

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnštvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svačer izvenredne in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnštvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnštvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 35.

V nevarni situaciji.

Dunaj, 4. oktobra.

Vojna je neizogibna. O tem danes ne dvomi nobeden človek več. V najresnejših dunajskih političnih krogih se računa, da postane sedanja kriza z jutrišnjem dnem — ko se sestane srbska skupščina in bolgarsko sobranje k odločilnim sejam — akutna. Mobilizacija bolgarske in srbske armade bo začetkom prihodnjega tedna gotova. Velika armada sestojča iz bolgarskih in srbskih divizij se postavlja ob Marici, pri Kirilisu se zbira bolgarska in srbska konjenica, pri Užici je zbrana divizija za pohod v severni Sandžak, pod Nišem stoje glavni zbori srbske armade, da udarijo na Kosovo in proti Skoplju.

Evropa vé, da ni mogoče preprečiti dogodkov, ki bodo v najbližjih dneh sledili.

Ni jih mogoče preprečiti, ker so vse vesti, da so si velesile edine v stremelju ohraniti mir, humbug in žalostna neresnica. In že danes smemo trditi, da **tudi lokaliziranje balkanske vojske** ni gotova stvar, ki bi jo smeli smatrati za dejstvo.

Sestanek v Balmoralu bo svoje velike politične konsekvence še le pokazal. Pri nas se sicer trdi, da ste si Avstrija in Rusija v svojih balkanskih načrtih solidarni in da se skupno trudite preprečiti vsak krvavi konflikt. Nekoliko je na tem morda že resnice, toliko namreč, da si obe državi v tozadevnih željah direktno ne nasprotujeta. Toda baš glede vprašanja s katerimi sredstvi je mogoče zagotoviti mir ter uspešno rešiti balkansko krizo, si nista edini.

Balkanska zveza in njen program sta bila ustvarjena z direktnim sodelovanjem ruske diplomacije in v Belgradu ter v Sofiji se soglasno zahtuje, da podpira Rusija in ž njo vred cela tripleententa zahteve balkanskih narodov ter je pripravljena jih moralno in če treba tudi dejansko podpreti. Dejstva dokazujejo, da je ta trditve pravilna. Ruska mobilizacija ob naših mejah ni nekaj slučajnega temveč v najožji zvezi z balkanskim konfliktom. Rusija se boji, da bi naša monarhija mogla na kakršenkoli način aktivno poseči v dogodek in naj rečejo naši oficijozni, kar hočejo: **Rusija nam grozi!**

Z uprav previdnimi pa vendar jasnimi besedami pa ji odgovarja tudi naš kabinet: Avstrija se **nikakor ne more vezati na princip lokaliziranja balkanske vojske za vsako ceno.**

To je dvoje dejstev, ki jih ne smemo prezreti in ki nam dokazujejo, da se konfliktno gradivo raznaša po Evropi, kakor strelni prah. Balkanska vojska bo trda in huda. Turčija sklene v najbližjih dneh mir z Italijo ter bo na ta način znatno ojačila svoje pozicije.

Prihajajo krvavi dnevi, bodo dnevi skrbi tudi za nas, za celo Evropo.

Žurnalisti.

Srbija hoče sistirati lokalni promet med Belgradom in Zemunom.

Dunaj, 4. oktobra.

Med vestmi, ki so danes dospele iz Belgrada, se nahaja tudi na prvi pogled prav čudno sporočilo, da se je srbska vlada odločila sistirati lokalni osebni promet med Belgradom in Zemunom. Kako to? Srbija vendar nima nikakega povoda nastopiti proti nam v katerikoli obliki, oficijalne zveze med obema državama so povsem korektna, v balkanski krizi ni za enkrat Avstrija zavzela nikakega stališča, ki bi ga smela Srbija smatrati za sovražni akt. In vendar zapira svoje meje Avstrijem in odreja na Savi stanje, kakor pri Ristovcu. Belgrajsko sporočilo pa ima še en stavek. Pravi namreč: vlada stori to, da prepreči tihotapstvo necenzuriranih brzojav. Boj na Balkanu še ni izbruhnil, in vendar se Srbija že boji žurnalistov. Par dni sem šele preplavljala belgrajske kavarne »specijalni korespondenti« in že je srbska vlada primorana se jih braniti s tako rigoroznimi sredstvi, kakor je sistiranje lokalnega prometa med avstrijskim in srbskim obrežjem. To seveda ni protest proti osebni, temveč obramba pred njihovimi poročili. Saj je neverjetno, kaj nakopijo ti ljudje — večinoma nemški židi — v svojih listih, zlasti dunajskih in po raznih korespondencah. Izmišljujejo si najneverjetnejše senzacije, in ker jih z Belgrada ne morejo pošiljati (prehitro bi se zvedelo, kako »prijateljsko« je to poročevali,

nje, in marsikatera vest bi ostala na oddajnem uradu), hodijo v Zemun ter od tam »informirajo« Evropo o dogodkih na Balkanu, ki se niso nikdar dogodili, o položajih, ki nikur niso eksistirali, o ukrepah in sklepih, o katerih se ni nikdo posvetoval...

Ni le samo iskanje senzacij, ki jih iščejo — in najdejo te vrste korespondenti, temveč tudi najgrša žurnalistična kampanja proti državam, kamor so prišli se informirati in odkoder naj zopet oni sami informirajo inozemstvo.

Zemun je že od aneksijske krize sem znan, kot prava borza za goljufiva in izmišljena poročila, prava kovačnica laži in obrekovanj. Igra iz leta 1908. se zopet ponavlja.

Že pričenjajo dunajski listi, katerim slepo sledi večina provincijalnega — žal tudi slovenskega — časopisja priobčevati največje in največjetnejše gorostasnosti. En del teh vesti je sicer zgolj senzacionarstvo in škoduje k večjemu le zdravi pameti, mnogo teh poročil pa ima politični namen.

Semkaj spadajo predvsem razna situacija poročila, ki slikajo razpoloženje, priprave, napredek mobilizacije itd. Spisana so na način in v tonu, ki nam takoj razodeva, da so diktirana od zlobnega sovražstva proti vsemu balkanskemu Slovanstvu. Odlikuje se v njih zlasti dunajski »Deutsches Volksblatt«, katerega specijalni korespondent (pravijo, da je neki desperadni ruski žurnalista Podvornik) pošilja iz Belgrada vesti, kakor da bi bila cela Srbija ena sama dežela beračev, napol razbojnikov, raztrganih, umazanih; prebivalstvo da je nad vojnimi pripravami ozlovoljeno, nikjer nobenega navdušenja, vse mrtvo. V ta poročila vpleta korespondent prizore in dogodke, katerih abotnost je mogoče servirati le Dunajčanu. Gosp. Podvornik je na pr. videl včeraj v belgrajskem kolodvoru ekspresni vlak, ki je pripeljal s 13urno zamudo iz Sofije. Vzrok zamude: v Sofiji je vlak prenapolnjen vojaštvu do Caribroda in se od tam podalo na turško mejo. Ali po naše povedano: dunajski brzovlak je prišel v Podmoke (na Severnem Češkem) s 13urno zamudo, ker je vozil z Dunaja vojaštvo, ki se s Podmoke podal na naravnost na italijansko mejo...

Nevernejše so še one vesti, ki intendirajo nesporazumljenja med

balkanskimi zavezniki ter izzivajo zlasti med Bolgarijo in Srbijo nezupljivost. Tako je sročnja »Neue Fr. Presse« priobčila naravnost senzacionalno vest, da se nahaja v Belgradu tajno turško odposlanstvo, ki konferira s Pašicem. Vest je bila, kakor se je izkazalo, fabricirana, doslegla je pa vsaj na Dunaju velik uspeh. Takoj se je namreč razširilo domnevanje, da krši Srbija svoje zavezniške dolžnosti napram Bolgariji ter izdaja Turčiji tajnosti ultimata ter vojnih načrtov...

Na Dunaju eksistirajo seveda tudi najrazličnejše korespondence, katerih specijaliteta so balkanske zadeve, ne da bi izdajatelji teh agentur poznali Balkan ali imeli z njim kake zveze. Večina teh korespondenc fabricira vesti doma in edini pripomoček je včasih takšna geografična karta s katere pobirajo imena. Druge zopet si dajo od raznih balkanskih prijateljev »lansirati« svoje vesti. Med to zadnjo bažo spada tudi turška korespondenca z imenom »Südslavische Korrespondenz«, ki je prava žurnalistična škodljivka. Naj zadostuje le eden vzgled: Med žurnalisti se je sročil debatiralo o pristiku velesil na balkanske države v svrhu splošnega demobiliziranja. En je razvil fantastičen načrt: Avstrija naj pride s svojimi monitormi pred Belgrad, Rusija s svojimi križarkami pred Varno, Francija pred Epirus, in mir je zagotovljen. Razgovoru je prisostoval izdajatelj »Südsl. Korr.« in ga še ponoči izdal v obliki Carigradske depeše kot pravi načrt intervencije velesil. In dunajski listi so tudi to vest poržili.

Za začetek morda ta mala sličica zadostuje. Avstrija Srbiji ni sovražnica, pravcata egipčanska nadloga pa so njeni žurnalisti. Pred njimi zapira Srbija svoje meje, in nobeden človek ji tega ne more zameriti. Slovenskemu občinstvu pa naj služi to v informacijo, da dunajskim listom ni nič verjeti, da delajo ti listi z lažmi in s falsifikacijami in torej niso vredni niti najmanjšega zaupanja.

Poglavje o patriotizmu in denuncijanstvu.

Leopold Kordeš, urednik lista »Illyrisches Blatt« v Ljubljani, je dne

8. julija 1848. napisal (glej dr. Iv. Prijatelj: Leopold Kordeš, »Veda«, 5. številka) te - le besede:

»Samo na Kranjskem, ki je — enako oddaljeno od plazečega servilizma kakor od anarhičnih simpatij — izza preobrata državnih razmer z jasnim pogledom spoznalo, da je predvsem potrebna mirna preudarost — samo na Kranjskem, ki se je pri vsem vretju kroginkrog doslej morebiti najbolj častno vedlo, so hoteli izvesti visoko nošeni vojniski nosovi na vsak način vohati ognjišče strašnega fantoma: panslavizma. Odtod tolikoletno zaslužjevanje vsakega pravega povzdiga... odtod zatiranje... čemur je morala neobhodno slediti stagnacija naše lepe domovine... in tako se je sušila vsaka mlada, sveža, nadpolna vejica takoj v kali, preden je začela brsketi.«

Na te Kordeševe besede smo se nehoti spomnili, ko smo čitali včerajšnji »Slovenec« uvodnik »Le ne slepmišiti!«

Dvainsedest let je že poteklo, odkar je one besede napisal Kordeš na naslov takratnih naših Nemcev in nemških birokratov, toda svoje veljave še dandanes niso izgubile, zakaj naravnost izvrstno se dajo aplicirati tudi na današnje razmere.

Samo objekt teh besed bi bil drugi, namreč **naši slov. klerikalci.**

Dandanes so tisti, ki opravljajo med nami posle »visokonošenih vojnških nosov«, nesporno naši klerikalci.

Treba je samo čitati »Slovenca«, da se človek o tem prepriča.

Saj skoro ne preteče dan, da bi ne denunciral na zgoraj tega ali onega in da bi ne oklevetal zlasti političnih nasprotnikov.

Vse to pa dela, kar ne pozabi pri vsaki priliki posebe naglašati, samo iz najpristnejšega — avstrijskega patrijotizma.

Da, patrijotizem je zelo lepa stvar in hvalevredna tudi.

Pri zares poštenih ljudeh je pravzaprav patrijotizem nekaj na sebi umiljivega, nekaj naravnega, da ga ni potreba posebno naglašati.

Ako pa ima kdo patrijotizem neprestano na jeziku in skuša to čustvo pri vsaki mogoči in nemogoči priliki posebe podčrtati in markirati, je stvar že sumljiva.

Pravi poštenjak ne bo nikdar posebe poudarjal in zagotavljal svoje poštenosti, lopovu in tolovaju pa bo

LISTEK.

Račun gospoda Žabarja za agitacijo.

Spisal Luigo Calco.

Splošno priznano načelo je danes, da mora prejeti vsak delavec svoje pošteno zaslužen plačilo. To načelo tako splošno priznavamo, da je sprejeto tudi v zakone vseh modernih držav. Naš mali slovenski narod je pa vseobčemu priznanju poprej omenjenega načela ugledil pot s primernimi pregovori n. pr.: »Zastonj se še mačke ne švigajo« ali »Šenk je umrl, Zastonj ga je pokopal, delivci so pa šli za pogrebom«. Tudi naš največji pesnik, neumrl dr. Prešeren ni zametaval tega načela, ker bi sicer ne mogel zapeti: »Človek le toliko velja, kar plača.«

To sem moral navesti v zagovor gospoda Žabarja, o katerem ste slišali ali pravzaprav brali, koliko se je trudil in pehal pri deželnozborskih volitvah dne 24. septembra 1912 v Ljubljani za kandidata S. L. S. Ivana Kregarja in dr. Lovreta Pogačnika. Mož (to je gospod Žabar seveda) je imel tekem svojega štirinajst dnevnega napornega dela kot agitator S. L. S. jako veliko izdatkov in je moral poleg tega še skozi štirinajst

dni popolnoma zanemarjati svoj krojaški obrt. Naravno je vsled tega, da je zahteval povračilo teh svojih izdatkov in pa plačilo, oziroma odškodnino za svojo štirinajst dnevno zamudo. Do uveljavljanja te svoje zahteve je bil pa tudi upravičen, ker se ni nepoklican začel vmešavati v volitve, temveč je bil od fajmoštra S. L. S. naravnost pozvan, da naj se udeleži volitev kot agitator in zastavi vse svoje izkušene moči za kandidata S. L. S.

Ko je torej gospod Žabar prebolel svojega volilnega mačka in volilni maček glede svoje divjosti prekaša daleko vse druge mačke, o katerih je neki, hvala bogu, našemu občinstvu doslej še neznani pesnik zakrožil:

»Res žival prečudna je mačkon! Prvič: Ne dobi se ga zastonj. Drugič: Našim ženskam ta nesnaga mnogo bolj sovražen je od vraga. Tretjič: Če ga hočeš odpoditi, moraš mu s pijačo rep zaliti. Jasno torej je zavoljo mačka, da to ni Milčinskega igračka!« je pa torej začel misliti na to, da bi sestavil svoj račun za svoje izdatke, delo in dangubo ter ga predložil fajmoštru S. L. S. — seveda s primerno vlogo, kakor se to spodobi.

Vsedel se je torej gospod Žabar k mizi, vzal pero v svojo desno roko in začel po svojem spominu zbirati posamezne postavke za svoj račun.

Za to svoje naporno delo je porabil cel dan. Ko je pa imel zbrane vse potrebne podatke za svoj račun, je pa moral gospod Žabar še ta račun spisati, za kar je potratil zopet en dan svojega dragocenega življenja.

Sestavljeni račun je, pa imel sledečo vsebino:

Račun

Jerneja Žabarja, krojaškega mojstra, agitatorja in zaupnika S. L. S., za agitacijo povodom ljubljanskih deželnozborskih volitev v korist kandidatov gospoda Ivana Kregarja in gosp. Lovreta Pogačnika.

1. Danguba za 14 dni (od 10. septembra 1912 do 24. septembra 1912) na dan le po 20 K, torej za 14 dni skupaj . . . K 280—
2. Dve skoro popolnoma novi obleki v tem času tako zamazali in strgal, da ju ne morem več nositi (računam le lastno vrednost a po 70 K) » 140—
3. Čevlarski mojster Andrej Poplat mi je napravil troje novih čevljev za . . . K 54— tožbeni stroški njegovega odvetnika pa znašajo » 1260

skupaj » 6660

Odnos » K 48660

- Prenos » K 48660
4. V tem času sem moral kupiti dve novi zavrtnici in za nje izdal . . . » 4—
 5. Na ponočni agitaciji v Tomačevem sem izgubil nov klobuk, ki je stal . . . » 10—
 6. V Tomačevem sem si moral za to izposoditi star klobuk, kar je stalo . . . » 3—
 7. Za štirinajst dni najeti izvošček Gašper Potegni zahteva na dan po 16 K in pravi, da me bode šel takoj tožit, če mu ne plačam; brez odvetniških stroškov dobi torej Gašper Potegni za 14 dni skupaj . . . » 224—
 8. Ker sem moral izvoščku obljubiti za teh 14 dni prosto hrano in pijačo, zahteva na dan za hrano pa 3 K in za pijačo po 9K; ker grozi s tožbo, dobi za 14 dni » 168—
 9. Ker sem v Tomačem izgubil klobuk, kupiti sem moral novega za » 12—
 10. Izvošček Gašper Potegni, kateremu sem moral obljubiti, da bode tudi negov konj prost vseh 14 dni, terja

Odnos » K 90760

- Prenos » K 90760
- za konja na dan po 2 K 50 v in tudi za to grozi s tožbo; ker je z nami volil, mu moramo plačati . . . » 35—
11. Volilec, katere sem skušal pridobiti za našo stranko, sem moral dati za pijačo; ker sem pa po nesreči nalezl samo na take volilce, ki so bili zelo žejni, izdal sem za pijačo na dan najmanj po 30 K ali v 14 dneh . . . » 420—
 12. Za smotke, ki so jih izkadili razni naši volilci, ki sem jih pridobil in ki sem jih izkadil sam, sem pa potrošil na dan najmanj po 10 K ali v 14 dneh . . . » 140—
 13. Svojemu spremljevalcu in podagitorju Simonu Slepavčiču obljubil dnevnino 10 K, kar znese za 14 dni in naj se hitro plača, ker ga iz stanovanja mečejo . . . » 140—
 14. Podagitorju Slepavčiču sem moral obljubiti, da mu napravim novo obleko, ker je svojo, še čisto novo obleko popolnoma

Odnos » K 164260

vsaka druga, z največjim patosom izgovorjena beseda: »Prosim, oprostite, jaz sem — poštenjak.«

Sodišča bi vedela o tem poglavju, kako igrajo lopovi užaljene poštnjake, prav mnogo povedati.

In tem lopovom podobni se nam zde naši klerikalci, kadar si nadevijo masko in pozo velenavdušenih patrijotov.

Končno je njihova stvar, ako hočejo prav debelo namazati svoja patriotična čustva, in mi bi prav čisto nič ne imeli proti temu, ako bi še tako ekscedirali v svojem takozvanem patriotizmu, ako bi pri tem ne imeli infernalne navade, da skušajo pri vsaki taki priliki svojega nasprotnika naslikati kot antipatrijota in antidinastičarja, samo da bi v tem kontrastu predstavili sebe na zgoraj v tem lepši luči.

Ta njihov metje jim je postal že druga natura, kakor da bi bila patrijot in denuncijant dva istovetna pojma.

Karkoli je političen nasprotnik napisal, kar je storil, vse proglase za antipatrijotično, če drugače ne gre, pa mu hladnokrvno kaj podtaknejo ali pa naravnost falsificirajo njegove izjave ter potvorijo njegova dejanja.

»Slovenec« je za to klasična priča, saj smo mu že nešteto krat nepobitno dokazali, da je falsificiral in potvoril najrazličnejše izjave in izvajanja, samo da je mogel denuncirati in zopet denuncirati.

Pravijo, da imajo katoliki moralo in h katolikom se prištevajo tudi naši klerikalci.

Če je denunciranje na katoliški podlagi moralno, ne vemo, morda je po ligurijanski morali, po naši to ni.

Sicer pa bi »Slovenec« denuncijantstvo ne škodovalo kdove koliko, ako bi besede ne mikale in zgledi ne vlekli.

Tako pa si je »Slovenec« že vzgojil legijon vernih učencev, ki hočejo svojega mojstra doseči celo v tem, »wie er sich räuspert und wie er spuckt.«

Deželna vlada in deželni odbor, zlasti pa razna ministrstva na Dunaju, bi vedela o tem kapitulju pripovedovati prav zanimive zgodbe.

Potem se pač ni čuditi, da je neki visok dostojanstvenik, zgražajoč se, ko so mu predložili kup denuncijacij s Kranjskega, vzkliknil: »Das müssen ekelhafte Zustände sein dort drunten!«

Da, zares gabijo se človeku razmere, ki jih ustvarjajo klerikalci!

Romunike „Slovenskega kluba“.

V Celju, 4. oktobra.

Na drugem mestu smo citirali komunike, katerega sta priobčila mariborska klerikalna lista o nena-doma sklicani seji »Slovenskega kluba«, združena slovenskoklerikalnih poslancev v štajerski deželni zbornici. Seja se je vršila v Mariboru in ni bila, če smo prav podučeni, niti polnoštevilno obiskana. Na kaj je polagati važnost v tem komuniqueju, nam je povedal nekoliko prevneti poročevalec »Straže« z besedami, ki jih je pripisal komuniqueju: »Pripomnimo še, da so se vsi sklepi storili soglasno, kar najboljšje osvetljuje glasove nasprotnikov, da v klubu ni edinosti in soglasja.« Seja »Slovenskega kluba« je bila torej očitno sklica-na samo v namen, da se vsaj nekoliko poravnajo nastala nasprotja na

zunaj in se popravi klubov ugled in renome za zimska mirovna pogajanja v Gradcu ali pa za — nove volitve na spomlad.

Vse tisto, kar se govori na dolgo in široko v komunikeju o delazmožnosti štajerskega deželnega zbora, o pogajanjih z veleposestniki in o »perehih vprašanjih«, je danes tako zelo neaktualno in tako očitno mlatenje prazne slame, da potrjuje edini in pravi namen te seje: krpanje »sloge« med mnogoštevilnimi koritarji. Seja »Slov. kluba«, v kateri bi se govorilo o pogajanjih za delazmožnost štajerskega deželnega zbora in premišljevalo o žalostnem gospodarskem položaju v deželni upravi in med ljudstvom, bi bila umestna meseca julija ali začetkom septembra. Ampak meseca julija se je dogovarjal dr. Korošec z grofom Attemsom na Dunaju sam in ne da bi vprašal svoje menda vendar enakovredne soplesance v »Slovenskem klubu« po njihovem mnenju. Veleposestniki so na to pričeli svojo tako klavarno poteklo akcijo za delazmožnost štajerskega deželnega zbora — in meseca septembra ali koncem avgusta bi se bila zopet morala vršiti seja »Slovenskega kluba«, da bi se zavzelo kako stališče k predlogom veleposestva. Ali Korošec je žvižgal na demokratizem in mnenje »Slov. kluba«, hodil je svojo pot, ki pa ga ni dovela niti k njegovim strankarskim političnim ciljem — med katerimi je tudi dovoljenje za ustanovitev klerikalne občinske hranilnice v Mariboru — niti do delazmožnosti deželnega zbora. Veleposestvo je pustilo svojo posredovalno akcijo in »Tagespost« je povedala, da bo mesetaril meseca decembra za »spravo med Slovenci in Nemci« na štajerskem zopet namestnik Clary.

Tako je položaj. Vidi se, da so vodile dr. Korošec samo domače politične potrebe k sklicanju te seje »Slov. kluba«. Zato tudi komunike ni nikomur imponiral, temveč je napravil splošno vtisk, da ni več daleč čas, ko se bodo pričeli javni boji med koritarji v klerikalni stranki. Taki-le klavni demitiji naše prerokovanje le potrjujejo.

Koroško.

Urednik celovškega »Mira« mora biti res skrajno pozabljiv človek, če se ne spominja, da se je kdaj izrazil, da Slovenci na Koroškem nazičujejo, odkar je tudi na Koroškem merodajna klerikalna politika kranjskih voditeljev. Zato mu moramo pomagati, da se spomni. »Mir« se je namreč v letošnji št. 25. dne 22. junija hudoval nad ravnateljstvom državnih železnic v Beljaku, ker se ravna po nasvetih nemškega Volks-rata in z vsi silo pospešuje germanizacijo. Ta uvodni članek konča »Mir« s sledečo lekcijo na naslov voditeljem na Kranjskem. »Ni malenkost, če si v zavesti, da na lastnih tleh, v lastnem jeziku ne dobiš niti voznega listka, da si zapostavljen za tujcem, da kot Slovenec niti doma nimaš nobene veljave.« Take malenkosti jemljejo naravno našemu ljudstvu narodno zavest in zadnjo troho narodnega ponosa, in potem se voditelji na Kranjskem čudijo in povprašujejo, kaj na Koroškem delamo! Vpraševati bomo morali začeti le narobe, kaj da delajo — politiki na Kranjskem!

Venomer, par let sem že, napadajo razni listi »celovške voditelje«.

da ne storijo svoje dolžnosti. Toda »celovški voditelji«, če se jih že tako imenuje, so storili svojo popolno dolžnost, kolikor je v danih razmerah sploh bilo mogoče storiti, četudi niso svojih korakov naznanjali vsakemu zakonitemu politiku! Če pa uspehi niso bili taki, kakor bi bili morali biti, si umijejo lahko roke! Dolžnost slovenske delegacije je, da izvaja, česar instancnim potom — za Koroško — ni mogoče izvajati. Toda slovenska delegacija se je za pravice koroških Slovencev vse premalo zavzela! Nihče pa tudi ne more pričakovati, da bo naše pravice izvajal — en sam posamezen poslanec, če vlada ne čuti za njim dovolj odločne zaslombe kakoga »vplivnega kluba«! Je pač križ, če klubi vsled svojih visokih ciljev v politiki nimajo ne časa, ne smisla za take »otročarije« in »malenkosti«. In vendar rečemo: Tako ne sme iti naprej, sicer se res znajo izpolniti prorokovanja malodušnih in mehkužnih duš, češ, koroški Slovenci se potapljajo, kmalu bodo izginili v morju vsenemštva!

To so doslovno hude besede »Mirovega« člankarja, ki očita kranjskim velikim politikom, katere očitno bolj zanima usoda bosenskih kmetov in velike Hrvaške dol do turške meje, nego ubogega »tužnega« Korotana, da prepuščajo vse delo enemu posameznemu poslancu (Grafenauerju), ki sam seveda ničesar ne more doseči, ker ves ostali klub nima smisla in časa za koroške malenkosti. Obrambna razstava je dokazala, da se koroški Slovenci res potapljajo v morju vsenemštva. In kdo je tega kriv? »Mir« sam priznava, da kranjski klerikalni poslanci, dasiravno so baje vzeli Koroško »v svoje posebno varstvo«.

Še enkrat vrhniški lov.

Vrhniško občino vladajo župan Tršar, prvi občinski svetovalec Mayer in drugi občinski svetovalec Mulley. Zelo imenitni možje so to. Mayer ni samo prvi občinski svetovalec in občinski finančni minister, ampak tudi funkcionar državnega pravdnštva. Mulley pa je sodni svetnik v pokoju, je podedoval velikansko premoženje in je zdaj obenem slovensko-klerikalni obč. svetovalec in nemško-liberalen deželni poslanec; pri hlačah ima dvoje varžetov, v duši pa dvoje prepričanj. Poleg teh dveh mogočnikov pomeni župan Tršar le malo. Tršar ima od občine 800 K, od mlekarne 500 K in ker ima še deželne prešiče na košti, kar tudi nekaj nese, je naravno, da drži z Mayer-Mulleyev tovaršijo, naj bo tudi občini na škodo.

Živo se spominjamo zadnjih volitev. Zbrani smo bili v katoliškem domu. Tršar, Mayer in Mulley so nam obetali, da bodo vedno varovali korist občine in davkoplačevalcev, Mulley je celo na mizo skočil in prisegel, da bo vedno delal za kmeta in za občinske koristi. Kar navdušeni smo bili in verjeli smo lepim besedam in šli na volišče z zavestjo, da bodo Tršar, Mayer in Mulley z vsemi močmi skrbeli za občinski blagor.

Kdo bi se torej čudil, da je naše navdušenje priklopelo do vrhunca, ko je župan Tršar 8. decembra 1911. sklical oskrbnike iz vseh podobnih in jim naznanil preveselo vest, da bo v prihodnje vrhniški lov oddan za

veliko večjo vsoto, kakor je bil dozdaj. Ponosno je takrat župan Tršar govoril o zakupu vrhniškega lova. Nekako tako-le je rekel: Poglejte možje, poglejte avtomobile zunaj na križpotu; noter iz Majlanda so se pripeljali gospodje pogledat vrhniški lov. Ali pripoznate zdaj možje, kako je vrhniški lov imeniten in iskan, da pridejo Italijani noter iz Majlanda sem in ga hočejo v zakup vzeti. Torej moramo skrbeti, da bo lov dobro oddan in da ne bo nikoli več oddan za sedanjo vsoto. Jaz bom zato skrbel, da bo lov nesel 3000 kron na leto, jaz bom zato skrbel.

Kmetje so bili seveda vsi vneti, prav iz srca so županu Tršarju klicali »živio« in mu hvaležno stiskali roke. On pa je ponosno zagotavljal: »Dobro si zapomnite, jaz bom skrbel, da bo lov dobro oddan, 3000 K mora nesti na leto.«

A župan Tršar, kakor oba svetovalca Mayer in Mulley so pozabili na vse svoje obljube. Tršar je tudi pozabil, da mu je urar Valentin Košmrl dne 1. maja t. l. pred pričami ponudil letnih 2000 K za lov in vsi trije so ravnodušno pohodili občinsko korist, da bi poskrbeli svojim žepom. Če ostane pri tem, kar se je zgodilo, bo občina oškodovana za mnogo ti-soč kron.

Na županovo prigovarjanje je obč. odbor sklenil podaljšati zakupno dobo za lov od petih na deset let. Izvoljen je bil tudi poseben lovski odsek z naročilom, naj skrbí, da se bo za občinski lov dosegla kolikor mogoče visoka zakupnina. V ta odsek so bili voljeni župan Tršar, obč. svetovalec Mayer in Mulley in Fran Furlan. Občinski možje so bili trdno prepričani, da bo ta odsek skrbel za občinsko korist. Tršar je bil obljubil, da mora lov nesti najmanj 3000 kron na leto — lahko si je misliti, kako so se možje spogledali dne 13. julija, ko so izvedeli, da lov ni bil oddan za 3000 kron, ampak za revnih 1500 kron, a kar okameneli so začudenja, ko so izvedeli, da so v družbi, ki je lov izdružila, župan Tršar in obč. svetovalec Mayer in Mulley. Ti glavni občinski očetje, ki so prej tako širokoustno obetali, kako bodo varovali korist občine in kmetov, so bili kar čez noč spravili skupaj lovsko družbo sedmih članov in se polastili lova občini na škodo, sebi in svojim žepom na korist.

Župan Tršar in občinska svetovalca Mayer in Mulley so se morali že kmalu dogovoriti, kako bodo oškodovali občino, zakaj župan Tršar ni nikdar sklical lovskega odseka. Četrty član tega odseka g. Fran Furlan ni nič vedel, kake naklepe kujejo Tršar, Mayer in Mulley; on bi se bil tem naklepom gotovo ustavljal in jih preprečil, zato niso sklicali seje in se o tej stvari z njim razgovarjali.

Kako zahrbtno in zavratno je ta družba postopala, se spozna iz sledečega: Koj po zgorej omenjeni občinski seji je ta družba napravila medsebojno obvezno pogodbo, da zapade vsak član v globo 500 kron, kdor bo na katerikoli način delal proti koristim njihovega lovskega dogovora — to se pravi, na svojo pest lov dražil.

Ko so bili tako župan in obč. svetovalca z njihovo družbo med seboj na jasnem, kako se bodo polastili na škodo občine lova po nizki ceni, so začeli misliti, kako odrinejo konkurente.

Neki gospodar na Vrhnikih je imel v rokah obvezno pismo neke tu-

je družbe, ki je bila pripravljena dati za vrhniški lov na leto do 5500 kron. Tršarjeva lovska družba je tega konkurenta zvalila v svoj tabor, in ga sprejela med svoje člane. Drugi konkurent je bil g. graščak Galle. Ta je bil namenjen plačevati za vrhniški lov letno do 4000 kron. Tršarjeva družba se je z njim pogodila tako, da mu je odstopila en del občinskega lovišča ob njegovem samostanem lovišču za letnih 600 kron in ga s tem pripravila do tega, da ni lova dražil.

Za lov se je zanimala tudi neka domača družba. Tršar-Mayer-Mulleyeva družba se je tudi te odkrivala s posebno zvijačo. Družba lova je bila naznanjena samo v »Laibacher Zeitung«, ki je seveda noben človek ne bere in je na deželi niti ne vidi. Vsaka večja občina objavlja zakup lova v slovenskih listih in ravno tako bi bil moral storiti naš lovski odsek. Ta pa tega nalašč ni storil, da bi se ne razvedelo, da bo lov dne 12. julija pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani oddan. Še več. Prav tednov pred dražbo je neki član omenjene domače družbe vprašal nekega gospoda iz Tršar-Mayer-Mulleyeve kršćanske kompanije, kdaj bo dražba lova in ta gospod je vprašalca nar-farbal, da bo 18. julija in na Vrhnikih. Domača družba se je na to zanesla in je bila tako speljana na led.

Lov je bil oddan brez vsake resne konkurence. Izkljican je bil za 1240 K. Zaradi lepšega ga je gosp. Galle podražil na 1500 K, tedaj za letnih 4000 K manj, kakor je namerala dati zgoraj omenjena tuja družba. Za to vsoto je družba prevzela lov; odstopila je gosp. Gallettu mal del lova za 600 K, nekemu drugemu ljubljanskemu gospodu pa majhen del za 350 K, tako da stane Tršar-Mayer - Mulleyeva družba ves ostali, še vedno obsežni in znameniti vrhniški lov le 550 K.

Župan Tršar in občinska svetovalca Mayer in Mulley so torej vrhniško občino oškodovali za 25.000 do 40.000 kron.

Zaradi tega počenjanja prvih občinskih mož je seveda nastal v občini velikanski vihar. Proti oddaji lova Tršar - Mayer - Mulleyevi družbi so bili podani trije rekurzi. Ti leže že dva meseca pri vladi, a še vedno ni ne duha, ne sluha o kaki rešitvi.

Vlagatelji teh rekurzov pa se niso omejili samo na pritožbo, nego so se obrnili tudi na občino in so ponudili za lov 3000 K na leto, torej še enkrat toliko, kakor bi plačevali Tršar, Mayer in Mulley. Ko smo kmetje to izvedeli, smo poklicali župana Tršarja v »Katoliški dom« in mu povedali tako gorke, da jih ne bo kmalu pozabil. Eden kmetov je celo zaklical Tršarju: Ti si prisegel, da boš za korist občine delal — če bi državni pravdnik in Ljubljani izvedel, kaj si naredil, bi te še prijel. Soglasna zahteva je bila, naj Tršarjeva družba odstopi od lova in naj ga prepusti domači družbi, ki je ponudila letnih 3000 K.

Župan je Mayerju in Mulleyju povedal, kako stvar stoji in vsi trije so rekli, da odstopijo od lova, če ponudi domača družba letnih 3000 K.

Vse se je razveselilo in nihče ni slutil, da je tudi to le zvijača.

Tršarjeva kompanija je povabila 3000 K najemščine ponujajočo družbo za dan 26. septembra v gostilno »Mantua« na pogovor glede odstopa lova. Mulley je ponosno govoril: »Gospodje, mi smo že toliko možje, da nam žihervjerjate — če daste 3000 K najemščine občini, bomo od

Prenos	K 1642-60
končal, ko je na po-nočni agitaciji v To-mačevem padel v gnojnico (po lastni ce-ni računano)	65—
15. Podagitoriju Slep-aroviču radi iste nesre-če obljubil in kupil nov klubov za	9—
16. Podagitoriju Slep-aroviču naročil nove čevlje za	17—
17. Čistilcu Merali ostal dolžan za kemično snaženje Slep-aroviče-ve obleke	12—
18. Moj vajenec Vinko Navihanec je mej tem pri likanju zelo nažgal novo obleko in s tem provzročil škodo	30—
19. Dvadnevna izguba pri sestavljanju in prepri-sovanju računa (dva-krat po 20 K)	40—
20. Če sem še kaj po-zabil	50—

skupaj K 1865-60
to je z besedami en tisoč osemsto petinšestdeset kron 60 vinarjev.

V Ljubljani, dne 30. sept. 1912.

Z odličnim spoštovanjem

Jernej Žabar s. r.
agitator S. L. S.

Le-ta račun je pa predložil go-spod Žabar tajništvu S. L. S. s sle-

dečo kratko toda dobro vtemeljeno prošnjo:

Slavno tajništvo S. L. S.!

Kakor razvidite iz računa pod /, imam dobiti za svoje agitačno delo-vanje pri zadnji ljubljanski deželno-zborski volitvi vsega skupaj zmerno in nepretrgano svoto 1865 K 60 vin. (entisočosemstopetinšestdeset kron 60 vinarjev).

Če vzamete v pretres posa-mezne postavke mojega računa, se prepričate, da so vse resnične in tudi zelo ponižne.

Ker se mi za denar zelo mudi in ker mi nekaterniki že groze s tož-bami, oziroma me že tožijo, prosim, da bi mi hitro ta denar izplačali.

Sicer sem pa naši S. L. S. vedno na razpolago kot agitator, vsled če-sar črtam

z odličnim spoštovanjem

Jernej Žabar s. r.,

agitator in somišljenik S. L. S.

V Ljubljani, dne 30. sept. 1912.

Da bi se prošnja ne valjala pre-dolgo na pošti, jo je gospod Žabar z računom vred osobno zanesel v taj-ništvo S. L. S. V tajništvu je pa mo-ral gospod Žabar precej časa čakati na tajnika — doktorja, ker je isti rav-no v tem času čval in ščitil interese vsemogočne S. L. S. v družbi dveh neomajanih somišljenikov v ka-varni »Union« pri taroku. Ko je kon-čno tajnik-doktor vendar prišel v taj-ništvo in ljudomilo, kakor je že nje-

gova navada, pozdravil gospoda Žabarja, predložil mu je poslednji svojo, z računom opremljeno prošnjo.

Tajnik-doktor je prošnjo najprej pazljivo prečital, potem pregledal priloženi račun in končno zdehal in malomarno rekel gospodu Žabarju:

»Priatelj Žabar, rešitev Tvoje prošnje pa ne bode tako hitro izdano. Veš, kot prijatelj ti to sem Ti bil vedno, Ti med štirimi očmi povem, da vlada v naši blagajni strašna su-ša. Pri deželnem odboru so začeli nekaj sitnariti, češ da jim delamo že malo preveč preglatvice, ker jih vsaki dan nadlegujemo za denar, in je že zelo težko izmisliti imena, pod ka-terimi naj se vknjiži denar, ki se steka v našo strankarsko blagajno. Pri »Slovenski Straži« pa kapa de-nar tako počasi notri, da nas ta ne bo nikdar dovoljno podprla, še manj pa rešila. Računali smo, da se bodo sreče dobro spečavale, pa smo se hudičevo urezali. Ti umazani liberal-ci, na katere smo najbolj zaupali, jih nočejo kupovati, naš kmet jih kupu-je prav poredko, čeprav mu obljub-ljamo odpustke, o naših boljših pri-staših pa kar molčim, saj sam dobro veš, da je njihova požrtvovalnost toliko vredna kot lanski sneg. Pri ta-kih razmerah se ni čuditi, da so začeli v naši strankarski blagajni kraljevati pajki. Zato boš moral precej časa čakati, predno boš prejel plačan svoj račun. S teboj vred bodo pa čakali

tudi vsi ostali agitatorji, ki so se pri zadnji volitvi trudili in pehali za na-šo stranko.«

»Lepa tolažila mi daješ, prijatelj doktor!« odvrne skoro jokaje gospod Žabar. »Ti ne veš, v kaki zadregi se nahajamo. Ves svoj denar sem izme-tal za agitacijo in sedaj so mi židje že za petami s svojimi računi. Če jih z denarjem ne pomirim, potem bodo pele tožbe in rubežni, da bo vse po-kalo. In buriča imeti v hiši za zajterk, za kosilo in za večerjo, to ni ravno prijetno. Potem pa še izvošček Po-tegni in podagitor Slep-arovič! Oba mi stojita cel dan v hiši in ne znata nobene druge pesni, kot edino: »Daj denar, daj denar!« Prosim Te, pri-jatelj, doktor, ki si bolj prebrisan kot vsi drugi, pomagaj mi do mojega de-narja!«

»Ne gre, prijatelj Žabar, pa ne gre. Dobro veš, da sem Tvoj prija-telj in da bi Ti iz srca rad pomagal, če bi se le dalo. Toda, ne gre in ne gre.«

»Mora iti, velecenjeni prijatelj doktor! Ne bo Tvoja škoda, če bo šlo. Če spraviš to stvar v tek, obljub-im Ti najfinejšo obleko in da bom v svoji knjigi zapisal čez Tvoj račun: Plačano. Zraven pa ostanem Tvoj najboljši prijatelj, na katerega boš smel računati pri vsaki priliki. Po-magaj mi torej!«

»Tvoja velika zadrega mi res se-ga v srce. Počakaj, da prav temelji-to to stvar premislim,« je dejal konč-

no tajnik in z roko na čelu dal časa premišljeval.

»Jo že imam,« je vzkliknil konč-no veselo tajnik. »Tako bo pa more-biti šlo! Znano Ti je, da je naš dežel-ni odbor pooblastil tajništvo S. L. S., da naj na podlagi natančne preiskave sestavi načrt, po katerem naj bi se razdelili med gasilna društva oni ga-silski prispevki, katere so vplačale razne zavarovalnice še lansko leto in ki doslej še niso razdeljeni. Veš, s temi prispevki je prav sitna stvar. Skoro vsa gasilna društva imajo v rokah ti preklicani naprednjaki. Vsaj pravim, kjer je kakšna stvar, kjer se ne da nič zaslužiti in kjer je treba samo žrtvovati čas in denar, povsod naletiš na te nesramne naprednjake. Taka gasilna društva pa, ki so v na-prednjih rokah, ne bodo dobila niti fیکا, to je naše načelo. Ker bi pa ona redka gasilna društva, ki so v naših rokah, v tem slučaju morala dobiti nerazmerno velike prispevke in ker bi radi tega nastalo strašno vpitje po celi deželi ter bi se morda oglasila še celo stara intriga iz Kam-na, pa zadržuje tajništvo v popolnem sporazumu z deželnim odborom celo stvar. Ko sem se spomnil na te še nerazdeljene gasilske prispevke, š-nila mi je v glavo imenitna misel. Le poslušaj me, prijatelj Žabar! Če na-stane kje ogenj in vpepli pol vasi, so gotovo večjega pomilovanja vred-ni in bolj potrebni ubogi pogorelci, kakor pa ona gasilna društva, ki so

lova odstopili, če le daste garancijo, da boste to vsoto deset let plačevali. V ponedeljek, dne 30. septembra bomo imeli zvečer sejo in bomo od lova odstopili. Kar se tiče g. Galleta, je moja stvar, da bo tudi on odstopil. V torek zjutraj boste pa dobili pismo od nas sporočilo glede odstopa od lova.

Domača družba je takoj napravila pogodbo, ki so jo podpisali tudi bogati kmetje in posestniki, s katero garantira občini za lov za deset let po 3000 K na leto.

Prišel je ponedeljek, a glej — napovedane seje Tršar - Mayer-Mulleyeve družbe ni bilo. Domača družba je šla nato k Mayerju kot načelniku lova vprašat, kaj da je z odstopom od lova. In kaj je rekel Mayer? Dejal je: »Jaz sem lov izluciral — mi počakamo na rekurz — z vami nimamo nič opraviti — fer-tik!«

Tako so jo napravili ti časti-vredni občinski može. Obetali so, da odstopijo od lova, ker so mislili, da domača družba ne bo mogla podati zahtevane garancije za deset let — ko so pa videli, da ima družba denar, so pa vrgli krinko z obraza in rekli: »Mi občinski može pljunemo na občinsko korist, kadar gre za naše žepce in ne odstopimo od lova, naj ima tudi občina 15.000 K škode ali kolikor koli.«

Taka je torej zgodba o občinskem lovu na Vrhniki. Kar so to storili prvi občinski može, to smrdi do neba in tega ne bomo trpeli. Za zdaj bomo počakali na rešitev vloženih rekurzov; če rešitev ne bo ugodna, bodo pa ljudje še strmeli, kaj se bo zgodilo v občini.

Slovenska umetniška razstava.

Umetniški paviljon gosp. R. Jakopiča je zopet odprt in lepaki vabijo na slikarsko in kiparsko razstavo. Katalog kaže, da se je udeležila med umetniki samimi nekakšna ločitev in od druge strani združitev. Nekdanji slovenski klub starejših »Sava« je menda razpadel, istotako svoječasni klub mlajših »Vesna«. Po katalogu sodeč, pa se je zbralo več gospodov pod praporom »Klub S. U.«, več pa jih je ostalo samih zase, divjakov, ali pa so še nekateri pripadniki zgoraj imenovanega društva in kluba, a tukaj izolirani.

Ferdo Vesel, ki ga ni videti, žal, na vsaki razstavi v paviljonu, se je pokazal to pot z več stvarmi. Najprej je omeniti »Storoslovensko (zakaj ne slovensko?) stvarbo«, ki je, da si skica, vendar ena najboljših stvari v razstavi in v naši slikarski umetnosti sploh. Predstavlja za svatovsko mizo množico svatov, možkih in žensk, starejših in mlajših z očitno nevesto v sredi in s prijazno tolažečim ženinom. Pravijo, da dela gosp. Vesel to sliko že deset in več let. Najprej je posadil nekaj ljudi za mizo, pozneje je srečal zopet akt, ki mu je ugajal, pa ga je tistim, ki jih je že k svatbi zbral, prislikal, pozneje je srečal še en tak akt, ki mu je ugajal in pozneje zopet in zopet. Več obrazov je komaj naznačenih, več bolj naznačenih, pa še ne spravljenih v pravo harmonijo s celotno ureditvijo, nekateri so skoro dodelani in izvršeni. Prav izborna je žalostna nevesta, enako tik nje tolažeči ženin in mati, ki stoji za nevesto in ji tudi odganja dozdevne oblake, dalje teta v levem kotu in še marsikdo in marsikaj. Tudi skupina v prostoru je prav

lepa. Skupina na desni strani mlze je bolj izdelana, na levi manj. Kakor zlasti na drugih slikah, pada gledalcem tudi tu v oči izvršni koloriti. Tako življenjskih barv nima noben slovenski slikar, tako živo in resnično ne postavlja pred nas nihče svojih junakov in junakinj. To je res meso, kar nariše Vesel, to je res lice, res oko in res smehljaj ali otožnost. Stroga realitika ga preplavlja, nič fantastnega ni v njem, negotovega, meglega. In če si hoče kaj izmisliti, je ta fantazija vedno strog realizem. Nasproti svatbe je obešena v isti sobi »Usoda umetnika«, ki govori o tem. Zamislil se je v usodo umetnika in rezultat je tukaj: domači zalec mu je lovorev venec, ki mu opleta glavo. — Ženski akt, ki kleči tik umetnika, je na vsej razstavi gotovo najboljša figura. Plastičen je, zato krepak in učinkujoč, obenem pa po koloritu umetnijske prvega reda. Nadalnje stvari istega resničnega mojstra so: »Ukročenje moči«, »Igra«, prav dobra študija starca in profil ženske glave. Gosp. Vesel ima za barve izvršeno izpopolnjen okus. Vse, staro in novo, izgleda kakor bi bilo fino patinirano.

Pokojni Grohar ima na razstavi eno samo večjo skico: »Na polju«, ki da si skica, vendar važno zastopa svojega mojstra. Predočuje nam delo na njivi.

Jakopič Rihard je razstavil več stvari. Med slikami je najboljša »Animarija«, med skicami »Bajka« »Dvorišče« in »Topoli«. Zlasti »Bajka« je v barvah silno lepa in harmonična. V zadnjem času se je večkrat pisalo o njem, da nazaduje, da pa je bil nekoč »čudovit«. Če človek gleda njegove prejšnje in sedanje stvari, ne more takemu mnenju pritrditi. Zamisel o prejšnji »čudovitosti« in sedanjosti »ničnosti« pa mora celo zavreči. Kaj je na Animariji n. pr. takega, da bi bila nevredna tistega Jakopiča, ki smo ga gledali iz početka, kaj na mehko in zelo celotno ubrani skici »Bajka«? Gospod slikar je ostal isti kot je bil in kakoršnega smo vajeni.

Zelo mnogo je razstavil to pot Jama Matija. Krajinar je, ki razpolaga s točnim risarskim in slikarskim znanjem, ki pa ne hlasta nikjer za efekti in je povsod zelo trezen, premišljen in umerjen. Vse razstavljene stvari pričujejo to. Publiko jo ugaja in morda ima ravno gospod Jama pri nas največ prijateljev umetnosti na svoji strani.

Znani in priznani gosp. Stenertn Matevž ugaia tokrat zlasti s slonečo deklico v prvi sobi (menda »V salonu št. 203). Stvar je podana realistično in krepko, v sočnih barvah, s pristnim umetniškim temperamentom. Lepe so tudi njegove krajine iz okoliša Adrije, ki žare in se tope v jasnem južnem solncu.

Gospod Franke Ivan, izborni slikar svoje dobe, je razstavil več pokrajin. Vse se odlikuje s prazno risarjijo, ki ne izpušča in ne prezira niti najneznatnejših podrobnosti. Všeč je zlasti I. motiv s Krasa (180).

Gospod Ivan Vavpotič kaže dva velika portreta. Eden predstavlja prejšnjega gosp. deželnega glavarja pl. Šukljeja, drugi logo gospo A. U. Oba sta vredna uvaževanja, ker dokazujeta resno znanje in resno spretnost. Gospod slikar ima na obeh strmo visečo perspektivo kakor na fotografijah. Risanje je izvršeno, enako spretna je raba barv. Prav dobri so portreti »Sestric U.« in »Dorica«. Polna prave dolenjske jasnine je krajina »Dolenjske gorice«. Gospod Vavpotič razpolaga z velikimi slikar-

skimi in risarskimi vrlinami. Mestoma ga zapelje risanje in slikanje nevažnih stvari in zato ne koncentriira slike, kakor bi jo lahko. Svetlobo rad jako razkrajja in s tem škoduje koloritu. Dvojno svetlobo izraža ostro drugo tik druge. Luč v cerkvi in dnevno svetlobo. Da je jako cenjen pri občinstvu, za to jasno govore njegove slike. Na vse strani je gladek, eleganten, salonski.

Poseben oddelek je izpolnil s svojimi karikaturami gosp. Hinko Smrekar.

Gosp. Maksim Gašpari se je pokazal po dolgem času zopet v Jakopičevem paviljonu. Na novo je torej prišel, to se pravi: razstavil je same manjše stvari. »Ulnjak« je prav naroden in prijazen. Krajine so po figurativnih slikah jasne, solnčne in prijetne. Trije manjši pokrajinski akvareli so iz novejših dob in prav dobri.

Gosp. Lojze Dolinar se zlasti postavi s portretom slikarja Jakopiča, ki je pretiran ravno toliko, da je jako karakterističen. Zdi se, da leži Dolinarjeva moč v portretu. Zna izbrati in zbrati značilnosti, poudariti jih in mavec oživi.

Večina kipov, zlasti skic iz mavca, je delo gosp. Ivana Zajca. Vse stvari kažejo, da je marljiv, da ima mnogo šole in spretnosti. Njegovi portreti so jako pravilni.

Gospod Štefic Anton je razstavil tudi več stvari. Novinec nam je med kitarji gosp. Fran Rupert, ki se utegne baviti bolj z umetniško obrtjo.

Katalog te razstave ni točen. Tako ima gosp. Saša Šantelj v katalogu 6 stvari, na razstavi pa samo eno, namreč dobro študijo glave. Gdčna. Šantel Henrika ima po katalogu eno stvar, po resnici pa tri. Portreta, ki visita na vsaki strani, vpisane slike »Pred zrcalom« sta dobra, zlasti desni. Gospa Roza Sternen-Klein je razstavila četrto stvar, gosp. Zmitke sedmero. Oba sta znanca iz prejšnjih razstav in občinstvu gotovo dobro v spominu.

Gosp. Magolič Srečko je zastopan z več krajinami, enako z dvema gosp. Srečko Magolič mlajši, ki je očetu sličen. Gosp. Klemenčič ima eno stvar »Predica«, Guštinčič dve, Gasperin Rudolf, ki je dobro napredoval, tri; gospod Gerbič Hugo eno in več gdčna. Zupanec Anica.

Gosp. Tratnik je razstavil večjo risbo »Mati«. On je originalen risar in globoko umetniška duša, kar dokazujejo vsa njegova dela in v enaki meri tudi »Mati«. Njegovi turobni sižeji nekatere odbijajo, kar mi prav.

Igračkasta pariška moda takozvanih kubistov je dala tudi Slovencem privrženca v osebi gosp. Lojzeta Perhacca. Čudno de očem zlasti številka 85 »Kraški Kol«. Zdi se, da zdaj Slovencem in zlasti slovenskim umetnikom ni več treba posnemati važnih ali nevažnih slučajnosti, ki se pojavijo v Parizu ali Londonu ali kjerkoli. Nam je treba take umetnosti, ki ima slovensko noto, ki je naša umetnost. To je važno in kulturno pomembno za nas, kar izumemo mi, ne tisto, kar izumejo Angleži ali Francozi.

Tudi gosp. Slavko Smrekar je razstavil eno sliko: »Stari most«.

Pričujoča razstava je gotovo ena najboljših, kar se jih je priredilo v Ljubljani. Pri prejšnjih je enkrat preveč prevladovalo krajinarstvo, drugič smo pogrešali kitarje, zdaj pa je dovolj kitarjev in dovolj figurativov, in tudi še vedno dosti krajnarjev. Da je raznovrstnost, ki je velik pogoj zanimivosti, večja, tudi karikature niso izgrešile pota v umetniški hram in se reprezentirajo gledalcu s predzaprto šegavostjo, norčavostjo. Tudi najdemo po razstavljenih objektih najrazličnejše tehnike. Tam olje z izbornim risarjem pedantnega praktika, tam postozna širokost ljubitelja pretakajočih se svetlob in barv in v enem prostoru celo zagledate učenca najnovejše pariške slikarske mode, ki riše v štirioglatih prostorninah, jih polaga drugo h drugi in drugo na drugo in tako do-se zaželjene slikarske cilje. Privrženecem te novotarije pravijo kubisti.

N.

Hrvatski zdravniki o sodnih psihijatrih v Jukičevem procesu.

Priobčujemo avtentično resolucijo, ki jo je sprejel zbor zdravnikov kraljevine Hrvaške in Slavonije, in ki se glasi tako-le:

Letos se je vodila v Zagrebu pred sodnim stolom razprava proti Luki Jukiću radi atentata na kraljevega komisarja.

O duševnem stanju obtoženca so se morali izjaviti sodni izvedenci. Ti izvedenci niso svoj posel izvedli z vso ono točnostjo in temeljitostjo, kakor ta zahteva važnost stvari in medicinska veda.

Tako na primer niso zahtevali, da bi bil obtoženec interniran v zavodu za umobolne, marveč so ga sa-

mi 11 dni tekom obravnave in v zaporu opazovali ter se zadovoljevali z opazovanji orožnikov, jetniških paznikov itd. Niso nadalje izvedli točne telesne, zlasti pa ne psihične preiskave na primer, je-li obtoženec orijentiran o času in mestu, kako motivira izvedeno dejanje, kakšen mu je spomin, inteligencija in pismo; kakšno je bilo stanje njegove pubertete itd.

To postopanje sodnih izvedencev je kritiziralo dnevno in strokovno časopise v inozemstvu in si je ustvarilo za sodne izvedence vrlo nepovoljno sodbo; to sodbo pa so nekateri listi aplicirali tudi na hrvaške zdravnike v obče.

Kot protest proti takemu postopanju in poslovanju sodnih izvedencev je sprejel zbor zdravnikov kraljevine Hrvaške in Slavonije na mesečni svoji skupščini dne 27. septembra 1912 potem, ko so slišali povsem stvaren in znanstveno-objektivni referat, ki se nimalo ne tiče zaključkov onih sodnih večakov, marveč se bavi samo s pomanjkljivim in nedostatnim načinom njihovega preiskovanja in pregledovanja, soglasno to-le resolucijo:

Zbor zdravnikov kraljevine Hrvaške in Slavonije izjavlja:

1. Sodni izvedenci niso v tem slučaju izvedli preiskave in pregleda s tisto točnostjo, temeljitostjo in objektivnostjo, kakor to zahtevajo norme medicinske znanosti

2. Takšno postopanje izvedencev lahko v oči naših in inozemskih laikov in strokovnjakov zmanjša in poniža ugled hrvaških zdravnikov, zato obsoja v obrambo medicinske vede in ugleda zdravniškega stanu njihovo in vsako enako postopanje.

Odgovor ciparjem.

Ciparjem v album je poslal Anticipar po »Slov. Narodu« 242 vrstic. Ta legija vrtic dosega skoraj dolžino ciparske »vire« in daleč presega ciparski album.

Anticipar je našel v noticah ciparja protislovja in zmoto in se čutil poklicanega »v to temo posvetiti«. Prižgal je 242 žarnic, a one teme vendar niso razsvetlile...

Saj gre ciparjem le za cipji lov, ne pa za zgodovino lovskih postav v raznih deželah, in imena ptic v slovenskem, nemškem in latinskem jeziku. Tudi to, kar se je na mednarodnem zboru v Parizu leta 1902 spoznalo: da so škodljive ptice včasih tudi koristne, ni za ciparje nič novega.

Tudi niso ciparji odgovorni za to, da so po mnenju Anticiparja vse dosedaj sklenjene postavbe pomanjkljive zaradi tega, ker cip sploh ne omenjajo, kateri pogrešek pa opravičuje s tem, da je cipa zelo neznatna ptica, s katero se ni nikomur zdelo vredno z njo se pečati

Anticipar prizna, da postava prepoveduje lov naših ptic, on prizna tudi, da med varovane ptice cipa ni všteta, kar pač kaže, da postavodajatelj cipe ni smatral za domačo ptico, namreč za tukjo, za selivko, in baš zato lova nanjo ni zabranil.

Anticipar pravi, da nekateri parčki cip na Kranjskem gnezdiijo. Od koga je to izvedel, tega ne pove. To je sicer mogoče, toda zato ostane cipa še vedno tukja - selivka, ki na svoji poti po našem močvirju nekaj dni mušice lovi, potem pa v grlo Italijanom leti...

Anticipar si je svest, da deželni zbor lova na cipe ni prepovedal, a ravno zato očita poslancem, da imajo »velemodre glave«. V tem je vsekakor Anticipar konsekventen, da obsoja vse lovske postavbe zato, ker so pomanjkljive; pomanjkljive pa v tem, da se za cipe ali sploh brigale niso, ali pa zato, ker cipe niso izrecno v varstvo vzele, ali pa isto — grozno — celo opustile.

Le oni del postavbe iz leta 1889, priznava za modrost, ki varuje zajca. Nasprotni sklep deželnega zbora smatra pa za skrupulac.

Argumentira pa svojo sodbo Anticipar s tem, da je zajčji lov drug, torej lov za imovitejšje sloje, da ni zajčjega lova primerjati lovu cip, za katerega se ogrevajo le bolj mali ljudje...

Ciparji so pa mnenja, da vsi zajci v okolici ljubljanski, pečeni in na mizo prinešeni, niso toliko vredni, kakor en dan gospodarske škode naredi, med tem, ko cipa ne škoduje ne kmetu, ne gospodi.

Anticipar poudarja, da lovec za zajca veliko najemninno plačuje in da zato tudi hoče kaj imeti. A ha!... To se pravi tudi lahko: Ko bi bil cipji lov drag šport, kakor je zajčji, in bi se za cipji lov zanimala gospoda, potem bi bil — seveda cipji lov dovoljen; ker se pa višji krogi za cipe ne zmenijo, dokler niso na mizi — je neobhodno potrebno, cipji lov prepovedati in potrebno celo, da se ciparje za njih lastnino oropa

Anticipar prizna, da je zakon iz leta 1870. še v veljavi, koji zakon na

cipe lova ne prepoveduje; prizna dalje tudi, da so se cipe nemoteno lovile do leta 1910., in vendar odobruje zaplembo lovske oprave in prepoved lova cip, sklicuje se na deželnozborski sklep, o katerem pa v isti sapi trdi, da ni zadobil sankcije, in trdi, da tudi zadnja deželnozborska lovska postava nikdar zakon postati ne more, že zato ne, ker cipe oprošča. O Gospod — tvoja pota so čudna!...

Anticipar poudarja naposled, da lova na cipe tudi z etičnega stališča ni opravičiti. Ne zdi se mu pa zagrešek proti etiki, če gospoda v letoviščih, ob morju zbrana — ima več dni zaprte globole, ki po dolgem, mučnem zaporu radostni zlete iz odprte kletice v sinji zrak — strelja in se naslaja v opazovanju, kako ostreljene živalice v morje padajo, se s smrtjo borijo in — potonejo...

Naj bo dovolj! Nasprotovanje lovu cip je prav manija Anticiparju, ki v svoji strasti ne priznava nikomur. Deželne oblastnike naj Anticiparju za dejanji pokažejo, da se pri svojih sklepih in odredbah ne morejo in tudi nočejo ravnati po želji in diktatov Anticiparjev.

V istem zmislu pa naj postopajo tudi ciparji...

Štajersko.

»Slovenski klub« in deželni zbor. »Straža« je priobčila v sredo naslednji komunikacije: »Včeraj dne 1. oktobra se je zbral pod predsedstvom dr. Korošca Slovenski klub deželnozborskih poslancev k posvetovanju, o katerem razglasa: Slovenski klub se je o predlogih deželnozborskega kluba ustavovornih veleposestnikov, ki bi naj bili podloga za pogajanja radi delazmožnosti deželnega zbora, skrbno in temeljito posvetoval. Splošno se je poudarjalo, da bi bilo sicer delovanje deželnega zbora radi žalostnih gospodarskih razmer nujno potrebno, a da predlogi večinskih strank še ne nudijo dovolj poročila za trajno mirno delovanje in vsled tega tudi ne morejo biti za podlogo, na kateri bi se naj uspešno doseglo sporazumljenje. Ako se hočejo vsled skrbi za gospodarski in kulturni razvoj dežele odstraniti nevezdržljive razmere v deželnem zboru in deželi, potem se morajo v krog pogajanj z večinskimi strankami in z vlado pritegniti vsa pereča vprašanja. Na tako ustvarjeni podlagi so zastopniki slovenskega naroda vsak čas z veseljem pripravljani, da se nadalje pogajajo za sporazumljenje. Klub je izrekel gg. dr. Korošcu in Robiču popolno zaupanje. Pripomnimo še, da so se vsi sklepi storili soglasno, kar najboljšje osvetljuje glasove nasprotnikov, da v klubu ni edinosti in soglasja.« K temu komunikaciju se še v posebnem članku povrnemo.

Iz Celja. Tukajšnja »Deutsche Wacht« in »Grazer Tagblatt« se že dalje časa sem živahno bavita z doneski, katere priobčuje časopisje k glavnemu zboru »Narodne stranke«. »Gr. Tagbl.« pravi v svoji četrtkovi izdaji med drugim: »Iz vseh doneskov k glavnemu zboru slovenske liberalne stranke na Sp. Štajerskem se jasno vidi, da največ pristašev »Narodne stranke« ne soglašajo s sedanjim strankinim vodstvom, kateremu stoji na čelu dež. posl. dr. Kuvkovec in da žele revizijo programa in reorganizacijo stranke.« Razume se, da nam je povsem irelevantno, kaj pišejo o glavnem zboru »Narodne stranke«, njenih voditeljih in njenem programu listi, ki nas strastno sovražijo in spodneštajerski nemškutarji, katerim smo narodnjaki glavna ovira pri njihovih političnih ciljih. Mi ne bomo šli vprašati, koga bomo dali stranki na čelo, niti g. dr. Ambrožiča, niti »Štajerca«, niti slovenskih klerikalcev. »Der Wunsch war der Vater des Gedankens«, ta pregovor pač velja za zgoraj citirana izvajanja »Gr. Tagbl.« Bilo bi neokusno in nepotrebno, ako bi s kakršnokoli hvalo in proslavljanjem dež. posl. dr. Kuvkovec na njo odgovarjali. Gotovo je le, da z veseljem odstopi on vsi drugi člani vodstva »Narodne stranke«, ako bi večina na glavnem zboru to zahtevala. Pri nas ne poznamo in nečemo poznati oseb, temveč samo stvar. In po tem načelu so se rodili tudi omenjeni »doneski« v »Slov. Nar.« in »Nar. Listu«, ki se seveda kot splošne razprave niso najmanj tikali kakih posameznih oseb.

Iz Celja. Mariborsko nemško obrtno društvo je imelo zadnjo soboto svoj občni zbor, na katerem je prišlo do ostrih debat. Predsednik odbora »I. spodnja Štajerske obrtne razstave«, koja se je morala za eno leto preložiti, je pravil, da so na eni strani Slovenci, na drugi pa »Štidsmarka« nameravano prireditve ovirali, nemški »Volksrat« se je pa bal, da bi Slovenci pokazali tu svoje znanje in bi na ta način širši svet videl, da živi na Spod. Štajerskem tudi

sodelovala pri gašenju ognja. Zadnje deželnozborske volitve so pa za nas in našo stranko naravnost strašanske pogoriščje, ker smo tako grozno in nepričakovano pogoreli. Kot pogorelci imamo pa pravico do podpore iz javnih zakladov in torej v prvi vrsti tudi iz onega zaklada, v katerega se stekajo gasilski prispevki. Prepričan sem, da razume vsi, popolnoma logične sklepe. Kakor hitro imamo pa kot pogorelci pravico do podpore iz gasilskih prispevkov, potem bi bilo krivično, ako bi se nam ta podpora odrekla. Če pa kot pogorelci dobimo to podporo, je pa naša sveta dolžnost, da iz nje v prvi vrsti pokrijemo škodo, ki jo imamo vsled pogoriščja. Tako in sedaj poslušaj, kako bom rešil Tvojo prošnjo!

Tajnik je namočil pero in začel pisati na prošnjo gospoda Žabarja sledečo rešitev:

»Podpisano tajništvo S. L. S. je prošnjo našega zvestega somišljenika gosp. Jerneja Žabarja in prošnji priloženi račun natančno pregledalo in preskusilo ter našlo, da je račun v popolnem redu in v vseh svojih postavkah upravičen. Ker tajništvo S. L. S. nima sedaj drugih razpoložljivih sredstev kakor doslej je razdeljene gasilske prispevke in ker potrebuje gosp. Žabar, kakor se je tajništvo uverilo, nujno in neodložljivo denar, predlaga podpisano tajništvo S. L. S., da naj se račun gosp.

slovenski obrtnik, ki je dobro vzgojen in razumen. Sprejel se je predlog, obrniti se na »Südmarko«, da prevzame ista pokroviteljstvo — 5000 K dohodkov se je izkazalo pa 15.000 izdatkov — in poplača s tem pokorščino in zvestobo nemškega obrtništva do nje. Odbornik Binder je rekel, naj bi se nacionalni moment popolnoma izpustili, ker smo najpoprej rokodelci, potem šele nacionalci, nad katero izjavo se je Havliček (!) strašno škandaliziral. Končno se je sklenilo, se ponovno obrniti do spodnještajerskih obrtnih združenj za sodelovanje. Začetkoma akcije za razstavo so mariborski gospodje mislili, da bodo slovenske zadruge kar slepo delale mariborskemu Verbanu in nemškemu obrtništvu štafažo. Ali dovolj hitro se je videlo kam pes tace moli. »Slov. obrtno in trgovsko društvo« se je do razstavljalnega odbora obrnilo v vprašanje, bodo li slovenski razstavljalci imeli enake pravice kakor nemški, nakar se niti odgovora ni dobilo. Slovenske zadruge so poslale v odbor svojega zastopnika, ki je tudi za enakopravnost posredoval. Ravnatelj obrt. posp. zav. in združni inštruktor sta izrazila mnenje, da če se gre za spodnjo Stajersko razstavo, ni misliti na samo nemško. In tako je med 44 zadrugami, ki pridejo tu v poštev, jih je dve tretjini slovenskih, ki bi pri mednarodni razstavi gotovo sodelovale. Če pa gotovo gospodje mislijo, da bi jim mi pod tujo firmo štafažovali, se motijo. Od nabranih razstavnih prispevkov so lepi del darovali Slovenci in če nočejo našim željam ugoditi, se naj razstavlja sami. Če bodo gotovim kričalcem, ki se bojijo, da bi nemški značaj Maribora trpel, bolj ustrežljivi, kakor veliki masi, izurjenemu obrtništvu, bodo doživeli tak fiasko kakor se jim je v razstavnem odboru obljubilo. Slovenske zadruge naj se na ponovna povabila ali med sabo dogovorijo, ali pa odboru povedo, da so pač za mednarodno razstavo z enakimi pravicami za Slovence kakor za Nemce, ali pa nič. Nas je dovolj, dovolj smo močni, da govorimo odločno.

Iz Trbovelj. V četrtek dobilo je 130 srbskih delavcev podjetnika g. Šuligoja brzojavni poziv iz kraljevine Srbije, naj se takoj uvrstijo pod vojni barjak. Ponoči v petek so se odpeljali z velikanskim navdušenjem. Veliko se jih je odpeljalo tudi kot prostovoljcev, da se postavijo v boj proti staremu »Dušaninu«. Macedonci, kot turški podaniki, se nočejo odzvati pozivu turške vlade, temveč so rekli pri odhodnici Srbov: »Brate, le udri ga!« (namreč Turka.) Mimogrede bodi povedano, da ima podjetnik g. Šuligoj (slovenski rojak Istran) vse balkanske narodnosti uslužbene pri svojem podjetju. Prevzel je od rudokopa ogromno delo zunanega vrhnega izkopavišča premoga, odkril cel velik hrib, kjer se premog na prostem od zgoraj kopije. Na tem delu se trudi vsak dan do 800 delavcev samih Slovanov in Ogrov.

Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah sprejme tajnika. Več glej današnji razpis.

Slovarska čitalnica v Mariboru opozarja slavno občinstvo, da priredi s sodelovanjem vseh narodnih društev v Mariboru začetkom decembra veliko »Slovensko slavnost«.

Kaplan A. Berk v Ameriki. Iz Joliet (Ill.) smo dobili sledeče poročilo: Bral sem v vašem cenj. listu, da se je bivši kaplan pri Sv. Barbari v Halozah A. Berk pravčasno in nemoteno ognil grozeči hudi kazni in je ušel v Severno Ameriko. Berk je tudi že došel v lepo slovensko faro Joliet-Illinois. Župnik Kranjc ga je sprejel kot pomožnega kaplana. Za tukajšnjo faro šolo je pridobil s tem izbornim pedagog, posebno v poučevanju deklic.

Klerikalci in kmečko združništvo. Iz Ptujja nam pišejo: Mnoge kmečke hranilnice in posojilnice na deželi so posebno letos in lani, ko imamo pomanjkanje denarja na vseh koncih in krajih, uvidele, da je treba pred vsem gledati na to, da si povečajo lastno glavnico. In začele so po nasvetu čeških in nemških združniškov z zvišanjem deležev. Klerikalci sami prav dobro vedo, da bodo morali iti isto pot in merodajni njihovi združniki jo tudi že za rajfajzovke priporočajo. Popularna seveda stvar ni, posebno sedaj, ko se je kmetovalce na deželi z malimi 2kronskimi deleži razvadilo. Mnog se jezi — in »Slov. Gosp.« je tisti list, kateri daje z veseljem prostora za napade na tiste može, ki bi radi našemu kmečkemu združništvu pomagali. To se je sedaj že zgodilo z napadi na g. dr. Goriška pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in na poštarja Škrleca pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Tako postopanje klerikalnega lista je skrajno grdo in hinavsko. Blatiti koga proti lastnemu boljšemu prepričanju samo iz strankarskih

ozirov, tega so v istini zmožni le klerikalci.

Hudo očitjanje slovenskemu poslancu. Iz Ptujja nam pišejo: »Sloga« očita v zadnji številki drž. posl. Brenčiču, da je zakrivil poraz Slovencev pri zadnji volitvi v ptujski okrajni zastop, ker je za hrbotom slovenskih voditeljev intrigiral in delal zmedo med slovenskimi volilci, tako da je bilo vse prizadevanje dr. Jurtele in drugih za zmago zastop. — To je tako hudo očitjanje, da se bo moral še Brenčič opravičiti.

Iz Konjic. Stajerska namestnija je odbila priziva Nemcev in Slovencev proti občinskim volitvam, katere so se vršile dne 25. in 26. julija t. l. Za 14 dni se bo torej vršila volitev novega župana. Ker je tokrat »čevljarska« (Kowatscheva) stranka v manjšini, bo novi župan eden od »akademikov«.

Poroča. Gospod dr. Ferdo Lašič, odvetnik v Ormožu se poroči v nedeljo, dne 6. oktobra t. l. v Ptujju z veletrgovčevno hčerko gospodično Miciko Senčarjevo. Odličnemu paru obilo sreče.

Drobne novice. Iz Gradca poročajo, da je umrl knjigovodja štaj. eskomptne banke Mlaker izročil nekemu znanu v shrambo zavoj, v katerem je bilo še ostalih ukradenih 50.000 K v papirnatem denarju in vrednostnih papirjih. S tem ima banka vso škodo pokrito. — Vreme. Ponoči od četrta na petek je zopet silno deževalo po celi deželi. Potoki okrog Celja so zelo narasli. — Imenovanja. Finančni minister je imenoval davčnega oskrbnika Franca Konrada za davčnega nadoskrbnika v področju deželnega finančnega ravnanstva v Gradcu. Imenovan je orožniški stražništer Ignac Skaza za kanclista pri okrajnem sodišču v Slovenjgradcu. Imenovan je namestniški konceptni praktikant v Ljutomeru Viktor Kastner Pöhr za namestniškega konceptista ad personam. — Iz Maribora. Ujeli so v četrtek plesarskega pomočnika Jožefa Teršoveca, kateri je pobegnil 30. sept. iz kaznilnice. Imel bi odsedeti 18mesečno ječo. Pred svojim begom je ukradel kaznilničnemu učitelju Hohnjevcu več stvari in jih je neznanim osebam prodal. — Iz Maribora. Zgoraj je v Leiteršpergu Markovs parni mlin s prizidanim skladiščem, v katerem je bilo okroglo 10 vagonov žita in moke. Škode je okrog 50.000 K, ki je pa z zavarovalnino pokrita. — Iz Konjic. Na Mihaelovem sejmu je zgubil neki kmet v pijanosti svoje voľe. Spravili so jih v gostilno pri Jeleni, a lastnik se še do danes ni oglašil. — Iz Križevcev na M. p. poročajo: Dne 2. oktobra smo tukaj obrali brajde belega grozdja in nekaj izabele. Mošt je imel napram vsemu pričakovanju 15 stopinj sladkorja. — Živinske cene v Gradcu. (Tedenski živinski sejm dne 3. oktobra. Po uradnem poročilu.) Na sejm se je prignalo 1100 glav. Cene so poskočile. Plaćevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 51—57, izjemoma 60, napol pitani voli 47—51, suhi voli 44—46, pitane krave 42—47, napol pitane 34—41, suhe 25—33, biki 39 do 51 K. Zunanji kupci, največ iz kraljevine Češke, so kupili 625 glav. — V Zavrchu pod Ptujem so zmagali pri občinskih volitvah štajercijanci. V Halozah se res — dela dan.

Koroško.

Skok iz poštne vlaka. V četrtek popoldne je skočil nedaleč od Beljaka iz poštne vlaka mlad mož. Zavihtel se je skozi okno in spustil na tla. Padel je tako srečno, da se ni nič poškodoval. Vstal je takoj po skoku in zbežal v bližnji gozd. Begunec, ki se je celo pot sumljivo obnašal, mora biti ali kak blaznež ali pa kak prdrzen hudodelec.

Pomanjkanje vode v Celovcu. Skoro neverjetno se sliši vest, da je celovski magistrat izdal odredbo, da se vsled pomanjkanja vode zapre ponoči od 1. do 5. zjutraj vodovod. Obenem se prebivalstvo opozarja, da naj kolikor mogoče štedi z vodo. V nekaterih krogih se širi govorica, da je to zaprtje vode, posebno v tem deževnem času le taktična poteza mestnega stavbnega urada proti napeljavi vodovoda na Beljaški cesti do Linda, kar je sivočasno občinski svet celovski že sklenil, mestni stavbni urad pa hoče s tem manevrom izvršitev tega sklepa zavleči ali celo onemogočiti.

Samomor dijaka. V Celovcu se je ustrelil v stanovanju pri svoji materi učenec četrte realke Franc Selan. Zadel se je v prsa in se nevarno poškodoval. Fant je bil že dalj časa zelo otožen in je kazal večkrat znake duševne zmedenosti.

Smrtna nesreča pri spravljivanju lesa. Pri Praternjuni je sprožil hlood, katerega so spustili delavci po drči iz hriba veliko skalo, ki je zadelala delavca Jurja Auera. Auer je obležal

na mestu mrtev. Skala je lahko poškodovala še dva njegova tovariša.

Primorsko.

Umrli je v Cerknem trgovec in posestnik Tomo Štrukelj, zvest pristav narodno-napredne stranke in prvi starosta cerkljanskega Sokola.

Štiridesetletno službovanje. Častno kolajno za 40letno službovanje so dobili uradniki podružnic kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu: Vilhelmi Grazer, sluga v kapucinskem samostanu v Trstu, Dominik Masari in kočijaž posestnika Pavla Kugyja v Trstu, Kristijan Kopačin.

Neverjetno in vendar resnično. Slovensko izobraževalno in podporno društvo v Opatiji, ozir. dramatičen odsek tega društva je sklenil, da bode počel prirejati predstave. Prva predstava bi se morala vršiti dne 20. oktobra t. l. in izbrana je bila igra »Deseti brate«. Sedaj počne pa križev pot. Društvo se je obrnilo na vse knjigarne v Ljubljani s prošnjo, da se mu pošlje 10 knjižic te igre, na žalost pa nobena knjigarna — slovenska namreč — v Ljubljani teh knjižic nima v zalogi. Ni preostalo toraj drugega, kakor da se društvo obrne na intendanco Slov. dež. gledališča v Ljubljani s prošnjo, da intendantu proti plačilu društvu to igro preskrbi. G. intendant je bil tako ljubezno in je obljubil, da bode pustil igro prepisati in da jo bode, ko bode gotova, takoj društvu poslal. To je bilo 26. septembra t. l. 27. septembra dobi pa društvo pismeno obvestilo, da bode igra v 4 dneh prepisana in društvu poslana, z opombo, da mora društvo imeti dovoljenje od dr. O. F. Eiricha na Dunaju za prireditve te igre. Malo čudno je to zvonilo, ali društvo obrnilo se je takoj z prošnjo — slovensko pisano, kar se samo po sebi razume — na g. dr. O. F. Eiricha na Dunaj, ki je pa odgovoril, sedaj pride glavno, sledeče: An den Slov. izobr. in podp. društvo — Opatija. Euer Wohlgeborn! Ich habe heute die im Originale beiliegende Zurschrift bekommen, die ich nicht verstehe. Wenn Sie etwas von mir haben wollen, so bitte mir freundlichst deutsch (dvakrat podčrtano) zu schreiben, dann erfolgt sofortige Erledigung. Hochachtungsvoll. . . .

Ker je pa poslovni jezik tega društva slovenski, se pač društvo ni tako daleč spozabilo, da bi se bilo pred človekom ponižalo, kateremu so izročene v varstvo slovenske drame. Za uprizaritev naj torej slovensko društvo plača in še lepo — samo v nemškem jeziku — prosi. Ali ni to značilno za naše razmere? Društvo seveda še do danes ni sprejelo prepisane igre, kar je pač v dokaz, da se je brez dovoljenja z Dunaja ne sme dati. Torej ne preostane društvu drugega, kakor izbrati si drugo igro, katero se bode moglo predstavljati brez križevega pota z nemškimi blagoslovi.

Fingiran samomor. Pred vzhodom v neko podzemeljsko lukno blizu Opčine je našel neki Matija Črevatin pismo, v katerem javlja Anton Zorati, trgovski pomočnik iz Trsta, da je izvršil v jami samomor. Orožniki so natanko preiskali vso jamo, toda o samomorilcu niso dobili niti sledi. Zorati, proti kateremu je bilo vloženih v zadnjem času več ovadb zaradi goljufij, je samomor fingiral in pobegnil v inozemstvo.

Največji avstrijski tovarni parnik je sedaj novozgrajeni parnik družbe Austro-Americana »Lucia«. Parnik so zgradili v ladjedelnici v Tržiču, ima 15.000 ton in doseže na uro 12 mil. »Lucia« je izvršila včeraj zadnjo poskušno vožnjo iz Trsta v Pulj in se je izborni obnesel. Parnik bo oskrboval v prvi vrsti tovarni promet med Trstom in Severno Ameriko.

Vihar v Trstu. Že od včeraj zjutraj divja v Trstu hud vihar, ki je povzročil po mestu, posebno pa v pristanišču veliko škodo. Ves promet v pristanišču je skoro ustavljen. Burja je dosegla včeraj popoldne hitrost 95 kilometrov na uro.

Napredek Hrvatov in Slovencev v Pulju vidno in rapidno rase. Velikega pomena za naš napredek pa so posebno nadomestne deželnozborske volitve, pri katerih so ostali italijanski kamoraši v taki manjšini, da kar besne. Napeli pa so tudi vse sile, da bi zmagali in vporabljali vsa sredstva, da bi vjeli kolikor mogoče več glasov. V nedeljo zvečer so se bali demonstracij in so hoteli vsaj to priliko porabiti, da bi izzvali Hrvate in Slovence h kakim neprevdnostim, da bi potem lažje vpili na nas. Toda tudi to se jim je izjavilo. Hrvati in Slovenci so se zadržali kljub izzivnanju nekaterih laških razgrajčev popolnoma mirno, pač pa je policija zaprla nekaj laških junakov, katerim so kar na policiji naložili po 8 dni zapore. Glede snetja trobojnice z Narodnega doma izjavlja policija, da je to vkrenila iz lastnega nagiba. Vo-

litev Stihovica pa bo imela še druge posledice. Zatrjuje se, da je deželni poslanec Albanese, ki zastopa II. okraj mesta Pulja, definitivno odložil svoj mandat. Ako je to res, pride pri prihodnji volitvi zopet do hudega boja, v katerem znajo Italijani zopet podležiti Slovincem in Hrvatom, kajti Albanese je zmagal le s prav majhno relativno večino. V merodajnih političnih krogih so tudi mnenja, da Rizziju sedaj ne preostaja drugega, kot da se uda onemu od Slovencev in Hrvatov predloženemu kompromisu, ali pa odloži čast deželne glavarja. Splošne politične in narodnostne razmere so se v Pulju toliko izpremenile v prilog Slovencev in Hrvatov, da je postala situacija Italijanov skrajno neugodna.

Špolirana ameriška pisma. Na Reki so aretirali bivšega pismo-nošo Pavla Jeleniča, ki je sumljiv, da je špoliral več ameriških pisem. Dognali so, da znaša škoda, ki jo trpi pošta, čez 2000 kron. Jelenic krivdo zanika in trdi, da je več pisem izgubil.

Vojna nevarnost na Balkanu.

Zahteve balkanskih držav.

Balkanske države so se baje zedinile na sledeče točke:

1. Če napade Turčija eno izmed balkanskih držav, je to povod, da nastopijo tudi druge države proti Turčiji.

2. Makedonija naj dobi svojega lastnega gubernatorja in lastno vojsko.

3. Epirus naj pripada interesnemu krogu Grške.

4. Stara Srbija je pa v interesni sferi Grške.

5. Bolgarska prevzame varstvo Makedonije.

6. Vse štiri države »Balkanske zveze« zahtevajo, da se nemudoma izvede člen 23 »Berlinske pogodbe« glede Makedonije.

7. Če Turčija ne sprejme takoj teh pogojev, napovedo balkanske države Turčiji takoj vojno.

Glede gubernatorja za Makedonijo, oziroma kristjanske dele Turčije, zahteva zlasti Bolgarska, da se imenuje za gubernatorja kristjan, ki ni turški podanik in ki ga predlagajo velesile, imenuje ga pa sultan.

Bolgarski poslanik v Belgradu Mihael Tončev je izjavil glede zahtev balkanskih držav: Turčije nismo izzivali in tudi ne želimo vojne. O miru pa ni govora, če Turčija ne da krščanskim prebivalcem Balkana človeških pravic in ne obljubi nedvomno obsežnih reform.

Bolgarsko sobranje.

Jutri se sestane k prvi seji bolgarsko sobranje, ki je bo otvoril car s prestolnim govorom. Nato bo govoril ministrski predsednik Gešov, ter poročal o vladnih ukrepih, za katere bo izprosil od sobranja sankcijo. Po zastopnikih vlade bo izjavil načelnik opozicije Malinov, da hoče v teh težkih časih sodelovati tudi opozicija roko v roki z vlado. Zasedanje sobranja bo le kratko, ker vlada noče biti vezana na skupščino in ker se je večina poslancev prijavila k armadi.

Bivši bolgarski ministrski predsednik Malinov se je izrazil v razgovoru z nekim časnikarjem sledeče: Naš položaj je tako resen, da ne more biti resnejši. Bolgarska je na potu, s katerega ne more več kreniti in mislim, da bosta korakala vlada in kralj po tej poti naprej. Če pride do vojne, bo to vojna za vprašanje, ki bi se bilo moralo rešiti že pred 35. leti. — Vedno smo upali, da rešijo to vprašanje evropske velesile in še danes bi velesile lahko preprečile skrajnost. Treba je tu posredovanja pri porti in ne v Sofiji! Odločitev ne leži več pri nas. Če bi hotela Bolgarska danes poklicati vojaštvo nazaj in armado razorožiti, ne da bi bila kaj dosegla, bi prišlo do revolucije. Danes ni v deželi več opozicije. Vsa opozicija je na strani vlade in to bom izjavil tudi v kratkem v sobranju. Vsak strankarski boj preneha v očigled težavnega in resnega položaja Bolgarske. Kaj nas čaka na koncu tega pota, ne morem povedati, ravnotako malo, kakor to, kaj nas čaka v slučaju zmage. Tudi se danes ne brigam za prihodnost, danes velja edino to: Naprej po začrtani poti, sicer so posledice nepregledne! Poklicali smo 350.000 mož pod orožje, vsak mož stane na dan 5 frankov, to je na dan nad poldrug milijon, — velikanška vsota za našo majhno državo, toda mi imamo denar. Ne vemo, kako se bo vojna končala, toda konca se ne bojimo.

Srbija je poslala včeraj iznova ultimatsko noto zaradi zadržanega srbskega vojnega materiala ter zahteva, da Turčija izroči ta vojni material tekom 24 ur, sicer odpokliče Srbija svojega poslanika.

V Belgradu zatrjujejo oficijalni krogi z vso gotovostjo, da napovedi vojne ni pričakovati pred 10. oktobrom, ker bo mobilizacija bolgarske armade šele tedaj končana, dočim je srbska vojska že popolnoma pripravljena.

Turška armada.

Turčija je sestavila dve armadi, in sicer vzhodno armado pod poveljstvom Abdullah paše in južno armado pod poveljstvom Ali Riza paše. Prva je namenjena, da se bojuje proti Srbiji, Črni gori in Bolgarski, druga pa proti Grški. Za vrhovnega poveljnika obeh vojsk je imenovan vojni minister Nazim, ki se bo udeležil vojne na srbski meji.

Neprestano pošilja Turčija nove vojaške oddelke na bolgarsko mejo. Po drugi verziji prevzame vrhovno poveljništvo nad severno armado bivši minister Mahmud Sefket paša.

Demonstracije proti Bolgarski.

Iz Carigrada so dospela v Sofijo poročila o sovražnih demonstracijah proti Bolgarski. Demonstranti so razbili šipe na bolgarskem posla-ništvu. Te vesti so vzbudile v Sofiji veliko nevoljo, zlasti ker se vzdržalo ljudstvo v Sofiji kljub velikanskemu razburjenju vsakih sovražnih demonstracij proti turškemu poslaništvu.

Ob meji.

Kakor smo že poročali snoči, so Turki utrdili prehoda pri Kačniku in Štipu in jih opremili s težkimi topovi. Očividno nameravajo tedaj vdreti v balkanske države proti Stari Srbiji ter je pričakovati prvih bojev na historičnem Kosovem polju, prve odločilne bitke pa na polju pri Skoplju ob Vardaru.

Ena srbska divizija se odpelje te dni na bolgarsko mejo, da se tam združi z bolgarsko armado. Med Sofijo, Kjustendilom in Dubnico se zbira srbsko - bolgarski voj, ki ima baje nalogo, da naj prodira proti Skoplju. V Nišu se zbira makedonska armada pod srbskimi zastavami. Sestavljena je iz podonavske, moraviške in šumadijske divizije.

Iz Carigrada poročajo, da se vrše na mejah neprestano boji. Tudi v Novem pazaru je prišlo do boja med Srbi in Turki, v katerem so baje zmagali Turki.

Iz Carigrada prihaja tudi vest, da je bolgarsko vojaštvo prekorajilo turško mejo in zasedlo Kavčes.

Vse te vesti so le malo verjetne in o kakem prekoračenju mej ni znano niti v Sofiji, niti v Belgradu ničesar. Iz Sofije poročajo, da so vesti o spopadih med bolgarskimi vojaškimi oddelki in turškim vojaštvom v okrajih Nazlik, Džuma bela in Rapodjok izmišljeni.

Bolgarska vojna uprava je svojemu vojaštvu striktno prepovedala, da naj se izogiba vsakega spopada s turškimi vojniki.

Avstrijsko - ruska intervencija.

Kakor smo že poročali, sta imela Poincaré in ruski zunanji minister Sasonov predvčerajšnjim važne pogovore glede situacije na Balkanu. Sedaj prihajajo v javnost o teh pogovorih zelo zanimivi detajli, glasom katerih sta se oba državnika strinjala v mnenju, da morata Rusija in Avstro - Ogrska složno in brez vsakega predsodka ali nezaupanja nastopiti v balkanskem vprašanju za ohranitev miru.

Kakor zatrjujejo dunajski dobro podučeni krogi, je avstrijski zunanji minister grof Berchtold pripravljen, stopiti z Rusijo v zadevi balkanske vojne nevarnosti v stik, tako da ni izključeno, da pride do avstrijsko-ruskega posredovanja.

Baje je celo že izdelan načrt, na podlagi katerega bosta obe državi zastavile ves svoj vpliv za ohranitev miru ter je bil ta načrt že včeraj v avstrijskem ministrstvu podpisan.

Tajnik avstro - ogrskega poslaništva v Petrogradu grof Strassoldo se je izrazil napram zastopniku »Novoje Vremja« sledeče: V nekaterih ruskih listih in v ruski družbi se pogosto sumniči Avstrijo, da bo v sedanjem položaju storila samopašne korake. Vse te vesti ne odgovarjajo resnici. Avstrija popolnoma soglašajo z Rusijo glede balkanskega vprašanja ter se trudi enako kakor ta, ohraniti mir in sedanje razmerje na Balkanu. Upam si trditi, da Avstrija ne bo storila nobenega koraka, ki bi lahko povečal nevarnost na Balkanu in provzročil nove težkoče.

Francoski poslanik na Dunaju je imel včeraj razgovor z grofom Berchtoldom, ter se je zavzel za skupen avstrijsko - ruski nastop v balkanskem vprašanju, za katerega je prevzel posredovanje. Avstrija naj izjavi, da ni interesirana na sandžaku novopazarskem ter da ga noče zasedi, Rusija pa naj izjavi, da ne bo zahtevala otvoritve Dardanel. Ker

ni hotela storiti niti Avstrija, niti Rusija prvega koraka, je prevzel iniciativno francoski zunanji minister.

»Tamps« poroča, da je francoski ministrski predsednik Poincaré naročil francoskim poslanikom, da naj svojim vladam izroče sledeči predlog:

Prilpavi se skupna akcija velesil, da izvede Turčija takoj reforme v evropski Turčiji in da ohrani balkanske države mir. Velesile morajo ali skupno nastopiti, ali pa naj nastopi Avstro - Ogrska kot mandatar velesil.

Diplomatični zastopniki velesil so intervenirali včeraj pri grškem ministru, predsedniku z namenom, da naj Grška prekliče mobilizacijo, ali pa vsaj opusti vsako provokacijo Turčije.

Ministrski predsednik je izjavil, da bo Grška do skrajnosti zasledovala mirovno politiko, vendar pa Grška ne more zadržati razvoja dogodkov na Balkanu.

Kakor hitro se vrne kralj, bo prevzel prestolonaslednik vrhovno poveljstvo nad grško armado. Ministrski predsednik bo pregovoril kralja, da bo inspiciral vojaštvo v Tesaliji, da s tem povzdigne vojaški duh.

Vojni minister namerava predložiti v prvi seji ministrskega sveta zakonski načrt, ki preključe izključitev princev od armade.

Kretski poslanci, ki se mude v Atenah, objavljajo poziv na ljudstvo, v katerem zatrjujejo svojo zvestobo in pravico, da so pripravljene pod vsakim pogojem vstopiti v grški parlament in preiti kri za Grško.

Mobilizacija na Ruskem.

V Varšavo je prispel včeraj poveljnik mobiliziranega vojaštva. Govori se, da je poskusna mobilizacija na ruskem Poljskem v zvezi s prihodom carja. Vendar pa dobiva ta poskusna mobilizacija popolnoma drugačno lice vsled dejstva, da so dobili vsi državni uradniki v okrožjih, kjer je vojaštvo mobilizirano, povelje, da naj store vse priprave, da se njih družine na dano povelje umaknejo v notranje Rusije.

Vsled mobilizacijskega povelja na ruskem Poljskem vlada med prebivalstvom velikansko razburjenje. Gubernator na ruskem Poljskem je izjavil, da ne prevzame nobene odgovornosti, da se izvrši poskusna mobilizacija mirno. Zahteval je, da se proglasi nad celim mobilizacijskim okrožjem obsedno stanje.

Govori se, da bo vlada tej želji ustregla.

Vlada razglša, da poskusna mobilizacija na ruskem Poljskem ni v nikakršni zvezi z mednarodno situacijo, marveč zasleduje povsem druge cilje. Ko je bil namreč francoski ministrski predsednik na posetih v Petrogradu, je prišla na razgovor tudi izprememba vojaške razporeditve na ruskem Poljskem, ker je Rusija potegnila mnogo vojaštva iz neposredne bližine nemške in avstrijske meje. Francoski vojaški krogi so baje to preveliko zaupljivost Rusije ostro kritizirali ter naglašali, da se tako postopanje ne strinja s pogodbo med Francosko in Rusijo za slučaj vojne. Na zahtevo francoskih vojaških krogov se je potem Rusija odločila, poslati polke zopet v svoje stare garnizije in vzdržati zlasti ob meji večje vojaške posadke (?)

Iz Varšave poročajo, da so vsi polki na ruskem Poljskem pripravljene na mobilizacijo. Istotako so pripravljene na mobilizacijo tudi volhynski polki in besarabski polki. — Vsak častnik dobi rusko - poljski slovar. Pri avstrijskih podanih ob meji se vrše neprestano hišne preiskave.

Romunska.

List »Adeverul« poroča, da je podal romunski ministrski predsednik Majoressu kralju demisijsko celokupnega kabineta. Politični krogi upravičujejo ta korak s tem, da mora stati v času vojne nevarnosti na Balkanu in med vojno na čelu Romunske samo kabinet, ki ima za seboj veliko večino.

Dnevne vesti.

† Ljubljanski občinski svet ima v torek 8. oktobra ob 6. sejo. Na dnevnem redu so naznani predsedstva in poročila o prošnjah za vstopem v občinsko zvezo; o izvolitvi enega člana v nadzorovalni odbor meščanske imovine; o izvolitvi zastopnika mestne občine v odbor Slovenske filharmonije; o dopisu županovom glede spremembe ustanovnega pisma mestne ustanove za obisk kake obrtne šole; o dopisu županovom glede razpisa službe mestnega arhivarija, dalje poročila o računskih sklepih mestnega zaklada, ubožnega zaklada, zaklada meščanske imovine in splošnega ustanovnega zaklada za leto 1911., o prošnji Ivana Edra za izpust iz najema hotela »Tivoli« ter raznih ponudbah za

najem tega hotela, o ponudbi akademičnega slikarja Riharda Jakopiča za nakup njegovega umetniškega paviljona, 7. o prošnji Andreja Tonija in tovarišev za zakup neke mestne senožeti v Mestnem logu v svrhu poljedelstva, o dopisu mestnega šolskega sveta glede doneska k stroškom za kurjavo v Lichtenthurničnem zavodu in glede doneska za nabavo glasovirja ter zgradbe dveh paviljonov pri šoli na Prulah, o porabi dotacije na raznih mestnih šolah za leto 1911/12; o izjavi mestne občine glede razdelitve mesta Ljubljane v dimnikarske okraje; o prošnji društva profesorjev za napravo napisnih tablic v ti volških nasadih in orientacije mize na ljubljanskem Gradu; o samostalnem predlogu obč. svetovalca Ivana Štefeta glede orientacijskih naprav na ljubljanskem Gradu; o poročilu komisije glede okrašenja oken in balkonov s cvetnicami; o dopisu mestnega magistrata glede ureditve parka na trgu Tabor; o dopisu županovom glede kredita za razne potrebe mestnega gozdarstva; o računskem sklepu mestne zastavljavnice za leto 1911. Samostalni predlogi: 1. obč. svetovalca Ign. Štembova glede podaljšanja Knafljeve ulice; 2. obč. svetovalca A. Likozarja: glede naprave javnega perišča ob Orlovi ulici; javnega vodnjaka na Dolenjski cesti; poprave hodnika na Dolenjski cesti; premeščenja železniške zavornice na Dolenjski cesti; podaljšanje električne razsvetljave na Dolenjski cesti; ureditve učiteljskih plač ter dovolitve draginskih doklade učiteljem v Ljubljani; 3. obč. svetovalca Ferd. Staudacherja glede delnega tlakovanja Gradišča; 4. obč. svetovalca J. N. Jegliča glede uporabe šolskih telovadnic izključno v šolske svrhe; 5. obč. svetovalca Tom. Novaka glede razširjenja mostiča iz Ceste na loko na Opekarsko cesto; 6. obč. svetovalca Jos. Marinkota: a) glede podaljšanja Ahačjeve ceste; b) glede zveze Metelkove ulice s Cesto na južno železnico. Na dnevnem redu tajne seje so: Naznanilo predsedstva in poročila: o prošnji mestnih šolskih zdravnikov za stalno nameščenje; o prošnji nekega učitelja mestnega deklškega liceja za ureditev prejemkov; o raznih prošnjah v personalnih zadevah magistratnih uradnikov; o raznih prošnjah za podporo iz mestnega vseučiliškega zaklada; o prošnji učiteljskega mestnega deklškega liceja za zvišanje aktivitetne doklade; o prošnji gasilne straže v »Mestnem domu« za podporo; o prošnji vdove detektivke Šubra za zvišanje vdovnine; o prošnji učiteljev z izpitom za meščanske šole za personalno doklado; o imenovanju profesorja francosčine in slovenščine na mestnem deklškem liceju; o dopisu županovom glede stavbnega vodstva in stavne doklade pri zgradbi kanalov zbiralnikov; o prošnji mestnega vrtnarja Hejnica za prejemanje strelje iz mestnih drevoredov; o prošnjah dveh uslužbenecv mestnega užitninskega zakupa za zvišanje prejemkov; o prošnji nekega uslužbenca za zvišanje mestne zastavljavnice za zvišanje prejemkov in o prošnjah za razne obrtne koncesije.

† Dr. Šusteršičeva politika doma in drugod. V članku »Jugoslovansko vprašanje in Balkan«, o katerem smo že govorili, pravi dr. Šusteršič med drugim: »Vsaka druga (scil. razen Avstrije) država bi na primer stremila za tem, da bi se načeloma dala v jugoslovanskih državah, v katerih mora varovati važne svoje interese, zastopati po Jugoslovanih. Kako velika korist za nas bi bila, ako bi nas v teh državah zastopali poznavalci narodnega, političnega, gospodarskega in čustvenega življenja onih narodov, moške, ki ložje razumejo, kaj pomenja ta ali ona narodna občutljivost, moške, ki bi znali računati s takšnimi občutljivostmi in postopati z ljudmi tako, kakor bi to odgovarjalo interesom naše monarhije.« — Dr. Šusteršič se torej zavzema za to, da bi bila Avstro-Ogrska v slovanskih državah na Balkanu zastopana po Jugoslovanih, to je, da bi bili pri avstro-ogrskih poslaništvih in konzulatih nameščeni zgolj jugoslovanski uradniki. To je načelo, ki ga tudi mi brezpogojno odobravamo in podpisujemo z obema rokama. Samo eno vprašanje bi si dovolili na naslov dr. Šusteršiča: Ako je za našo državo življenska pomena, da ima na Balkanu nastavljen za svoje uradnike Jugoslovane, ali ni zanje prav iste in morda še večje važnosti, da ima tudi na Slovenskem nastavljen za svoje uradnike — domačine Slovence — »poznalce narodnega, političnega, gospodarskega in čustvenega življenja našega naroda«? Ali vaš aksijom velja samo za Srbe, Bolgare in recimo še Hrvate, za Slovence pa ne? Da ali ne? In če velja, kako morete potem upravičevati svojo politiko, za katere temeljno načelo ste opetovano javno proglasili geslo, da nas uradniško vprašanje na Slovenskem

ne briga in ne zanima in da za nas vobče ne obstoji?!

† Dr. Šusteršič — Jugoslovani. Dr. Šusteršič je velik katolik, tak katolik, da smatra za greh čitati liberalne liste. Bil je eden najnavdušenejših med navdušenimi na evharističnem kongresu. To »katoliško« prepričanje pa ga čisto nič ne ovira, da bi ne pisal ne samo v liberalne, marveč celo v notorično židovske liste. Tako priobčuje včerajšnja »Die Zeit«, list, o katerem ve ves svet, da je v židovskih rokah in da so njegovi uredniki po pretežni večini židje, članek »Jugoslovansko vprašanje in Balkan« — »Vom Delegierten Dr. Iwan Schusterschic«. Ta članek je prav zanimiv, ker govori dr. Šusteršič v njem o — jugoslovanskem vprašanju in o Jugoslovanih, torej o pojmi, katere je on doslej dosledno perhorresciral. Doslej je »gorel« samo o »hrvaško - slovenskem narodnem edinstvu« in je dal v »Slovencu« proglasiti za veleizdajnika vsakogar, ki je le spregovoril kako besedo o Jugoslovanih in jugoslovanski ideji. Sedaj pa je on — dr. Šusteršič — kar preko noči postal Jugoslovani in sicer tak Jugoslovani, da celo zagovarja carinsko unijo Avstro - Ogrske z balkanskimi državami. Zares, časi se spreminjajo. Lani smo na primer mi zagovarjali stališče, da bi bilo umestno, ako bi se vzpričo občutnega nomanjkanja mesa v naši državi dovolil uvoz srbske živine. Ta naš predlog je bil gotovo čisto nedolžen, a vendar je nas dr. Šusteršič v svojem organu »Slovenec« za to nagнал z veleizdajniki in jugoslovanskimi irendentisti. Danes pa isti dr. Šusteršič zagovarja — čujte — carinsko unijo s Srbijo! To je vsekakor napredek, velik napredek, in ni izključeno, da bo dr. Šusteršič — rebus sic stantibus — v doglednem času postal še prvobornik za jugoslovanske ideje, v slučaju namreč, ako si bo od tega obetal kakih osebnih ali strankarskih koristi!

† Iz ljudskošolske službe. Za suplentinjo na trorazrednici v Zatičini je imenovana na mesto obolelega učitelja Karla Goriška bivša učiteljica Polju Ivana Dolinškova. — Za neplačani praktikančinji sta imenovani učiteljski kandidatini Marija Bizjakova na ljudski šoli pri Sv. Petru v Ljubljani in Marija Ruparjeva na Viču pri Ljubljani. Deželni šolski svet je vzel na znanje odstop bivšega kateheta na zasebnem ženskem učiteljsku in na vadnici pri Uršulinkah v Ljubljani Mihaela Bulovca in vstop novega kateheta Valentina Zupančiča. Za provizorično učiteljico v Dobovcu je imenovana učiteljska kandidatinja Marija Pirčeva. Za provizoričnega učitelja in voditelja dvorazrednice v Mekinjah je imenovan bivši učitelj v Škocijanu Ivan Primožič, za suplenta na prvi mestni slovenski deški ljudski šoli v Ljubljani pa provizorični učitelj Ivan Michler. Za prov. učitelja na osemrazredni ljudski šoli v Spodnji Šiški so imenovali absolviranega učiteljskega kandidata Stanislava Lavriča, in za suplentinjo v Preski in sicer namesto obolele učiteljice Marije Vidrove izprašano suplentinjo Mihaelo Kosmačevico. V brezplačno šolsko prakso sta vstopili absolvirani kandidatini in sicer Margaretta Schneditzova na Srazrednici nemške deklške ljudske šole in Marija Pretnarjeva na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani. — Za suplentinjo na Velikem Trnu je imenovana absolvirana kandidatinja Alfonza Babnikova, tamošnji nadučitelj Karel Roštohar je dobil študijski dopust. — Provizorična učiteljica in voditeljica v Kolovratu Marija Urbančičeva je »restavljena kot taka na enorazrednico v Prežganju.

— Centralni odbor za I. vseslovenski cvetlični dan v Ljubljani, Šubičeva ulica 3, je prejel od cvetličnih dnevov po Slovenskem z današnjimi prispevki 15.611 K 32 vin. K tej velikanski svoti pa še ni računjen dohodek iz Trsta in predkrajev (razven Opčine in Prosek), kar znaša več kakor 2500 kron. — Danes smo prejeli iz Železnikov na Gorenjskem potom g. Melhiora Dolenca 65 kron za narodna napredna društva mesto prirreditve cvetličnega dneva. Enako smo prejeli iz Slovenjega Gradca 144 kron, nabrane iz prostovoljnih prispevkov mesto prirreditve cvetličnega dneva. Nabrali so člani moške in ženske podružnice Ciril-Metodove družbe. Posebne neutrudno pa so zbirali: g. Milka Pirnatova, gospica Vranjekova in g. Ivan Verdnik, župan na Otiškem vrhu. Posebna zahvala tudi g. dr. Železnikarju. — Tako bo vseslovenski cvetlični dan dokazal moč naše narodne požrtvovalnosti. Slava vsem sodelovalcem. Vsi oni kraji, ki niso priredili še cvetličnega dneva, naj v skrajnem času ne prezro veličastnih zgledov, da dosežemo 20.000 kron za naše narodne potrebe!

— Nepremišljena konkurenca Ciril-Metodovim vžigalicam. Narodno občinstvo opozarjamo, da je zaloznik Ciril-Metodovih vžigalic, gospod Per d a n, znatno znižal cene tem vžigalicam, tako, da prodajalci nimajo več izgovora, da pri teh vžigalicah manj zaslužijo kot pri drugih. Obenem je nakazal gosp. Perdan Ciril-Metodovi družbi zopet velik znesek — 1500 kron. Narodno občinstvo se tudi naj ne da motiti vsled nove, reči smemo, lahkomišljeno ustvarjene konkurence z dijaškimi vžigalicami. Naj si konkurenti ne obetajo prevelikih dohodkov, vendar pa zna biti naša prepotrebna šolska družba občutno prikrajšana v dohodkih.

— Deželne krave. Vsled pomankanja stavbnega dela v Ljubljani je prišla dežela nekoliko v zadrego, ker ni vedela, s čim bi zaposlila prisiljene v deželni prisilni delavnici. Ta prisilna delavnica je za deželo podjetje, kjer bi rada v njej iz človeške pokvarjenosti dobičke delala. Časi dobičkov so seveda že nehali, zdaj mora biti dežela vesela, da sploh reziro pokrije in letos, ko ni nič stavbnega dela, si ni znala pomagati drugače, kakor da je vzela Codellijevo posestovo v najem. Na tem posestvu ima dežela zdaj 38 švicarskih krav. Te krave jo veljajo — ena več, druga manj — povprek 1030 K vsaka. Lepi denarci so to. V kmetijstvu izvedeni ljudje pravijo, da se švicarske krave pri nas ne obnesejo, da imajo manj mleka od naših in da je že neki veliki notranjski posestnik poskusil srečo s švicarskimi kravami, pa jih je vse proč dal, ker se njegova upanica niso uresničile. Nismo kmetovalci in ne vemo, če je to res; to pa vemo, da izreka izkušeni kmetovalci jako slabo sodbo o deželnih kravah, češ, po 600 do 700 K bi bila dežela lahko dobila boljše domače krave in bi boljše izhajala, kakor s temi dragimi švicarskimi kravami.

— Corrigendum. V članku »Sola in narodnost« v štev. 227. »Slov. Naroda« se mora citat po dr. Dermoti glasiti pravilno: »Za učiteljstvo je dana samo ena direktiva, da brez ozira na politične stranke gre svojo pot in polaga temelje kulturnemu delu med ljudskimi masami.«

— V včerajšnji notici »Vojna zoper končni I« bi se moral stavek »Včerajšnja predstava nas pa ni prepričala, da bi bilo to »efkanje«, »ankanje«, »ukanje« in »onkanje« tako blagoljubno in okusno ... glasiti tako-le: »Včerajšnja predstava nas pa ni prepričala, da bi bilo to »efkanje«, »aukanje«, »ukanje« in »oukanje« tako blagoljubno in okusno, da bi bilo v interesu našega jezika, da se ta novost uvede v našo govorico.«

— Ne samo izvrstna kakovost — ki stoji itak vsakega dvoma — temveč obenem in v enaki meri je vzrok splošne priljubljenosti Kolinske kavne primese tudi dejstvo, da je ta kavni pridatek pristno domače blago. Kolinska tovarna v Ljubljani, je podjetje združenega našega trgovstva. Podpirati industrijo in trgovino je narodna dolžnost vsake zavedne slovenske gospodinjice. Le na ta način se bomo namreč vedno bolj bližali svojemu idealu: gospodarski samostojnosti. Slovenske gospodinjice, ki morda še niso odjemalke Kolinske kavne primese, naj odlože svoje gotovo neutemeljene pomisleke in naj vstopijo v krog njenih odjemalk. Zagotovljene so lahko, da bodo dobile res izvrstno blago, s tem pa da bodo z nakupovanjem domače Kolinske kavne primese podpirale domačo industrijo in trgovino, bodo obenem vršile tudi svojo narodno dolžnost.

Poštarne razmere v Mostah. Pismonoša v Mostah je obolel. Človek bi torej pričakoval, da mu bo poštarica takoj preskrbela namestnika. Toda poštarica se za to ne briga in mirno trpi, da leže pisma in pošiljke ve tri dni na pošti, ne da bi se dostavile. To je pravi škandal, za to pozivamo pošto ravnateljstvo v Trstu, da se vendar enkrat napravi red na pošti v Mostah.

Od ljubezni vnet je devetnajstletni Jože Butala iz Radence ob Kolpi. Zato ga imenujejo vsi domačini le z imenom »Ta goreči«. Tudi njegov brat Peter Butala je bil vnet, pa ne ljubezni, ampak sovraštva, ki ga je privedlo pred štirimi leti do tega, da je do smrti ustrelil svojo mater Kato Butala. Jože Butala se je silno zaljubil v Lucijo Panjan, tudi iz Radence. Kakor senca je lazil za njo in jo nadlegoval s svojimi ljubezenskimi ponudbami, ki pa niso padle na rodovitno tla, ker je Butala na skrajno slabem glasu. To ga pa ni plašilo, ampak ji je pred kratkim poslal par razglednic, katere mu je Lucija vrnila. To ga je tako razjezilo, da je prišel 21. avgusta t. l. z odprtim nožem pred Panjanovo hišo in zatrjeval, da mora v hišo in da mu ne dá drugače srce, da mora Lucijo Panjan zaklati. V hišo seveda ni mogel, ker so bila vrata zaklenjena. Kmalu pa je odšel iz Panjanove hiše Kobotov fant. To priliko je porabil Butala, da je vdrl

v hišo in iskal Lucijo. Poslali so po župana in pred njim je pobegnil Panjan. Na begu je srečal Ano Kuretič in misleč, da je Panjanova Cika (Lucija), jo je zagrabil in dvignil nož, da jo zakolje. Koretič je še o pravem času viknila: »Jojmene, nisem Cika, sam Anka.« Tedaj jo je pustil. Dne 30. avgusta je šel Butala v Šutejev vinograd grozdje krast, najbrž da ga pokloni izvoljenki Ciki. Dne 1. septembra pa ga je zopet prišlo. Okoli osmih zvečer je prišel zopet na barjak (dvorišče) pred Panjanovo hišo s sekuro. Najprej je zapodil v beg nekega Stefanca in pastirja Šuteja in je enega pretepel. Potem je zahteval, da naj ga pustijo v Panjanovo hišo. Grozil je, da razseka vrata, če mu ne odpro. Res je po kratkem odlogu začel udrihati z ostrino sekire po vratih. Bilo je nevarno, da jih vendarle razseka in vdere v hišo. Tedaj se je zbala Panjanka, ki nima moza, in je hotela odpreti. Lucija Panjan pa ni pustila odpirati njej, ampak je odprla sama, ker je precej močna. Komaj je odprla, je silil Butala s sekuro v hišo in ves čas grozil, da razseka Ciko. Ta pa je zagrabila sekuro in mu jo skušala izviti. Dolgo je trajal boj za sekuro, nazadnje pa je zmagala Cika, mu vzela sekuro in jo postavila v vežo na tla. Zdal se je silil Butala v hišo, Cika pa ga je pehala ven iz veže. Ruvala sta se dolgo semtertja. Pri tem ruvanju je stopila Cika na ostrino Butali vzete sekire in si je prerezala stopalo do kosti, vendar ni za trenotek odjenjala v boju in je nazadnje izpehala Butalo iz veže. Butala jo je zunaj prijel in je ni pustil več v hišo, ampak jo je skušal podreti na tla in jo posiliti, ker je večkrat zatrjeval, da ne odneha preje, dokler se mu ta namera ne posreči. Cika se mu je krepko v bran postavila, ni bil kos. Boj je trajal od 8. zvečer do 1. popoldne. Tedaj je Butala, ki je bil nekoliko opit, onemogel in je spustil Ciko, da se je vrnila v hišo. Hodil je potem okoli hiše in z neizbranimi besedami moledoval Ciko, naj se ga usmili in naj se mu vda prostovoljno. Nazadnje se je vsedel na prag Panjanove hiše in zaspal v sladki zavesti, da spi pod tisto streho kakor Cika. Drugi dan so naznanili vso zadevo orožnikom. Ko pa so prišli v Radence, ni bilo Butale več nikjer in se še do danes ni vrnil.

Podlo maščevanje. V Selcah pri Cirknici je nekdo porezal posestniku Petriču v nekem njegovem gozdu 380 mladih dreves, ki jih je Petrič zasadil pred 11 leti. Aretirali so nekega posestnika iz okolice in ga izročili sodišču, ker je osumljen, da je storil zločestvo iz maščevanja do Petriča. — Podobno se je maščeval neki dninar v Drenovemgriču nad posestnikom Ivanom Vizjanom. Zrezal mu je pri novi kočiji usnjato streho in vse sedeže, na to pa je pokončal v hlevu celo konjsko opravo. Škoda znaša blizo 400 K. Maščevalca so izročili sodišču na Vrhniki.

Iz Zagorja ob Savi. »Gospodarsko napredno društvo« apelira na napredno občinstvo, da bi mu blagovolilo odstopiti prečitane napredne časopise. Oddaja se naj te časopise vsako nedeljo od polu 8. do polu 9. ure dopoldan v »Sokolskem domu«, eventualno naj se blagovolni naznani odboru, da se pošlje po časopise tudi na dom. Upamo, da naš poziv ne ostane brez uspeha, ker s tem se ustreže želji manj premožnih slojev, ki si ne morejo nabaviti čtiva.

Poroka. V nedeljo dne 6. oktobra se poroči v Samoboru v kapelici Sv. Mihaela veleposestnik g. Stečko Šoič iz Samobora z gospodično Pepico Cassermannovo, hčerko gospoda Primoža Cassermanna iz Ljubljane. Čestitamo!

Kinematograf »Ideal«. Opozarjamo p. n. občinstvo mesta Ljubljane na predvajanje veleznimivega posnetka Vsesokolski zlet v Pragi 1912. Originalni, kinematografski posnetek v 4 delih. Vaje Slovencev na bradljah! Dolgost 1000 m. Na koncu velekomična privlačnost z Maks Linderjem »Trdovratna ljubezen«. Predvaja se ta film samo: v soboto 5., nedeljo 6., ponedeljek 7. oktobra pri vseh predstavah v kinematografu »Ideal«. Predstave vsako ur. Soboto ob 4., 5., 6., 7., 8., 9. uri. Nedeljo ob 10., 11., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. uri. Ponedeljek ob 4., 5., 6., 7., 8., 9. uri.

Cimentovanje sodov. Ker so adaptacijska dela v prostorih tukajšnjega c. kr. meroskušenega urada Pred prulami, št. 17 dovršena, se bo ondi s cementovanjem sodov zopet pričelo tekom prihodnjega tedna.

S kolesom dezertiral. Računski podčastnik 7. lovskega bataljona Nikolaj Gehmacher je vzel svojemu prijatelju kolo ter z njim neznanu kam dezertiral. Gehmacher je 26 let star, primerno rejen in plavalas.

Zblaznel je včeraj dopoldne Avgust Žitnik rojen 1874. l. v Mokronogu in tja pristojen. Žitnik je prišel včeraj v neko hišo v Strelški ulici, kjer se je z materjo svoje nezakonske hčere začel pripraviti zaradi plačila alimentacije. Pri tem pa je naen-

krat zblaznel ter proti 10letni hčeri, katera je ravno prišla na mostovž zagnal sekiro, kateri se je pa pravčasno umaknila. Nato je Žitnik napadel še mater. Poklicani stražnik je Žitnika odpeljal na magistrat, odkoder so ga pa po zdravniški preiskavi kot blaznega prepeljali z rešilnim vozom na opazovalni oddelek deželne bolnišnice.

Napad. Ko je smočil šel neki pleškarski pomočnik po Sv. Martina cesti je bil napaden od dveh delavcev, katerih eden ga je udaril s žepnim nožem na glavo in ga ranil. Napadalec sta ranjenca zasledovala do neke gostilne, ki je bila pa že zaprta. Tu sta tolkla po vratih ter bila naposled aretovana.

Ujel je trgovski sluga Fran Omahen kanjo. Lastnik jo dobi nazaj na Mestnem trgu št. 10.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 50 Hrvatov in 15 Slovencev; 30 Hrvatov je prišlo iz Amerike, 140 pa iz Nemčije.

Izgubljen in najdeno. Dijak Oskar Heriš je izgubil srebrno žepno uro s kratko verižico. — Helena Grilc, bratjeva, je našla zavitek blaga.

Dunajski damski elitni orkester pod vodstvom gđe. Anice Rittsteiger, koncertuje danes in prihodnje dni v kavarni Central na Sv. Petra nasipu.

Slabovolnost in mrzkost do dela je premočnograt vzrok motenju prebave. Od naravno ustvarjeno, po svoji sestavi in moči vedno enakovredno Franc Jožefovo grenčico že desetletja merodajni profesorji in doktorji zapisujejo za odstranjenje telesnega zaprtja. Naravna Franc Jožefova grenčica vpliva zaužita že v majhnih količinah zanesljivo in brez bolečin in v nasprotju s skoro vsemi kramarsko hvalisanimi in bahato opremljenimi modnimi kroglicami niti ne učinkuje dražljivo na črevesno sluznico niti ne zbujajo zlih posledic. Med naravnimi odvajalnimi rudninskimi vodami tako poroča »Le Journal de Médecine de Paris«, »zavzema Franc Jožefova grenčica nedvomno prvo mesto«. — Ker pride na trg mnogo ponaredeb, zahtevajte po lekarnah, drogerijah in trgovinah z rudninskimi vodami ta rudninski vrelc s polnim imenom. Kjer se ne dobiva, obrnite se naravnost na razpošiljalno ravateljstvo Franc Jožefovi zdravilnih vrelcev v Budapešti. (36)

Društvena naznanila.

Stanovanjski odsek za sokolski zlet 1. 1913. Seja načelnikov pododsekov se vrši v ponedeljek, 7. t. m. ob poludevetih zvečer v zvezni sobi Narodnega doma. Vabljeni bratje se prosijo, da se seje zanesljivo udeležijo.

Sokol I. se pri sklepu računov vladno zahvaljuje vsem onim bratom in prijateljem društva, ki so pripomogli k ugodnemu gnetnemu izidu prireditve na Ledini dne 8. septembra. Imenoma pa se zahvaljujemo gospodu dež. poslancu Turku za brezplačno prepustitev veselicega prostora. Istotako pa naj sprejmejo našo vladno zahvalo vse dame in gospodje, ki so sodelovali ali naklonili društvu cvetke, žive dobrote itd.

Župa Ljubljana I. opozarja svoja društva, da takoj pošljejo izpolnjene vprašalne pole za sokolski koledar (Sokol II., Vače, Vel. Lašče, Sodražica, Kočevje, Moste, Štepanja vas).

„Slavčeve“ plesne vaje se prično kakor že objavljeno, v nedeljo, dne 6. t. m. ob 7. uri zvečer v vel. dvorani »Nar. doma« z zabavnim sporedom, na kar cenjene plesalke in plesalce še enkrat opozarjamo, da se v tem največjem številu udeležijo.

Sokol na Viču priredi jutri, v nedeljo in prostori gosp. Končana v Rožni dolini svojo vinsko trgatev. Za veselo zabavo bo vsestransko skrbjeno in tudi grozdi iz najboljšega vinskega kraja na Dolenjskem bo v izobilju. Gosp. Končan se bode potrudil kakor vedno, postreči za najboljšo jedjo in pijačo. Začetek ob 4. popoldne.

Razne stvari.

Afera Härtel-Borojevič. Iz Budimpešte poročajo: V sled razsodbe častnega sodeba bo podpodkovnik Härtel 1. novembra s celo pokojnino upokojen. Častni sod je obenem baval tudi s prošnjo fml. Borojeviča, ki je zahteval, naj častni sod razsodi njegovo zadevo. Častni sod je pa brez debate prešel na dnevni red.

Lokomotiva eksplodirala. Iz Novega Yorka poročajo: Pri Westportu je eksplodirala lokomotiva tovornega vlaka. Dozdaj so potegnili izpod gorčnega vlaka dvajset mrtvecev in petinideset težko ranjenih.

Baronesa in menih pobegnili. Iz Schweidnitz poročajo: Z gradu Guhra je pred par dnevi pobegnila dvajsetletna baronica Elizabeta pl. Rothkirch z nekim menihom, fratom Vendelinom, ki je stregel enem izmed baroničnih sorodnikov.

*** Nove strojne puške.** Iz Londona poročajo: Neka tukajšnja trdka je dobila naročila za 1080 njenih novih strojnih pušk. Med naročniki je pet evropskih velevladi. Nove puške tehtajo 27 namesto dosedanjih 60 kilogramov.

*** Angleški podmorski čoln se potopil.** Iz Londona poročajo, da se je včeraj zjutraj dogodila grozna nesreča na morju. Parnik »Amerika« Hamburg-Amerika-proge je trčil ob podmorski čoln »B 2« ter ga prerezal. Od petnajst mož se je rešil le drugi častnik.

*** 9500 posteljnih odevj za eno krono komad.** Še nikdar kaj takega! Takoj izrežite in pošljite. Dokler bo kaj zaloge, pošljem vsakemu, ki priloži ta oglas, tople, volne spalne odevje z lepimi bordurami 124 x 200 cm kompletno veliko samo proti povratni tiskalnice po K 1-90 komad. Dalje dobavljam zastorje iz blaga, bordo ali olivne, gladke s pasastim vnožjem in previskom ali dopolnoma posaste po K 2— za del. Platneni zastori naravne barve, dva dela in posebna draperija, vse umetno vezeno komad K 8— za okno, umetniški suknjeni zastori, bordo ali olivni, enake izvršitve K 10—, preobleke za otomane s perzijskim vzorcem 300 cm dolg, 150 cm šir. bordo ali olivni K 7— zraven prilagajajo se namizni prt K 3—, posteljno pregrinjalo K 4— komad. Namizni prt posteljnih barv K 2-40, posteljne odevje K 3-20 komad. Velurni predposteljniki s trdim paletom, vseh slogov in barv K 3-50 komad. Moderne dvojne posteljne odevje K 9-80 komad. Sam sem tvorničar in prodajam svoje blago brez mešetarjev samo po povzetju naravnost privatnemu občinstvu. Oddod nizke cene. Zaloga preproga in pohištva S. Schein, c. in kr. dvorni dobavitelj. Dunaj I., Bauernmarkt 10, 12, in 14. Kdor naroči za najmanj 10 K, lahko obenem naroči 2 reklamni zimski odevji, 130 cm šir., 200 cm dolg. po 1 K komad ali 2 pristna tržaška predložnika 70 x 90 cm vel. po K 1-80 komad. Bralcem tega lista je zastoj in poštnine prosto na razpolago bogati ilustrirani album za notranjo dekoracijo. Zadostuje dopisnica z natančnim naslovom in sklicevanjem na ta list.

Dunaj, 5. oktobra. Včerajšnji ministrski svet se je bavil z vprašanjem, ali bi ne kazalo še tekom jeseni sklicati delegacije za 1913. Ministrski svet je tozadevno sklenil, da se sestanejo delegacije po jesenskem zasedanju dne 4. novembra v Budimpešti.

Med delegati kroži vest, da namerava vojna uprava še tekom tega zasedanja delegacij priti z novimi zahtevami za vojsko. Znano je, da se obe vladi že dolgo pogajata glede teh novih zahtev in da se je ministrski svet že meseca julija bavil s temi zahtevami.

Dunaj, 5. oktobra. »Neue Freie Presse« poroča, da bo zahtevala vojna uprava že v prihodnjih dneh nove vojaške kredite v zneski v znesku nad 200 milijonov kron.

Zaprtje Komenskega šole na Dunaju.

Dunaj, 5. oktobra. Stavbna policijska komisija je dognala, da poslopje, v katerem je sedaj nastanjena Komenskega šola, ne odgovarja stavbno policijskim in šolskim zahtevam. Šola bodo zato v kratkem bržkotte zopet zaprli.

Službena pragmatika.

Dunaj, 5. oktobra. Dasi v programu za jesensko zasedanje poslanske zbornice ni obsežna službena pragmatika, se je vendar sestel v zadnjih dneh tročlenski pododsek. Strogo zaupna pogajanja še niso končana.

Mladonemška zveza.

Dunaj, 5. oktobra. Kakor poroča »Nemškonacionalna korespondenca«, se bo vršila prva seja »Mladonemške zveze« najbrže 15. t. m., gotovo pa se predno se sestane državni zbor. Tendence nove zveze je, zopet oživiti »Nemško ljudsko stranko« kot protitež proti radikalcem in agrarcem. Sedaj se še ima mlada zveza boriti s številnimi težkocami, ki ji gotovo ne bodo olajšale nadaljnjega razvoja.

Avstrijska vojna mornarica.

Dunaj, 5. oktobra. Merodajni in dobro poučeni krogi trdijo, da vesti o mobilizaciji avstrijske vojne mornarice v Pulju niso resnične. Tudi ni bil izdan do sedaj še noben tozadeven ukaz. V arsenalu gre delo popolnoma normalno naprej. Avstrijski donavski monitorji so v Budimpešti in tudi pri teh se ni izvršila do sedaj še nobena izprememba bodisi glede pomnožitve močva ali izpopolnitve orožja.

Premembe v kornih poveljstvih.

Dunaj, 5. oktobra. Komandant kora v Pragi general infanterije Albert Koller je v pokoj. Na njegovo mesto pride sedanjí divizionar fml.

Artur Giesl. Vsi, ki so imeli do sedaj le začasno poverjena korna poveljstva so imenovani za definitivne korne komandante. Komandant 9. kora general infanterije Adolf Rümmer je prošil za vpokojitev.

Nov vojni kredit.

Dunaj, 5. oktobra. Potrjuje se vest, da hoče vlada zahtevati na podlagi sklepa ministrskega sveta, ki se je vršil včeraj in kateremu je načeloval zunanji minister grof Berchtold od delegacij nov vojni kredit v znesku 250.000 milijonov kron. Zatrjuje se, da pada ta vladna predloga v ponedeljek pred delegacijo.

Dunaj, 5. oktobra. Cesar je sprejel včeraj popoldne zunanjega ministra Berchtolda v izredno dolgi avdijenci.

Cesarjev spomenik

Dunajsko Novomesto, 5. oktobra. Včeraj popoldne so slovesno odkrili cesarjev spomenik v Terezijanski vojaški akademiji. Slovesnosti so se udeležili 3 nadvojvodi, razni zastopniki vojaških in civilnih oblasti in mnogo občinstva. Cesarju in prestolonasledniku so poslali udanostno brzojavko, na katero je cesar takoj odgovoril.

Dalmatinski deželni zbor.

Dunaj, 5. oktobra. Bosenska korespondenca prinaša iz Zadra privatno vest, da je bil deželni odbor obveščen, da dalmatinski deželni zbor letos ne bo več sklican.

Odhod jugoslovanskih dijakov v domovino.

Dunaj, 5. oktobra. Snoči se je odpeljalo zadnjih 120 srbskih in bolgarskih dijakov, da se odzovejo pozivu domovine. Na kolodvor so jih spremljali jugoslovanski dijaki iz Avstrije ter jim priredili iskrene ovacije pri odhodu. Na peronu so peli vse jugoslovanske narodne himne.

Odprava komisarijata na Hrvaškem.

Dunaj, 5. oktobra. Min. svet se je bavil tudi z odpravo komisarijata na Hrvaškem. Avstrijski minister in skupni minister so se izrekli za odpravo, ogrska vlada pa je izjavila, da v sedanjih političnih razmerah ne gre storiti tako dalekosežnega koraka. Pričakovati je tedaj, da ostane Cuvaj še komisar.

VOJNA NEVARNOST NA BALKANU.

Poklicani rezervisti.

Trbovlje, 5. oktobra. V rudniku na Dobrni je bilo zaposlenih mnogo srbskih rudarjev, ki so bili sedaj od srbske vlade poklicani pod orožje.

Draginja.

Sofija, 5. oktobra. Dasi ravno je bolgarska vlada potom vojne sodišča razglasila, da bo postopala s skrajno in brezobzirno energijo proti onim, ki bi poskušali podražiti živila, so cene živilom vendar močno poskočile ter je zavladala v Sofiji nezna draginja takoj, ko je bila razglašena mobilizacija.

Belgrad, 5. oktobra. Splošno ogorčenje vlada v Belgradu in po celi Srbiji zaradi neupravičenega povišanja sladkornih cen od strani nemške tovarne za sladkor v Belgradu, med tem ko je češka tovarna v Čupriji povišala cene od 20 na 25 frankov, kar se splošno odobrava.

Narodna skupščina v Srbiji.

Belgrad, 5. oktobra. Od včeraj je mobilizacija v Srbiji dovršena. — Zgodilo se je to par dni, predno so pričakovali konec mobilizacije. — Stranke so imele posvetovanje o eventualnih skupnih adresah, kot odgovor na kraljev prestolni govor. Radikalci so se sporazumeli s sedmičnim radikalnim desidentom, ki bodo zopet vstopili v radikalni klub. Tudi opozicija hoče soglašati z adreso, ki odobrava stališče vlade. Vse stranke so izjavile, da ne bodo delale vladi nobenih težkoc.

Belgrad, 5. oktobra. Danes ob 9. popoldne je bila srbska skupščina slovesno otvorjena s kraljevim prestolnim govorom.

Smrt patrijota.

Belgrad, 5. oktobra. Včeraj se je ustrelil major Kešagić iz žalosti, da vsled slabosti ne more na vojno. To patrijotično dejanje starega vojaka je napravilo v Belgradu globok vtisk.

Turki se selijo iz Belgrada.

Belgrad, 5. oktobra. Včeraj in danes je zapustilo Belgrad s prostimi voznimi listki, ki jih je dala avstrijska železniška uprava 150 Muslimanov. Peljejo se čez Zagreb na Reko v domovino. Odpotovanje Turkov iz Srbije je popolnoma nepotrebno, ker ni proti Turkom nobenih sovraženosti in jim je zajamčena varnost za življenje in imetje.

Turško odposlanstvo v Belgradu.

Belgrad, 5. oktobra. Sedaj je rešena uganka tajnega turškega odposlanstva, ki se je faktično mudilo v Belgradu, toda samo na kolodvoru. Odposlanstvo se je vrnilo čez Zagreb in Reko v Malisijo.

Kolektivna nota balkanskih držav.

Belgrad, 5. oktobra. Vesti, da so balkanske države podale velesilam

memorandum, se ne potrjujejo. Pač pa bodo države balkanske zveze danes ali jutri podale porti kolektivno noto.

Srbsko vojaštvo na Bolgarskem.

Belgrad, 5. oktobra. Včeraj se je odpeljalo od tu 5 vojaških vlakov na Bolgarsko. Na potu so roske vojske oduševljeno pozdravljale.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 5. oktobra. Sobranje se je danes sestalo na izredno zasedanje. Kralj Ferdinand je otvoril sobranje s prestolnim govorom: Splošna mobilizacija, ki jo je odredila bolgarska vlada, je imela za posledico proklamirano obsejnega stanja v celem kraljestvu. V smislu člena 73 ustave je bilo sobranje sklicano, da ratificira odredbe vlade ter ukrene zakonitim potom vse potrebne korake v tem težavnem položaju, v katerem se nahaja naša domovina. Prepričan sem, da boste storili v najvišjem interesu bolgarske države svojo dolžnost v polni meri, ter kličem božji blagoslov na vaše delo.

Četaško gibanje.

Dunaj, 5. oktobra. Z Balkana so došle danes popoldne vesti, da so v Makedoniji čete popolnoma organizirane in da je tam dobro oboroženih 30.000 četašev, katerim poveljuje 80 bolgarskih častnikov ter imajo nalogo, da se dvignejo takoj, kakor hitro bi bila proglašena vojna. Tudi v sandžaku novopazarškem so organizirane srbske čete, ki so že začele z vojnimi operacijami. Med Muslimani vlada nepopisen strah pred četaši.

Te vesti je treba sprejeti z vso rezervo, ter so zelo dvomljive.

Romunija.

Bukarešt, 5. oktobra. Vesti, da je romunska vlada odredila mobilizacijo, je popolnoma neresnična.

Bukarešt, 5. oktobra. Kriza v romunskem kabinetu kaže jasno, da obstoja med oficijoznimi krogi in prebivalstvom nesporazumljenje. — Prebivalstvo namreč simpatizira z balkanskimi državami, vsled česar je moral romunski kabinet demisijsirati.

Grška.

Atene, 5. oktobra. Stirje novi torpedni rušilci, naročeni na Angleškem, ki jih je kupila Grška, so odpluli včeraj iz Liverpoola ter jih oborožijo in založe v municijo v Philadelphiji. Grški podmorski čoln »Daphin« stoji pripravljen v Pireju.

Atene, 5. oktobra. Vseučiliški dijaki so uprizorili včeraj pred bolgarskim in srbskim poslaništvom navdušene ovacije. Ministrski predsednik Venizellos je prišel med množico in jih je nagovoril.

Atene, 5. oktobra. Turške oblasti so zaplenile v Solunu dve grški trgovski ladji.

Intervencija velesil.

Sofija, 5. oktobra. (Uradno.) Poslaniki velesil so v zadnjih dneh intervenirali pri bolgarski vladi ter so jo opozorili, da naj se ne prenegli. Bolgarska vlada je odgovorila, da ne more več nazaj in odklanja vsako odgovornost za dogodek na Balkanu.

Situacija v Turčiji.

Carigrad, 5. oktobra. Promet na orijentskih železnicah, zlasti med Carigradom in Mustafapašo ter med Carigradom in Dedeagecem je sistiran.

Carigrad, 5. oktobra. Snoči so se vršila tu zborovanja, na katerih so bile sprejete resolucije, ki zahtevajo, da Turčija nemudoma proklama vojno. Zvečer je množica vrla pred poslaništva balkanskih držav, ter na grškem poslaništvu razbila šipe.

Ministrski predsednik bolgarski.

Sofija, 5. oktobra. Bolgarski ministrski predsednik Gešov je izjavil proti častnikarjem, da so vse štiri balkanske države danes trdno odločene, storiti konec anarhiji, pod katero ječi krščansko prebivalstvo na Balkanu. Balkanske države nimajo namena, pridobiti teritorija, od svojih zahtev pa niti za piclo ne morejo odnehati, ker gre njih težnja edino za radikalnimi in trajnimi reformami na Balkanu.

Turški poslanik o situaciji.

Belgrad, 5. oktobra. Turški poslanik v Belgradu Ali Puatbeg se je izrazil o situaciji sledeče: Položaj se je nenavadno hitro in usodepolno poostiril. Jaz ne upam več, da bi bilo mogoče ohraniti mir. Vesti, da so se vršile proti meni demonstracije, so popolnoma neresnične. Lahko zahajam v najodličnejše in najpreprostejše belgrajske kroge, zato tem boli obžalujem, da je prišlo do te napestosti.

Avstrijski poslanik o situaciji.

Belgrad, 5. oktobra. Avstrijski poslanik Ugron se je izrazil proti častnikarjem, da on ne pričakuje vojne napovedi prej, kakor v drugi polovici prihodnjega tedna.

Napoved vojne.

Belgrad, 5. oktobra. Listi poročajo, da bo Bolgarska tekom današnjega dne napovedala Turčiji vojno, in sicer na dan, ko je pred štirimi leti proglasila svojo neodvisnost od Turčije.

Srbska municija.

Belgrad, 5. oktobra. Ogrska železniška uprava je dovolila prevoz 18 vagonov srbskega vojnega materijala, ki je bil zadržan v Brucku ob Litvi. Danes so zadržali v Amstetnu zopet več vagonov srbskega vojnega materijala.

Vojni načrt proti Turčiji.

Sofija, 5. oktobra. Splošno se je sodilo, da bo Bolgarska koncentrirala svojo armado na svoji južnovzhodni meji in da bo težišče vojnih operacij okolica okrog Jedrenja. Temu pa ni tako. Bolgarska postavi na južnovzhodni meji samo manjšo obrambno armado, veliko ofenzivno armado pa zbere na makedonski meji v okolici Kjustendila. S to armado udari preko meje v smeri proti Kumanovu, kjer se združijo s srbsko vojsko, ki bo prodirala od Vranje in Ristovca.

— Istočasno bo oddelek srbske armade preko Kuršumlije prodiral na Kosovo ter skušal zavzeti Prištino. Tudi črnogorski voji bodo skušali prodrati na Kosovo. Kakor vse kaže, se bo velika odločilna bitka med Turčijo in slovanskimi balkanskimi državami bila v bližini Skoplja, torej v bližini Kosovega polja.

Bolgarski četniki.

Sofija, 5. oktobra. Znani bolgarski vojvoda in poveljnik makedonskih revolucionarnih čet Jane Sandanski je s 5000 četniki zasedel Kresno sedlo.

Vitisk carigradskih demonstracij v Sofiji.

Sofija, 5. oktobra. Snoči došle vesti iz Carigrada, da so se tamkaj vršile burne demonstracije proti bolgarskim in srbskim podanikom, so izzvale veliko razburjenje, zlasti ker se je izvedelo, da je demonstrirajoča množica razbila tudi šipe na bolgarskem poslaništvu. Te demonstracije se obsojajo tembolj, ker so se demonstracije v Sofiji vršile v mejah dopustnosti, ne da bi se pri tem skrivil las kakemu Turku.

Car Ferdinand ne bo vrhovni poveljnik.

Belgrad, 5. oktobra. Vesti, da bo car Ferdinand prevzel vrhovno poveljstvo v vojni proti Turčiji, se ne potrjuje.

Prekinjena zveza med Srbijo in Makedonijo.

Belgrad, 5. oktobra. Turške oblasti so prekinile železniško zvezo med Zibevcem in Ristovcem. Potniki, ki prihajajo iz Soluna, morajo v Zibevcu izstopiti in iti peš na srbsko postajo v Ristovcu.

Črnogorci pod Skadrom.

Podgorica, 5. oktobra. Črnogorski voji se nahajajo že v bližini Skadra. Čim bo proglašena vojna, bodo Črnogorci naskočili na Skader. Kolikor se da presoditi, bodo najkasneje v enem dnevu Skader osvojili in na gradu ob Bojani razvili zmagonosno črnogorsko zastavo.

Panika v Skoplju.

Skoplje, 5. oktobra. Med tukajšnjim srbskim in bolgarskim prebivalstvom vlada velika panika. Kdor le more, je prodal vse ter pobegnil s svojci preko meje.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Rim, 5. oktobra. »Tribuna« prinaša oficijozno poročilo, ki zanikuje, da bi bil mir med Italijo in Turčijo že sklenjen. Mirovna pogodba še ni podpisana, Turčija se izogiba striktnih priznanj, italijanska vlada pa vsled tega ne more več čakati ter hoče staviti Trnčiji termin, do katerega zahteva odgovor. Če Turčija zamudi ta termin, mir tako kmalu ne bo sklenjen.

Mirovna pogajanja.

Dunaj, 5. oktobra. »Wiener Allg. Zeitung« poroča iz dobro informiranih virov, da vesti o dovršenem sklepu miru med Turčijo in Italijo še niso potrjene. Dobro poučeni krogi trdijo, da bo minulo še par dni predno bo mirovni sklep perfekten.

Pariz, 5. oktobra. Semkaj so došla poročila, da je prišla včeraj iz Rima v Ouchy dolga brzojavka, ki vsebuje zadnja priznanja laške vlade. Z vso rezervo trdijo nekateri krogi, da zahteva laška mirovna pogodba suvereniteto nad Libijo, zato pa bo dovolila Italija napram Turčiji v Libiji važne finančne ugodnosti. Potrjuje se, da se je končno našel modus, poravnave na tak način, da se ne bo moglo Turčiji očitati, da je Libijo prodala. Te ugodnosti je namreč dovolila Italija Turčiji le za to, da dvigne trgovino Turčije z Libijo.

Milan, 5. oktobra. V nacionalističnih krogih vlada glede laških mirovnih pogojev velika nezadovoljnost. Takojšen prepust Egejskih otokov lahko povzroči pri balkanskih narodih vročo kri in zna imeti težke posledice.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega dežel-
nega gledališča. Danes v soboto 5.
oktobra se prvič ponovi Calderonov
judski izročal. „Sodnik zalamej-
ski“, ki je pri premieri žel tolik uspeh.
Naslovno vlogo igra g. A. Verovšek,
figar slika v tej velefektnej vlogi je
zastavljena pri Česaru in pri Schwen-
nerju. Za abonente par predstava. —
V nedeljo 6. oktobra popoldanska
predstava pri izdatno znižanih
cenah. Uprizori se ljudski izročal
„Sodnik zalamejski“. Predstava se vrši
zven abonentov, za lože nepar. —
Začetek ob treh, konec ob tri četrt na 6.
pop. — Zvečer drugi v sezoni Ma-
cagnijeva enodejanska opera „Ca-
valleria rusticana“ z gospodom
Ernestom vitezom Camma-
notom kot gostom, nato izvrzna mu-
zikalna pantomima „Možiček“ od
dr. Josipa Ipvca. Obe uprizoritvi sta
pri premieri uspeli tako izborni, da
je kritika soglasno hvalila z najto-
plejšimi priznavalnimi izrazi. Za abo-
nente nepar predstava. Začetek točno
ob pol 8., konec ob pol 10. zvečer.
— Da se dožene vprašanje o izgo-
varjanju končnega — a, priredi dra-
maturg Oton Zupancič v kratkem raz-
jasnjevalno javno predavanje v Me-
stnem domu. Dotlej, prosimo, naj v
tem pogledu vlada dubrodušen mir.

Na zanimiv koncert »Ljubljans-
kega Zvona«, ki bo danes, dne 5.
oktobra v Mestnem domu še enkrat
opozarjamo vse prijatelje petja. Ko-
liko truda tak nastop stane, ve le do-
lični, ki pri družstvih sodeluje. Zato
naj občinstvo dvorano napolni do
zadnjega kotička in s tem moralno
in gnotno podpre »Ljubljanski
Zvon«, ki zasluži vpoštevane. Pri-
pominjamo, da koncert prične točno
ob pol 9. zvečer in prosimo, da sl.
občinstvo ob določeni uri zasede
svoje prostore in tako ne moti pro-
izvajanja. Vstopnice in besedila
skladb so naprodaj tudi pri blagajni.
Torej vsi danes zvečer na koncert
»Ljubljanskega Zvona«.

Književnost.

— »Veda« ima v št. 5. naslednjo
vsebino: Vlad. Knaflič: Italijanski
Trst? — Dr. Branko Drechsler: Pop
Sime Starčević; — Alb. Ogris: O
sodobnem revolucionarnem sindika-
lizmu; — dr. K. v. Roretz: Wilhelm
Wandt; — dr. Boris Zarnik: O obli-
kah s pomešanimi ženskimi in mo-
škimi znaki; — dr. Milko Brezigar:
Konjunktura, kriza in depresija; —
dr. Ivan Prijatelj: Gradivo iz življe-
nja kranjskega literata; — Jož. A.
Glonar: Iz slovenskega slovstva; —
I. P.: Današnji dan ruske poezije; —
V. K.: Leto 1917. in bodočnost naše-
ga gospodarstva; — B. V.: Anatole
Leroy - Beaulieu; — B. V.: Dr. Ka-
rel Slanc »Avstrijski Jugoslovani in
morje«; — V. K.: Italijanski Trst? —
B. V. Hoetzel »Strany v rakuskem
fizeni spravnim«; — B. V.: Vladimir
Mazuranič »Hrvatski pravno - po-
vestni izjavi in naša lepa književ-
nost«; — B. V.: Dr. A. grof Coronini-
Cronberg »Posest« — dr. Karel
Strekelj; — dr. K. Glaser: »Die
sprachliche Urverwandschaft der
Indogermanen«; — V. K.: Frédéric
Bastiat - Milan Krešič »Blagoga-
nost u narodnem gospodarstvu«; —
V. K.: Teoretični socializem in
socialno vprašanje; — V. K.: Go-
spodarska strokovna literatura na
Slovenskem; — B. V.: »Die Brücke
(Most)«; — V. K.: V obrambo in po-
duk.

— Gospod Bucek. Humoristično-
satirične in resne črtice iz sedanjo-
sti. Spisal Luigi Calco. Cena 70 vin.
8 pošto 80 vin. Zanimivi feljtoni, ki so
v zadnjih mesecih izšli v našem po-
listku, so zdaj zbrani v lični knjižici.
Feljtone je občinstvo z veseljem čit-
alo in ne dvomimo, da bo tudi z ve-
seljem seglo po tej knjižki. Kak vtisk
so napravili ti feljtoni, se spozna naj-
bolje iz tega, da jih je začel v New
Yorku izhajajoči »Glas Naroda« po-
matiskovati.

— »Novi akordi«. Št. 5. prinaša
sledede skladbe: Fr. Gerbič: »Pred-
gra in fuga« za klavir; Josip Pavčič:
»Če rdeče rože zapade sneg...« za
mešan zbor; Janko Ravnik: »Vaso-
vavalec« za en glas in klavir; Emil
Adamčič: »Vrtina« — srce, cvetero-
spev; Vasilj Mirk: »Glasbeni utrinki
IV.« za klavir.

Vse tu naznanjene knjige se do-
bivajo v »Narodni knjigarni« v Ljub-
ljani, Prešernova ulica št. 7.

Izpred sodišča.

Fridobitna zmožnost in pridobitna
možnost.

Pred razsodiščem delavske za-
varovalnice za Stajersko in Koroško
se je vršila obravnava, ki je vzbudila
med delavskimi krogi precej zani-
manja. V mizarski delavnici Baum-
gartnerjevi v Beljaku se je ponosre-
dne 25. avgusta leta 1909. pomož-
ni delavec J. L., kateremu je odtr-
gal stroj vseh pet prstov na desni

roki. Dve leti je plačeval zavod de-
lavcu 50% rento, dne 22. oktobra
leta 1911. pa so mu znižali 50% ren-
to na 42%. Delavec se je pritožil na
razsodišče, češ da se njegovo stanje
ni zboljšalo, da ni dobil do sedaj še
nobenega dela in tudi nima upanja,
da bi dobil kakšno delo, ker je v da-
našnjih dneh za vsako mesto zadosti
prosilcev, ki so zdravi in nepoškodov-
vani. Zastopnik zavarovalnice je po-
udarjal, da se izplačuje pravilno 50%
renta samo za izgubo cele desne ro-
ke. Če bi razsodišče določilo tudi za
izgubo samo pet prstov 50% rento,
potem bi sklohi ne imeli nobenega do-
ločenega merila več za podobne po-
škodbe. Sodišče je po daljšem posve-
tovanju ugodilo razsodišču zahtevi
delavčevi in mu določilo zopet 50%
rento, toda le do 18. majnika 1913.
Taktat bo zavarovalnica rento brž-
kotne zopet znižala, in kaj bo so-
dišče na ponovno delavčevo pritožbo
odgovorilo, je pa kočljivo vprašanje.

Gospodarstvo.

— Obrtna razstava v Monako-
vem (Gewerbeschau). Nekaj popol-
noma novega v razstavnih principih
nudi ta razstava v tem, da je za vse
razstavljene objekte bila predpisana
cenzura prvih umetnikov na Bavars-
skem. Razstava je zato poizkus v
velikem izboljšati izdelke obrtnih in
industrijskih proizvajalcev s po-
močjo direktnega sodelovanja umet-
nika, rokodelca in tovarnarja. Kako
ogromno delo nalaga tak poizkus po-
leg še navadnih priprav, ki so v di-
rektni zvezi z razstavo, si je lahko
misлити, če se upoštevajo obseg razsta-
ve, ki nudi v šestoro velikih razstav-
nih poslopih krasne zbirke modernih
in industrijskih izdelkov, obrtnih in
industrijskih, posebno keramičnih,
mizarskih, tkaninskih in oblačilnih
izdelkov. Bogato je zastopana tudi
stanovalska obrt in umetnija (Wohn-
kunst), pri kateri se posebno
kaže vpliv modernega arhitekta. Iz-
vrstno je pogojen način razdelitve
razstave, ki pripušča na vsakem
prostoru primerjati historičnih in
modernih izdelkov in ne najmanj tu-
di takih, ki so bili izvršeni pod vpli-
vom umetnika in onih, ki so ušli cen-
zuri. Posebno zanimiva je uprava
razstave, ki je nekako uradna ter
poverjena posebnemu direktoriju, ki
si je razdelil delo po posebnih odse-
kih na podlagi dobro sestavljenih
štatutov. Velik praktičen pomen te
razstave poveča še ureditev, da za-
more vsak razstavljalec po posebni
prodajalni organizaciji razstavnega
direktorija vse svoje izdelke obisko-
valcem naravnost prodajati. »Narav-
no je, da je tak aranžma veliko pri-
pomogel do tudi finančialno dobrega
uspeha razstave, ki se ho zaklju-
čila 13. t. m. Poudarjati bi še bilo, da
je razstava nameščena v stalnih, po
načrtih prvih monakovskih arhitek-
tov zgrajenih stavbah, s čimer se
prihranijo velikanski stroški provi-
zoričnih poslopih. Z razstavnimi po-
slopi je skupno grupiralo tudi gledi-
šče monakovskih umetnikov, običaj-
na takozvana ljudska razveseljšica,
ki se iz gospodarskih vzrokov tudi v
tem slučaju niso mogla opustiti, pa
so vsaj strogo ločena po precejšnjem
parku, tako, da ne moti vrišč in ro-
poti mehaničnih harmonik skladnosti
in umetniškega pojma prave razsta-
ve. Z ozirom na vseskozi poseben
značaj razstave bi bilo posebno za
naše obrtnike priporočljivo, da bi si
jo ogledali. Učimo se!

Prečitane napredne
časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narod-
no-napredne stranke. Časopise je
danes najmočnejša idejna moč. Iz-
vrševalni odbor prosi vljudo svoje
somišljenike v Ljubljani, da pošilja-
jo redno vsak četrtlet prečitane na-
predne časopise preteklega tedna v
tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.)
ali naj vsaj naznanijo tajništvu svo-
je naslove. Poleg tega zbirajo kra-
jevna politična društva prečitane
časopise v svojem okraju.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v
Ljubljani je dobila meseca septembra
t. l. sledeče prispevke in sicer:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

Moška podružnica Ormož i. s.:
Gomzi 4 K 80 v + 4 K 50 v, Kandrič,
72 v, klet gost. 1 K, Veselič 1 K 30 v,
Čitalnica 1 K 14 v, Zemljič 1 K 60 v,
skupaj 15 K 06 v; podruž. Radeče
i. s.: Simončič 6 K 03 v, Oblak 1 K
34 v, skupaj 7 K 37 v; A. Spreicer,
Črnomelj, 12 K; trnovsko župnišče,
tu, 11 K; moška podružnica Maribor
i. s.: Narodni dom 10 K, Vrtin 6 K,
Meden 3 K, Amer 1 K, skupaj 20 K;
O. Ploj, Črnomelj, 58 K 30 v; L. Pe-
tovar, Ivanjovci, Jeruzalem, 4 K;
podružnica Kranjska gora i. s.: Ra-
zor 14 K 50 v, Slavec 8 K 72 v, sku-

paj 23 K 22 v; P. Mahorčič, Divača,
3 K 50 v; Mrmolja, Dobravce, 14 K
80 v; podružnica Lonjer i. s.: kon-
zumno društvo 1 K, Ferliuga 20 v,
Kljuder 5 K 48 v, Zupan 60 v, skupaj
7 K 28 v; podružnica Metlika i. s.:
Fleischman 6 K 90 v, Kopinič 2 K
40 v, Rajner 6 K 80 v, Widenig 4 K
22 v, Malešič 1 K, skupaj 21 K 32 v;
podružnica Polenshak, Lovrec, 9 K
42 v; moška podružnica Celje i. s.:
Narodni dom 10 K 63 v + 11 K 25 v,
Beli vol 3 K 99 v, Confidenti 8 K
34 v, trafika v Narodnem domu 6 K
46 v, dr. Hrašovec 22 v, skupaj 40 K
89 v; dr. A. Kraigher, Sv. Trojica,
10 K; podružnica Ajdovščina i. s.: A.
Lokar 1 K 20 v, M. Malik 1 K 30 v,
M. Stekar 5 K 80 v, Fr. Repič 15 K
22 v, J. Vidrih 5 K 57 v, Edinost 1 K
44 v, J. Horvat 74 v, J. Marc 2 K
72 v, St. Sterle 75 v, Ig. Kovač 1 K
90 v, M. Lokar pri sokolski telovad-
bi 7 K 26 v, skupaj 43 K 90 v; po-
družnica Bovec 49 K 60 v; J. Korže
Slov. Gradec i. s.: Narodni dom 6 K
8 v, Kac 2 K 58 v, skupaj 8 K 66 v;
podružnica Sodražica i. s.: Fajdiga
22 K, Miholič 1 K, Krže 5 K, Drobnič
2 K, Čampa 1 K, Šega 1 K 60 v, sku-
paj 32 K 60 v; podružnica Radeče
23 K; dr. E. Dereani, Gorica, 10 K;
podružnica Sv. Lenart i. s.: na kegli-
šču M. Goriška 8 K 20 v; gostilna
Golež, Št. Vid, 2 K 18 v, Fr. Čeho-
vin, Stanič, 10 K; J. Mermolja, Selo,
5 K; M. Suša, Divača, 5 K; podružni-
ca Devin i. s.: J. Terčon 7 K 34 v, A.
Terčon 2 K 48 v + 24 v, skupaj
10 K 6 v; B. Rus, Grosuplje, 15 K
15 v; moška podružnica Kranj i. s.:
Benedik 1 K 60 v; kavarna Jager
11 K 60 v, kavarna Geiger 14 K 80 v,
Narodna kavarna 7 K 32 v, Mihelič
10 K, skupaj 45 K 32 v; gostilna Kos,
Idrija, 4 K; Josip Komljanec, Ptuj,
i. s.: Čitalnica 3 K 64 v, Mahorčič 4 K
83 v, Lenart 3 K 40 v, Zupančič 2 K
27 v, Muršič 1 K 4 v, skupaj 15 K
18 v; Josip Drešček, Matulje, 7 K;
V. Engelman, Smartno, 6 K; M. Lay-
kauf, Mozirje, i. s.: Pri pošti 3 K
66 v, Avstrija 2 K 60 v, Mlinar 60 v,
Puncer 43 v, Tribnič 4 K, Lipold 4 K
9 v, skupaj 15 K 38 v; gostilna Kova-
čič, Dobova, 13 K; Josip Jebračin, tu,
14 K 30 v; podružnica Bazovica i. s.:
društvena gostilna 2 K 40 v, Pri lipi
7 K, Grgič 2 K 36 v, Na strelšču 22 v,
Gropada 2 K 57 v, Padrič 1 K 80 v,
Lipica 1 K 50 v, skupaj 17 K 85 v;
moška podružnica Kamnik i. s.: Ma-
lovrh 11 K, Levčnik 5 K, Stele 5 K
38 v, Trpinc 10 K, Žerovnik 25 K
38 v, skupaj 56 K 68 v.

II. Prispevki podružnic.

Kranjsko.

Brdo 600 K; Podnart, Dobrava,
Kamna gorica 75 K 38 v; Mokronog
31 K + 60 K + 6 K 36 v, skupaj 97 K
36 v; Velike Lašče 200 K; Unec 34 K
+ 16 K, skupaj 50 K; Kamnik, žen-
ska podružnica, 160 K; jeseniška ob-
čina 50 K; Radeče 13 K + 33 K,
skupaj 46 K; Postojna, moška po-
družnica, 118 K; Pivka 137 K; Kal
89 K; Ljubljana, šentpeterska mo-
ška podružnica, 332 K; Grosuplje
145 K 24 v; Begunje-Breznica 89 K;
Ilirska Bistrica-Trnovo, moška po-
družnica, 73 K 17 v; Vič 110 K;
skupaj 2372 K 15 vin.

Stajersko.

Maribor, moška podružnica,
10 K + 2 K + 27 K, skupaj 39 K;
Poljčane 24 K 6 v; Trbovlje, moška
podružnica, 212 K; Fram 139 K 17 v;
Rogatec 200 K; Celje, ženska po-
družnica, 250 K + 305 K, skupaj
555 K; Ptuj, moška podružnica, 14 K
70 v; Mozirje 3 K; skupaj 1186 kron
93 vinarjev.

Koroško.

Velikovec, 32 kron.

Primorsko.

Pevma 30 K; Bovec 46 K; Trst
(za Skorkljo in Belvedere) 218 K;
Trst, Sv. Jakob, 254 K; Kanal 251 K
34 v; Devin 20 K + 103 K, skupaj
123 K; Solkan 150 K; skupaj 1072 K
34 vinarjev.

III. Prispevki Slovencev v Ameriki.
L. Pirc, Cleveland, zbirka,
50 kron.

IV. Zbirke časopisov.

»Slovenski Narod«, tu, 358 kron
46 vinarjev.

V. Prispevki od družbenega blaga.
I. Perdan, tu, od družbenih vži-
galic, 1500 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad.

F. Oset, Trbovlje, 5 K; podruž-
nica Komen, 125 K; Janko Bleiweis
Trsteniški, tu, 5 K; M. Lj. Novak,
Gradec, 8 K; F. Papst, Celje, 5 K; L.
Cvetnić, tu, 5 K; L. Petovar, Ivanj-
kovci, 5 K; podružnica Škedenj
50 K; omizje v Narodnem domu v
Mariboru 340 K; podružnica Ipolice
83 K 56 v; mariborski napredni di-
jak 213 K 98 v; podružnica Mokro-
novo 200 K; Jakobina dr. Žitkova, No-
vo mesto, 20 K; J. Bregant, Mari-
bor, 3 K 33 v; rodoljubno osobje ne-
ke odvetniške pisarne, tu, 200 K;
podružnica Trst, za Škorkljo in Bel-
veder, 200 K; Ig. M. Gruntar, Rib-
nica, 100 K; Čitalnica v Črni mlju,
50 K; Kmetška posojilnica, tu, 400 K;
I. Korencan, tu, 100 K; A. Vedlin,

Kamnik, 20 K; Juro Detiček, Celje,
200 K; R. Oswald, Jesenice, 20 K;
podružnica Grosuplje 179 K 20 v; A.
Plešivčnik, Pliberk, 25 K; dolenska
podružnica »Prosveta«, Novo mesto,
50 K; dr. Iv. Fermevc, Ptuj, 20 K;
Janez Možina, Ptuj, 50 K; H. Bav-
dek, tu, 60 K; A. Urbančič, Catež,
50 K; B. Ponž, Gorica, 200 K; Ne-
imenovani 200 K; Iv. Valenčič, Tr-
novo, 40 K; slovenski omizje v Be-
ljaku 50 K.

VII. Razni prispevki.

R. Gorčeva, V. Loka, 7 K 60 v;
T. Svetlin, Perovo, 10 K; dr. I.
Oblak, tu, kazenska poravnava, 20
kron; Sv. Kresner, Saldenhofen, na-
metno venca t. dr. Hudniku, 10 K; L.
Olhofer, tu, ob priliki poroke, 13 K
10 v; dr. Triller, tu, kazenska po-
ravnava P.-T., 10 K; prebitek vese-
lice počitniškega tečaja »Slovenske
šolske Matice«, tu, 24 K; L. Česnik,
Bač, 10 K; dr. Iv. Dimnik, Krško,
kazenska obravnava, 5 K; rodoljub-
no osobje neke odvetniške pisarne,
tu, 6 K 92 v; V. Cvar, Ortenek, 2 K;
E. Lah, tu, 10 K; Kovačevega Jane-
za sin, tu, 5 K; triletna Milena in
štiriletna Olga v Ilirski Bistrici na-
brali 4 K 50; Neimenovani, tu, 1 K;
Karla Peterlin, Rob, nabrala pri čast-
nikih bosanskega polka, 6 K; J. Sa-
veli, Dvor od Majzelj in Saveli, 4 K;
Fr. Treiber, Velikovec, mesto brzo-
javnega pozdrava skupščini v Trstu,
10 K; paberski študentje za sloven-
sko mariborsko šolo, 1 K 46 v; ro-
doljub iz Krškega 1 K; Iv. Vrhovnik,
tu, ker se ni mogel udeležiti velike
skupščine, 20 K; Ljubica Pavlino-
vič, Raščane, 20 K; A. Carli, Zu-
ženberk, kazenska poravnava, i. s.:
K.-Z. 5 K, Z.-H. 10 K, skupaj 15 K;
Sokol v Biljah 38 K 10 v; županstvo
Kranj 200 K; A. Hudovernik, tu, na-
bral narodnega davka 20 K; R. Pe-
rušek, tu, ker se ni mogel udeležiti
velike skupščine, 20 K; A. Sotler, tu,
2 K; služkinja v Trstu 5 K; J. Krai-
gher, Postojna, mesto venca t. dr.
Hudnika, 15 K; slovensko izobraže-
valno in podporno društvo, zbirko,
316 K 10 v; A. Carli, Zuženberk, in
dr. Globevnik, Novo mesto, 10 K;
Neimenovani realec, I. St., prvi dve
kronači, 4 K; Fr. Matek, Celje, 2 K;
H. M. Valovec, Št. Jernej, 1 K 80 v;
posojilnica Šmarje pri Jelšah 120 K;
K. Rudimšek, Koper, (po »Sloven-
skem Braniku«), 2 K.

Slovinci in Slovenke!

Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 2. oktobra: Ivan Makovec,
dninar, 30 let.
Dne 3. oktobra: Angela Zdešar,
učenka 13 let.

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo in
ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča
raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega
»Mollovega Seidlitz-praška«, ki se dobi
za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno
na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica
2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek
vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni
zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V le-
karnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov
preparat, zaznamovan z varstveno znamko in
podpisom. 1 19

Dober tek

je dobra stvar!
Zanemarjaj jo nikar!

Dober tek

imaš vsak dan, ako živiš



Želodčni liker »FLORIAN« je pri-
pravljen tek in prebavo marsikomu,
ki je zamanj kupeval druga in
neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

**Poraba Bergerjevih medic. in higie-
nskih mil** že izza leta 1868. neprestano
raste in si je te milo pridobilo pristopa v
najoddaljeneje dežele. Zdravilna moč in
razkuževalni učinek Bergerjevoga kontra-
novega mila je tisočero preizkušena. Kot
neutrpljivo milo za umivanje in za kopeli
za vsakdanjo rabo služi Bergerjevo glice-
rinovo kontrano milo. Bergerjeva me-
dicinska in higijenska mila se dobivajo
po vseh lekarnah avstro-ogrske monar-
hije in inozemstvu. Vsak kos ima v oglasu
vtisnjeno varstveno znamko.

Gospod Logar, kaj imate od tega!

Zavijate se v plašče in rute, ne skr-
bite pa za to, da Vam ne škoduje
mrzla sapa, ki jo dihate. Sedaj ležite
siromak, in ne veste, kaj početi.
Hitro torej skatljio Fayevih sodenskih
mineralnih pastil za K 125 iz lekar-
ne ali drogerije in rabite jih po pred-
pisu. In zapomnite si: v bodoče
pa si vzemite vselej, kadar ste
ob mrzlem vremenu na cesti sodecne
v usta. — Potem se Vam skoro ne
bo bati prehlaje.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 5. oktobra 1912

Matežbeni papirji.	Bezirani	Blagova
4% majeva renta	85.70	85.90
4.2% srebrna renta	89.20	89.40
4% avstr. kronski renta	85.70	85.90
4% ogr.	85.50	85.70
4% kranjsko deželno posojilo	93.50	94.50
4% k. o. češke dež. banke	90.—	91.—

Srečke iz l. 1860 1/2.	438.—	450.—
„ 1864	614.—	626.—
„ tiske	293.50	305.50
„ zemeljske I. izdaje	283.—	295.—
„ II.	244.—	256.—
„ ogrske hipotekne	241.—	254.—
„ dun. komunalne	472.—	484.—
„ avstr. kreditne	480.—	492.—
„ ljubljanske	68.50	74.50
„ avstr. rdeč. krizla	51.—	57.—
„ ogr.	31.—	37.—
„ bazilika	27.50	31.50
„ turške	233.50	234.50

Bezirani.	428.—	432.—
Ljubljanske kreditne banke	626.25	627.25
Avstr. kreditnega zavoda	522.50	553.50
Dunajske bančne družbe	113.50	114.50
Južne železnice	714.75	715.75
Državne železnice	1052.—	1053.—
Alpine-Monten	366.—	370.—
Češke sladkorne družbe	276.—	277.—
Zivnostenske banke		

Valute.	11.41	11.45
Ceklin	117.85	118.10
Marke	95.50	95.65
Franki	94.50	94.75
Libre	254.25	255.25
Rublj.		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 5. oktobra 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	11.42
Pšenica za april 1913	za 50 kg	11.92
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9.75
Rž za april 1913	za 50 kg	10.21
Oves za oktober 1912	za 50 kg	10.28
Oves za april 1913	za 50 kg	10.90
Koruza za maj 1913	za 60 kg	7.72

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 908.2 Srednji z

3433 Sprejme se krojaški vajenec

HENRIK BAUER, krojaški mojster, Götting pri Gradcu, Augasse 171.



Orožje vseh vrst

razpošiljam na deset dni na poskušajo in ogled. Enocevne lancetrce od 20 K naprej, dvocevne od 30 K naprej, Hammerloss od 70 K naprej, Floberti od 8 K naprej, samokresi od 5 K naprej, Flobertrevolver od 2 K naprej. — Ilustr. cenovnik gratis in franko. Fran Dušek, tvornica orožja, Opatovo štev. 2145 na stat. dr. Česko. 2492



Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod tranto 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, očipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. ::



Najnovejše modne površnike za jesen in zimo

ima v velikanski izbiri v zalogi trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9.

Solidne cene.

3606

Točna postrežba.

Sprejemem takoj strojepisca

veščega slovenske in če mogoče tudi nemške stenografije.

Dr. Franc Frlan, odvetnik v Ljubljani, Mišlošičeva cesta št. 4.

Ali ste pokusili posebno specialiteto

3335

likerja

„Zdravnik želodca!“

➤ Vedno krasne novosti, dobro blago ➤
in po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^o kako-vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd. ter velika izbira najmodernejše kožuhovine.

Lepa družinska najeminska hiša

davka prosta, 6% čistega donosa, se ceno proda v Mariboru, imenovanem štajerski Meran. Vprašanja ustmeno ali pismeno na hišnega posestnika v Mariboru, Nanyjeva cesta št. 19.



No torej... To so ja prave

Jakobi antikotinske

cigaretnice stročnice. 1468—II

Na debelo: Adolf & Alexander Jacobi, Dunaj VIII.



7508

KASLJAJOCIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkroja in odločuje slez, lajša in pomirja dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako

denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako

denar naprej za 20.— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

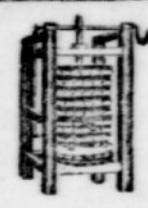
Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah.

Jos. Mayr, dr. G. Piccoli

in Jos. Čizmar.



Za nabavo vsakovrstne železnine se priporoča

veletrgov. z železnino Merkur



Peter Majdič :: Celje

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdiko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napis. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!



Modni salon Stuchly-Maschke



3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenjenim damam tu in na deželi svojo krasno :: zalogo zimskih klobukov za dame in deklice. ::

Popravila točno.

Cene znano nizke.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne trdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Velika izbira najmodernejših

kostumov, oblek, jop, plaščev, kril in pelerin

v vsaki velikosti in fazoni, tudi po meri.

Bluze, nočne halje, predpasnike, perilo, modno in športno blago, nanovo vpeljana kožuhovina po najnižjih cenah.

Otroške obleke, plaščke, pelerince, čepice in klobučke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Najceneje nove gibljive brzoparilnike vse vrste slamoreznice

in vse druge

poljedelske stroje

ter

železnino

ponujata

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

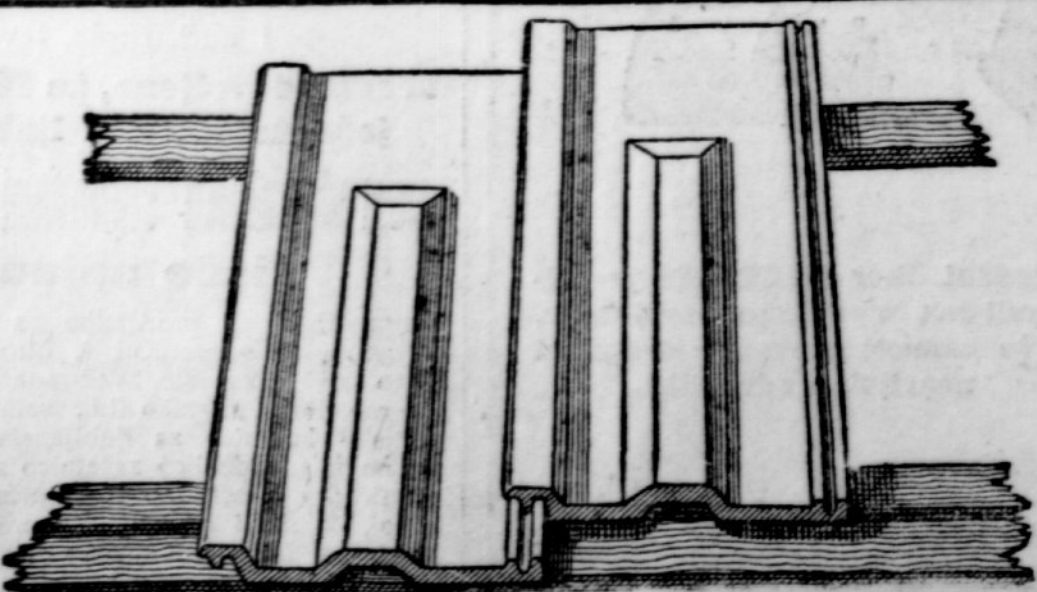
Ljubljana

Dunajska cesta 16

Ljubljana

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!



F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

:: tovarna zarezanih strešnikov ::

ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem MARZOLA“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše krite streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki so iščejo.

Bojišča največjih vojskovodij.

Fr. Hrastovčan.
Wagram.

Dasi ni bila končana vojna v neodločeni bitki pri Aspernu in Esslingu, pripisovala sta si oba nasprotnika zmago. Napoleon ni mogel pregnati sovražnika in nadvojvoda Karl se ni upal pograbiti Francoze, ker je oblegel vojvoda Auerstedt Pozun. Vojni kor Masséna je ostal na Lobavi, druge francoske čete so se vtaborile v bližini Dunaja. Avstrijska glavna vojska je stala pri Aspernu in Breitenle. Oba nasprotnika sta se pripravljala na nove boje. Napoleon je gradil nove mostove med desnim bregom Donave in otokom Lobavo; utrdil je otok; podkralj Evgen je pripeljal italijansko vojsko, ki je premagala pri Sankt Mihelu, tri dni po bitki pri Aspernu in Esslingu, generala Jelačića popolnoma. Tudi Marmont je prišel iz Dalmacije na pomoč nepremagljivemu svojemu vladarju. Nadvojvoda Karl je potegnil pomožne čete k svoji armadi in gradil utrdbne med vasi Gross-Aspern in Enzersdorf. V začetku julija 1809 je imel Napoleon pri Dunaju 180.000 mož na razpolago, nadvojvoda Karl 130.000. Dne 1. julija je prestavil Napoleon svoj glavni stan na Lobavo. Dne 4. julija so zgradile francoske čete mostove med otokom in levim bregom Donave. Ob desetih zvečer je začela streljati francoska artilerija raz otoka na levi breg Donave in zažgala Enzersdorf. Obenem je prekoračilo nekaj tisoč Francozov levi rokav Donave, se polastilo avstrijskih utrdb in je prodrla do Wittawe. Tudi glavna vojska se je prestavila v temi in viharju na levo obrežje reke. 5. julija zjutraj je stalo devetdeset tisoč Francozov tu, obrnjenih z osredjem proti severu. Skrajno levo krilo, maršal Masséna, se je opiralo pri Gross-Aspernu ob most na Donavi; potem so se pridružili podkralj Evgen in maršal Bernadotte s Saksonci; v sredini pri Rassdorfu so stali vojni kori Marmont, Oudinot in cesarske garde; desno krilo pri Glinzendorfu se je razprostiralo do Wittawe, poveljnik mu je bil Davoust. Francozov je bilo stošestdeset tisoč. Avstrijev stotvajset tisoč s 452 topovi. Avstrijsko desno krilo, Klenau in Kolowrat je stalo od Stadla do Gerasdorfa; centrum, nadvojvoda Karl in Bellegarde od Gerasdorfa do Wagrama, levo od Wagrama do Neusiedla.

Napoleon je nameraval se polastiti Wagrama ponoči in tako zmešati vse nasprotnikove načrte, ter zmagati z malim trdom in brezpomembnimi žrtvami. Francozi so napadli Wagram in se ga polastili; toda ena kolona Francozov in ena kolona Saksoncev sta se smatrali v temi kot nasprotniki in tako se je podjete izjalovilo. Napoleon se je trudil celo noč, da je zbral svoje čete v svoj centrum, en streljal od Wagrama, kjer se je nahajal sam. Maršal Masséna se je postavil levo Adlerklau, v Aspernu je pustil eno samo divizijo, ki bi se imela umakniti po potrebi na otok Lobavo. Vojvoda Auerstedt je dobil povelje, naj gre preko vasi Grosshofen in naj se bliža sredini. Nadvojvoda Karl je pomnožil svoja krila, ki jih je le še bolj raztegnil, svojo sredino pa oslabil.

Ko se je začelo daniti 6. julija, postavil se je maršal Bernadotte na levo krilo. Maršal Masséna je bil za njim v drugi vrsti. V sredini so stali vojni kori generalov Oudinota, Marmonta, potem cesarske garde in oklopniške divizije v sedmih do osmih vrstah. Centrum in levo krilo je zvezal podkralj Evgen. Davoust se je postavil iz desnega krila v sredino. Nasprotnikovi vojni kori Kolowrat, Liechtenstein in Hiller so sklenili to desno krilo s svojo lego pri Wagramu, kjer je bil knez Hohenzollern in s skrajnim levim krilom, kjer je maršal vojni kor kneza Rosenberga z namenom, obkoliti vojvoda Auerstedta. Na potu eden proti drugemu, sta se srečala vojna kora kneza Rosenberga in vojvode Auerstedta, ko se je začelo daniti, in bitka se je pričela. Napoleon se je podal takoj v kraj spopada. Pomagal je Davoustu z oklopniško divizijo Arrighi in napadel od strani vojni kor kneza Rosenberga z dvajsetimi topovi divizije generala Mansoutja. Predno je minulo tri četrt ure, vrgel je vojni kor vojvode Auerstedta Rosenbergovega onkraj Neusiedla. Kanonada se je razširjala med tem na celi progi. Avstrijski poveljnik je postavil ob celem svojem levem krilu artilerijo in iz vsega se je domnevalo, da se ne bje za zmago, ampak za sredstvo, katero bi bil izkoriščal. Napoleonu so se zdele nasprotnikove razvrstitve tako nespametne, da je slutil v njih kako zvijačo in je čakal nekaj časa s

svojimi odredbami, da bi bil obrnil morebitne sovražnikove zvijače v svojo korist.

Vojvoda Rivoli (Masséna) je zapovedal napasti eno vas, ki je nekoliko ščitila krilo francoske sredine; vojvoda Auerstedtu je ukazal, naj obide lego pri Neusiedlu in naj prodira od tu proti Wagramu, vojvoda Ragusa (general Marmont) in general Macdonald sta se združila v eno kolono in sta imela vzeti Wagram v trenutku, ko bi prodiral vojvoda Auerstedt naprej.

Ta čas je došlo poročilo, da napada sovražnik s pogumom vas, ki jo je vzel Masséna; da je francosko levo krilo za šeststisoč metrov nadkriljeno; da se sliši huda kanonada že pri Gross-Aspernu in da je prostor od Wagrama do Gross-Asperna z brezštevno artilerijo zaseden. Takoj je uvidel Napoleon, da je naredil avstrijski vrhovni poveljnik velikanško napako in treba je bilo le to napako izkoristiti. Takoj je ukazal generalu Macdonaldu, naj združi v napadno kolono divizije Broussier in Lamarque; divizija generala Mansoutja, garda na konju, šestdeset topov od garde in štirideset različnih korov je to kolono podpiralo. General grof Lauriston se je postavil na čelo te strahovite skupine in dirjal s sto kanoni sovražniku v bližino brez strejanja. V daljavi pol strela je postavil pogubosno orožje v bojni red in začel grozovito streljati, na kar je utihnila avstrijska artilerija. Sedaj se je podal general Macdonald z naskočnim korakom naprej. Divizijski general Reille ga je podpiral z dvema divizijama garde. Garda je spremenila pročelje, da se napad ni mogel nikakor ponesrečiti. Avstrijski centrum je bil preganjan eno uro daleč; njegovo desno krilo je spoznao nastalo nevarnost, v kateri se je nahajalo; umaknilo se je v skrajni naglosti nazaj. Vojvoda Rivoli (Masséna) ga je napadel spredaj. Med tem, ko je razširil poraz avstrijske sredine osupnenost in potegnil desno krilo iz ravnotežja, napadel in obkolil je vojvoda Auerstedt levo krilo. Divizije Broussier in Gudini so se okinčale s slavo. Že ob desetih dopoldne je bila odločena usoda dneva in zmaga zagotovljena Francozom.

Proti poldne se je podal grof Oudinot proti Wagramu, da je podpiral vojvoda Auerstedta, prodrl in vzel to važno lego. Od desetih naprej so se bili Avstrijci samo še za njih povratek in od poldne naprej je bil tudi ta končan, ter se je vršil v neredu. Predno se je začela noč, ni bilo videti avstrijskih čet. Francosko levo krilo je stalo pri Jedleseu in Ebersdorfu, centrum pri Obersdorfu in konjica desnega krila se je raztezala do Sonnkirchen. Dne 7. julija zjutraj, ko se je začelo daniti, začela se je premikati zmagovita francoska armada proti Korneuburgu in Wolkersdorfu, ter je imela prednje straže pri Miklovem.

V slotti bitki pri Wagramu se je bojevalo tri do štiristotisoč mož z dvajset do petnajsto kanoni. Avstrijci so zgubili deset zastav, štirideset topov, 34.000 mrtvih in ranjenikov, med temi 753 častnikov, mnogo generalov in polkovnikov. Francoske izgube so bile dvajset zastav, enajst kanonov in 29.000 mož, med temi 7000 ranjenikov. Generali grof Oudinot, Macdonald in Marmont so postali po bitki pri Wagramu francoski maršali — kdor enega ubije, se ga obesi, če jih šestdesettisoč, se ga ne more za vsakega posebej kaznovati in usmrtiti, ampak postane plemenit dostojanstvenik.

(Dalje prihodnjič.)

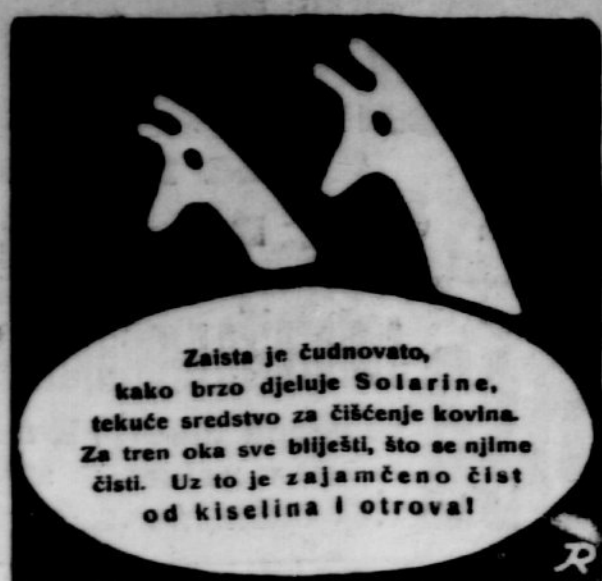
Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

SUKNA
in modno blago za gospode in gospe priporočila ročnega šivanja
PROKOP SKORHONOVSKI in SIN v Humpolcu na Češkem
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerno cene. Na željo da tukaj izgovoriti oblike za gosp.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganjanje peg ter za pridobitev in ohranitev ne ne, mehke polti ni boljše mila nego svetovnoznano **Miljsko mlečno milo s konjickom**, znamka konjicko tvrde Bergmann & Co., Decin n. L. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istotako se Bergmannova miljska krema „**Miljska**“ čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod. : : :



Proti 18
zobobolu in gnijilobi zob
izborna deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani

bolnišniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobatne

tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudo, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izborna delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust je bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnozanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Zakaj so mornarji tako čv.sti.

Ste imeli večkrat priložnost občudovati čvrstost mornarjev in ribičev. Oni žive na morju med viharji in valovi in tako jih vidite vedno z razgaljenimi prsi; toda nihče od njih ne trpi ne na revmatizmu, ne na bronhitih ali katarju. Redkokdaj se sliši koga kašljati in med njimi ne boste našli nikogar tuberkuloznega ali jetičnega.

In to zakaj? Vzrok je znan iz najstarejših časov. Zdravniki so vedno nanašali to na dejstvo, da mornarji dihajo vedno katran, ki je jako razširjen na ladjah.

Sedaj vsak ve, koliko pomaga katran za bronhite in za prsi. Najmanjši zamenarjen revmatizem lahko povzroči bronhite in ni težjega kot opustiti se zastarelih bronhitov.

Nikdar ne moremo zadosti priporočiti bolnim, naj si pomagajo takoj v začetku; in najnavadnejše, najgotovješe, najbolj preprosto in najcenejše sredstvo je, piti vodo iz katrana med jedjo. Toda ona, ki se navadno izdeluje je malo uspešna, ker se navadno katran ne raztopi v vodi.

Danes, hvala gospodu Guyotu, lekarnarju v Parizu, ki je iznašel sredstvo, potom katerega, se lahko katran raztopi. V



Mlad mornar.

vseh lekarnah se lahko dobi pod imenom „Goudron - Guyot“ katranovo zdravilo, ki je zgoščeno v najvišji meri, ki dovoli vodo zredčiti in ki je jako uspešno.

Zaporedno uživanje zdravila „Goudron-Guyot“ v vseh jedilih, v množini kavne žlice na vsak kozarec vode ali kakršnesibodi pijače ki se navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronhite. Večkrat se namerava ustaviti najhujše bolelosti sopol, ker katran ustavi razdelitev tuberkelnov v pljučih uničujoč bacile, ki so vzrok te razdelitve.

Najmanjši zamenarjen revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom „Goudron - Guyot“.

Ako bi Vam se hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega „Goudron-Guyot“ ne zaupajte, ker se gre edinole dobiček. Je brezpogojno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, starih in zamenarjenih revmatizmov itd., da zahteva pravi Goudron - Guyot. Dela se i katrana, neke posebne obrežne smreke, ki raste na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrana; in to zadostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, da prečitate vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi „Goudron - Guyot“ ima ime Guyot natiskano v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči počez kot naslov: Maison Frère, 10, rue Jakob, Pariz.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi okusu katrana, lahko nadomestijo „Goudron - Guyot“ s „Kroglicami Guyot“, iz norveškega katrana obrežne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, te kroglice so lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolj na želodec in telo sploh. Prave „Kroglice Guyot“ so bele in podpis Guyot je črno natiskano na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 10, rue Jakob, Pariz. Nadalje se še dobiva v lekarnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. plem. Trnkoczy in Ph. Mr. Jos. Cizmař in v vseh boljših lekarnah.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.



Kot prvi edini slovenski oblastveno konce sion. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in štípalnike, toplotere, zrakomere, hygrometre, daljnogledne vseh vrst, kakor „Zeiss, Busch, Goert“ itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

*** JOS. REICH ***

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6



priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetalni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Sprejme se

3540

prodajalka

v trgovino s specerijskim blagom, večša slovenskega in nemškega jezika.

Nastop takoj ali prvega novembra.

Plača po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega koledvora.

Dobre vinske sode!

Iz hrastovega lesa, prav močne in

nekateri skoraj nove

od 200 — 400 litrov

„ 600 — 1000 „

: prodaja po nizki ceni :

Franc Cascio, vinski trgovec,

Singerjeva ulica št. 1, za škofijo.

Priporoča tudi

3494

naifinejše vino Vermouth

po nizki ceni.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj, boljših pšeničnih mok in krmihi izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvod vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospe pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

34

V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spletu, Ercegnovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomostu, Bolcanu in Tridentu.

Brzjaviti: Valični mlin, Kranj.

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.



Specijalna mehanična
pletilna industrija
in trgovina

za površne in spodnje
jopice, moderčke, te-
lovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne oble-
ke zoper trganje ple-
tilni material i. t. d.
na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej;
pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo.

232

:: Podpirajte domačo industrijo. ::

M. DRENK

Ljubljana

KONGRESNI TRG ST. 7

priporoča

ŽENSKA ROČNA DELA

in pripadajoči material v naj-
večji izbiri. — Predtiskarija.
Tamburiranje. Plisiranje itd.

Popolna zaloga

TELOVADSKIH OBLEK

Naročila se izvršujejo točno.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Sprejemem takoj dobrega
krojaškega pomočnika.
Peter Rus, kroj. mojster na Bledu.

Išče se krčmarja
za eno večjo in 1 manjšo gostilno zunaj Ljubljane.
Poizve se v posredovalnici
Novotny, Dunajska c. št. 14.
3639

Enonadstropna hiša
v Hrašah pri Postojni, nanovo popravljena, z lepim sadnim vrtom in njivami se da v najem ali proda. Hiša je tik glavne ceste, jako priprava za obrt ali gostilno. Več pove 3644
Primož Juvancič v Postojni.

Brivski pomočnik
vešč slovenskega in nemškega jezika, se sprejme s 15. oktobrom. Plača 20 K mesečno, prosto stanovanje, hrana in perilo v hiši — Ponudbe na naslov: Štefan Rehorit, Slovenjgradec, Štajersko.
3633

Proda se
rabljen lokomobil
z 28 konjskimi silami in
rabljen bencinov motor
z 12—16 konjskimi silami. Oba stroja sta popolnoma dobro ohranjena. Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.
3642

Juan Horba — Fani Milač

poročena.

Hnin, Dalmacija. 5. oktobra Jesenice.

(Mesto vsakega drugega obvestila.) 3638

Privatni plesni pouk

V ponedeljek, 14. oktobra se ustanovi v dvorani hotela „Union“ znani specialni plesni kurs za gospodične in gospode iz boljših krogov. Plesni pouk, ki se ga udeležijo samo one osebe, ki so se zgledale pri podpisnem, se bo vršil vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri zvečer.

Vpisovanje in tudi vse tozadevne informacije se dobivajo vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

Posebne ure se prirejajo ob vseh dnevnih urah o vseh starih in modernih plesih po lahki in hitro naučljivi metodi.

S spoštovanjem
Giulio Morterra,
avtor. plesni učitelj — hotel „pri Slonu“, soba št. 73.

Ozdravljen bolezn v želodcu v dobi 80 let.

Vitez del' Harnal star 80 let, je več kot 30 let trpel bolečine na želodcu, uporabil je brezuspešno (pravi on) različna zdravilna sredstva n. p. zdravilo od L. od M., belo mostardno seme. Nekega dne se mu je priporočalo vzeti po vsaki hrani eno žlico prahu oglja Belloc. Skozi 10 let rabim to sredstvo in od takrat ne čutim nikakoršnih bolečin več. Odpravljam redno naravno potrebo brez vsakih ovir, in od tistega časa uživam zdravje kar je kljub moji starosti pravi čudež.

V rešnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in od stranuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu proti migreni ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpe, hajanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves, Najpriprostejše sredstvo vživati oglje Belloc v prašku je da se v kupci na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmař.

Samostojna gospodinja išče pri-
prosto opravljeno ali prazno

sobo
Ponudbe pod „November“ upr. na »Sl. Nar.«.
Mesarskega pomočnika
sprejme takoj 3594
Fran Bogataj, mesarki mojster v Železnikih, Gorenjsko.

Inteligentna, mlada Čehinja
vešča tudi francoščine, nemščine, deloma slovenščine ter igranja na klavir, išče mesta kot spremljevalka, vzgojiteljica ali podobno.
Ponudbe pod šifro: „Salus M“, Poste restante, Praga, (Hlav. p.) 3634

Sprejmejo se takoj dva dobra mizararska pomočnika
v trajno delo 3635
in en vajenec.
Parna žaga in mizarstvo v Litiji.

Domača slovanska zavarovalnica za
požar in življenje išče spretno:
akviziterje
za Kranjsko, Štajersko in Koroško s
fiksno plačo in provizijo.
Ponudbe poslati po „št. 555“
poste restante v Ljubljano. 3632

Hiša s starejšo prodajalno
se proda takoj, ali da
v najem. 3595
Več v upravništvu »Sl. Nar.«

Stanovanje
z dvema sobama in kuhinjo,
se odda za november, Vodovodna c. 28.
3643

Pridnega učenca
od poštenih, četudi revnih staršev
sprejme v trgovino z mešanim blagom
Franc Mikolič, trg. v Sodražici.
Lastnoročno pisane ponudbe naj
se pošljejo naravnost. 3641

V najem želim vzeti
vrt
na prometnem kraju, najraje v Ljubljani. — Eventualno ga tudi kupim.
Kdo, pove upravništvo »Sloven-
skega Naroda«. 3631

2 majhni hiš
se zavoljo odpočitovanja po nizki ceni prodasta.
Ena ima lep zadnji vrt in nekaj stal
nega prostora, ena ima lepo vinsko
klet. Obe pri glavni cesti. Več pove
gostilničar na Vodovodni cesti št. 26 v Ljubljani.
3630

3625

Češki salonski briketi,
Češki kosovni premog,
najboljše in naj-
cenejše kurivo
za peči, štedilnike itd.
Nikako zvišanje cen!!!
Najtopleje priporoča
J. Paulin, Ljubljana, Nova ulica 3.

Pozor! Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postrči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozorjam pa, da moje materične drože so za 50% boljše od vsakih spiritalnih drož. Spiritalne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker
tovarnar drož 3627
v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Pred igriščem
v restavraciji
„pod staro rimsko lipo“
bo 3636
v nedeljo, dne 6. oktobra

vinska trgatev
začetek ob 4 popoldne.
Jvan in Franciška Ogorevc.

Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov
domačega izdelka.
Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Brez konkurence. Najnižje cene. Solidna postrežba.

Proda se
hiša z gostilno in trgovino
ter vrtom za zelenjavo na Rečici blizu
kolodvora na Bledu. 3443
Več se poizve pri lastniku Franc
Rovtarju na Rečici, pošta Bled.

Vrlo lep
vinograd
se proda.
Vprašalna pisma pod A. B. na uprav.
»Slovenskega Naroda«. 3547

čevljarska pomočnika
sprejme v stalno službo
Lovrenc Bizjak, čevljarski moj-
ster pri Pošti Postojna. 3617

Prodajalka
izvežbna v papirni stroki išče službe,
event. vstopi tudi v kako večjo trgo-
vino druge stroke kot vajenka. Po-
nudbe pod „Začetnica“ na upravni-
štvo »Slovenskega Naroda«. 3626

Razglas. V ponedeljek, 7. oktobra
se bodo stara in zlomljena
umetna
zobovja
kakor tudi vsaka množina platine in starega
zlata tudi od zobnih zdravnikov in kupče-
valcev po najvišjih cenah kupovalo v Ljub-
ljani, hotel pri Slonu. 3628

Proda se hiša
z dobro vpejano gostilno in mesarijo.
Več pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Izvežban 3622
stenograf in strojepisec
išče mesta.
Ponudbe na upravništvo »Sl. Naroda«.

Nakupovalce krompirja
na Kranjskem išče tržaška izvozna tvrdka.
Reflektira se samo na osebe z
dobrimi referencami. 3186
Pisma pod „Hugo“, Trst, glavna
pošta, poste restante.

Hiša na Vrhniki
pripravna za vsako trgovino in malo
obrt, poleg ceste in cerkve se proda.
Izve se pri g. Ivanu Kosu, go-
stilničarju in mesarju na Vrhniki.
3431

Hranilnica in posojilnica v Šmarji pri
Jelšah razpisuje mesto
tajnika
Plača in nastop službe po dogovoru.
Prošnje, opremljene s spricvali, je do-
poslati do 20. t. m. Načestvo.

Za izdelovalno ceno

prodajamo večjo kakovost preizkušenega dobrega češkega blaga n. pr.

6 rjuh izvrstne kakovosti 150/200	K 16—
6 rjuh izvrstne kakovosti 150/220	„ 17—80
20 m rumbarške tkanine, močnejša vrsta	„ 11—
20 m Krejcarjeve tkanine, vefelina, izvrstna kakovost	„ 18—
20 m šifona, primissima, vefelin	„ 16—
20 m krizeta beljenega, močna, dobra vrsta, 120 cm šir.	„ 26—
popolnoma platnena garnitura za 6 oseb 145/145, 65/65 cm	„ 7-50
Tucat batistastih žepnih robcev	„ 2-60
Tucat čisto platnenih finih z robom	„ 6-50
3 pristno na roko vezene damske srajce	„ 10-50
30 m najrazličnejših kolekcijstkih ostankov za perilo, bluze in obleke, vse pristnih barv	„ 18—
30 m vefelinah	„ 24—

Neugajajoče brez ugovora sprejememo nazaj. Vzorci različnih barhentov, flanel, platnine, damasta, kanafasa, rjuh, itd. ter prekr. ilustr. katalog gratis in franko.

Bratje Krejcar, tkalnica za opremno perilo.

Dobruška, Češko.

V nobenem glavnih mest avstrijske monarhije ne dobite tako veliko detajlirano trgovino, da bi imela v zalogi toliko damske konfekcije, kot moja. Imam ogromno zalogo najmodernejših in najelegantnejših plaščev, pavetotov, raglanov, gledaliških plaščev kakor tudi kostumov do najfinejše izdelave. — Bluze, krila, spodnja krila, pletene jopice kakor tudi obleke za otroke in dečke, fino izdelane, po čudovito nizkih cenah. — Nobenemu ni pri meni težka izbira jopic, pavetotov in kostumov za deklice.

Istotako imam v zalogi najfinejše obleke, površnike, raglane in klobuke za gospode. Na deželo pošiljam brez povzetja na izbiro. Postrežba točna. — Cene priznane nizke.

*„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Mestni trg št. 5.*

Za kratek čas.

Občina Kravje selo je bila na evharističnem kongresu posebno številno zastopana, kajti udeležniki so se peljali na Dunaj na občinske stroške. Zgodilo se je pa to tako-le: Fajmošter je nekega dne stopil pred župana in je zahteval, naj občina plača udeležnikom evharističnega kongresa potne stroške. Župan se je praskal za ušesi in dolgo zdihoval, naposled pa rekel: Prav rad bi dal denar, gospod župnik, prav rad — ampak, kako naj ga pa vknjižim?

Viš ga, je vzkliknil fajmošter, kako si neumen! Zapiši te stroške med izdatke za ceste in melioracije, saj bodo ljudje na evharističnem kongresu občanom pripravljali — pot v nebesa!

— Saj bi nič ne rekel, punica je čedna in rad bi jo vzel, ampak slišal sem — hm — da je bil njen oče 18 mesecev zaprt. Bog ve, če ima vsaj kaj denarja?

— Veš, da ga ima. Zastonj vendar ni bil 18 mesecev zaprt.

— Tako sem nesrečen! Devet hčera imam, pa noben snubec se ne oglasi!

— Veš kaj — napravi katalog svojih hčera, kakor ga delajo urarji za svoje blago, pa ga razpošlji po deželi — morda se le kdo oglasi.

Gospa: Kaj hočete?

Potepuh: Onih pet kron, ki ste jih obljubili tistemu, ki vam vašega ubeglega kanalčka nazaj prinese.

Gospa: A kar mi tu ponujate, to vendar ni kanalček, ampak maček!

Potepuh: To je že res, ampak ta maček ima vašega kanalčka v želodcu.

— Kaj pa begaš že ves dan iz hiše v hišo?

— Stanovanje iščem za svojega brata, pa more biti zraven kleti izvrsten vodnjak. In vodnjakov nimajo nikjer več.

— Saj je vendar vodovod upegljan v vse hiše.

— Da, ampak ta voda je predraga! Pomisli, moj brat kupčuje z vinom, moja svakinja pa z mlekom — kam bi prišla, če bi morala vodo posebe plačevati.

— Vi že zopet nimate hlapca?

— Ne! Pomislite, kaj mi je zadnji napravil. Naročil sem mu naj zjutraj najprej mojega psa vzame na vrv in ga pelje na oddih, potem pa naj kuharico zbudi. A zlozede pijani je kuharico vzel na vrv in jo vlek na cesto in jo silil, naj se — oddahne, potem je pa psa zbudil.

Mati: Micika, pojdi v spalnico pogledat, če ura še gre.

Micika (vrnivša se): Ne, mama, ura se ne premakne, samo z ropom miga.

Pred poročno sodiščem.

Predsednik: Torej, obtoženec, povejte nam, kako se je začel pretep.

Obtoženec: Tako-le je bilo, gospod predsednik. Pepe je bil pijan. Vstal je izza mize, udaril po njej in začel kričati. Vsi skup ste osli...

Predsednik (glasno): Obrnite se proti gospodom porotnikom.

Tujec: Vaš gospod uradni predstojnik je znan, da se na minuto drži uradnih ur. Kaj pa dela ves čas? Uradni sluga: Med nama povedano — očala briše.

Tujec: Kako, prosim?

Uradni sluga: Gospod predstojnik ima dvoje očal. Kadar je ene osnažil, jih dene na nos, pa začne snažiti druge, a ko natakne ta na nos, pa snaži zopet prva in tako venomer — vsak dan od osmih zjutraj do dveh popoldne.

Zdravnik: Meni se zdi, da vi v krčmi kar brez prestanka pijete...

Bolnik: O ne — vmes tudi kadim in snofam.

Žena: Veš kaj — to vendar ni nič, da se sam briješ. Hodi raje k brivcu.

Mož: Kaj še — brivec je drag, napitnina tudi mnogo znese, in komodno tudi ni tako, kakor če se doma brijem.

Žena: A, kaj! Doma pa stojte otroci okrog tebe in gledajo, kako se briješ in so se pri tej priliki od tebe naučili prav po furmansko preklinjati. Le hodi k brivcu.

Župnik bere pri poroki novoporočencema:

»Žena mora slediti možu povsod...«

»Oh, Ježeš, gospod župnik,« je zavzdihnila nevesta, »pomislite vendar, moj mož je postiljon!«

— Kako je neki to, da so vsi filozofi, kar jih je kdaj bilo, imeli grde žene?

— To je pač čisto naravno. Kdor ima čedno ženo, temu še na misel ne pride, da bi s filozofiranjem čas tratil.

Pepček (zaročencu svoje sestre): Ja, in da veste: Ko ste snoči mamici čitali svoje pesmi — še dve uri pozneje se je jokala.

Ženin: Ali res? Tako je bila ginjena?

Pepček: Ja, ginjena je bila; ves čas je jokala: Oh, pa takemu norcu naj dam svojo hčer?

Jožek in Tonček sta do 5. leta spala v eni postelji. Mati ju je ločila po velikem pretepu in na podlagi naslednjega zaslišanja:

Mati: Jožek, zakaj si Tončka prvi udaril?

Jožek: Ker mi ni prepustil moje polovice postelje.

Tonček: Saj sem mu jo pustil.

Jožek: Ni res. Rekel je, da hoče imeti svojo polovico sredi postelje, jaz pa naj imam svojo polovico na obeh straneh od njega. Zato sem ga udaril in on spet mene.

— Kdo ste pa vi?

— Pesnik Joško Žvergu.

— Saj ste se mi koj sumljivi zdeli.

Zakaj naj bi se ne skušalo doseči olajšanje, kadar prične človeka nadlegovati draženje h kašlju, zasluznost in krčeviti kašelj, če imam sredstvo, ki je dobro, okusno, zanesljivo in sigurno učinkujoče. To sredstvo je Thymomel Scillae iz lekarne Fragner v Pragi. Steklenica po 2 K 20 v se dobi skoraj v vsaki lekarni, pazi pa naj se strogo na ime preparata in ime izdelovalca. IV. b

SUKNA, loden in modno blago za gospode in dame razpošilja Karel Kocian, tvornica sukna v Humpolcu, vzorci franco. Tvorniške cene.

Vsakemu je znano, da ranjenih mest ne moremo dovolj zavarovati pred onečiščenjem in da se z zastrupljenjem prav lahko izčimijo iz njih prav nevarne rane. Zato je priporočati, da se tudi majhne ranitve pokrijejo s pravimi sredstvi in tako varujejo vnetja. Pripravno je za to v prvi vrsti zanesljivo antiseptično delujoče sredstvo. Tako sredstvo pa je praško domače zdravilo iz lekarne B. Fragnerja, c. in kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker pod hladečim, bolečine tolažečim učinkom tega mazila se zacelijo ranitve prav lahko. V. b

Mnogo je preizkušena **MATTONIJEV** **GISSHÜBLER** naravna alkalična kislina pri kamenu in boleznih mehurja kot sredstvo spojilno s sečno kislino.

Apollo sveče

Najfinejše vseh znamk

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

pri c. kr. dež. sod. zapričeni strokovnjak in koncesijonirani uglaševalec in trgovec glasovirjev v Ljubljani, Poljanska c. 13.



Glasovirje, pianine in harmonije iz prvovrstnih dvornih in komornih trdk imam v lastni zalogi, bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pisмено deset let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Uglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Svarim pred nakupom event. falzifikatov in navideznega cenega pofetina, ter nudim vsakomur ogledati si mojo prvovrstno zalogo v Glasbeni Matici uglašuje izključno le G. F. Jurásek.



Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Avtomati že od 80 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke. Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.

Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.



Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vpredno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-

ščine, že obrabljene vozove in konjske oprave.



Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

lipove špilje

bele, gladke, ki se prav rade lomijo, 3 vrste debelosti, dobavlja specialna tovarna 3438

B. Kosina, Zlitišče n. O. Češko.

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj kavičkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Gramofonske plošče

Triglav-Rekord in Sava-Rekord

z najnovejšimi slovenskimi posnetki

so izšle in se dobe v

:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cen. gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem še od nabranega denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zgasi — tudi pisмено Ako imate gramofon, pišite po seznam naj-novejših plošč. ::

Milijoni rabijo proti kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve

prsrne karamele s „trema jeklami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov za

amčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.

Zavitek 20 in 40 vln, škatlja 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubalid pl. Trakoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohine, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna Idrija. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jut. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Mi. an. Wacha, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brill, lekarna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Šk. Loki. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec, Senožeče. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandusar, trg Mengeš. Jos. Ancik, lekarna v Ribnici. 1963

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

Odda se več voz 1993

konjskega gnoja

Vprašanja na: Oroslav Dolenc, Ljubljana, Wollova ulica št. 10.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se poizve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincah 37. 2416

KLOBUKI

moderno nakiteni, 3375

oblike, kakor vse potrebščine za modistke

prodaja najceneje

M. Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in cenaj

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljne perje: 1 kg sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega, puljenega 6 K 10; 1 kg velutnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40; 8 K; 1 kg pulisa sivga 6 K; 7 K; belega, tinea 10 K; najtinejši prsi pul 12 K. — Kdor zame 6 kg dobi franco.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nanjinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako ahtovitim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol pul 20 K; pul 24 K; same pernice po 10 K, 12 K; 14, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 60 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 18 — K 14 70, K 17 80 in K 21 — zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4 00, 6 20 in K 5 70; podpernica iz močnega ristiastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12 80, K 14 80. Kopoljanje po povzetju od 12 K naprej franco. Dovoljeno je zamenjati, na neugajajoče se vrne denar. 3483

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.

Bogato ilustrovan cenik zastonj in franco.

Ranitve

vseh vrst naj se skrbno varujejo vsakega onečiščenja,

ker se s tem lahko najmanjša ranitve razvijejo do prav hudih, težko celjivih ran. Že 40 let se praško domače mazilo obnaša kot omecujoče obvezilno sredstvo, ki vleče iz rane. Varuje rane, lajša vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaraščanje in zacelitev.

Po pošti se pošilja vsak dan.

Cel lonček 70 hel. Kdor pošlje po pošti naprej 3 K 16 h dobi 4, kdor 7 K pa 10 lončkov poštne prosto na vsako postajo Avstro-Ogrske.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, cene in varstveno znamko. Pristno samo po 70 h. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,

lekarna pri „Črnem Orlu“, Praga, Malá strana ogel Nerudove ul. št. 203.

Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr, dr. G. Piccoli, Jos. Cizmar.

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

4026

J. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Nad 30 let obstoječa, dobro vpeljana

gostilna

na lepem kraju, v večjem mestu na Kranjskem se pod jako ugodnimi pogoji takoj odda v najem. 3591
Natančnejše v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Čevljarskega pomočnika

na novo delo sprejme takoj
Andrej Klavara, Bovec, Goriško.

Plača od kosa, ali na teden do 12 kron. 3461

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixa odstranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raz-3611 pošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rix, la boraforij, Dumaj IX., Berggasse 17/E

Ceno češko posteljno perje
1 kg sivga očiščenega 2 K, boljše K 2-40, napolneno K 3-60, belo K 4-80, prima mehke K 6—, veleprima K 7-20. Najboljše vrste snežno belo perje K 9-60. — Izdelane postelje iz neprodiniga rdečega, modrega, belega ali rmenega postelnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, K 12—, K 15—, in K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—, K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50, K 5-50 in K 6—. Nepovoljno se zamenja ali denar nazaj. — Natančni ilustrirani cenik gratis in franko. 2915
Denedikt Sachsel, Lobes št. 35, pri Plzju na Češkem.

Svetovnoznano tkano perilo

kr. saksonskih in kr. romunskih dobaviteljev
Mey & Edlich, Leipzig-Plagwitz, je najcenejša, najbolj praktična in najceneje perilo za gospode, dame in otroke, ki se na pogled ne razlikuje prav nič od platnenega perila. Kos stane samo par vinarjev. Izogne se vsem neprimkam, ki so v zvezi s pranjem in likanjem. Po obrabi se vrže lahko proč! Vedno novo, brezhibno, izborna sedeča perila, ki se obnese tudi pri močni spiraciji. Ne more se pogrešati pri nobenem stanu, posebno pa na potovanjih. Dobiva se v Ljubljani pri: R. Götzlu, Mesni trg in P. Magdici

STOCK COGNAC MEDIZINAL
parne destilerije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradni plombiranih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Znamenje
pravega Franckovega pridatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!
Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.
Tovarna v Zagrebu.



Eternit

ŠKRIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPEŠTA NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na Teodorja Korna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovski, kleparski in krovski dela iz različnega blaga.

Gospodinje!

Pozor!!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHEINA UNIKUM MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejših goveje obistne toščice z visoko pasterizirano smetano, ima torej največjo redno vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčisti naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od našega 100% vladnega presnega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV

„UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“

je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za:

pečenje praženje kuhanje maslen kruh

samo **BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINO**

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

strojnik

ki je izučen tudi za mehaniška dela in ključavničar ter izvežban pri elektr. strojih, bencin motorjih itd.

Išče službe

Ponudbe pod „Strojnik“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Maslo, malisno štopo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate solne in otrobne vreče kupi vsako množino
veletrgovina **ANTON KOLENC**,
Celje, Graška cesta 22. 3095

Angleški večerni tečaj.

Poučevalo se bo dvakrat na teden od 8.—9. — Mesečni honorar 4 K.

Pričetek pouka 15. oktobra.

Pismene prijave pod „Direkte Methode“ do 11. oktobra na upravnistvo »Slov. Naroda«. — Pouk se le vrši, če se oglasi najmanj 15 udeležnikov. 3580

Lasne kite

najčineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje vse po zmernih cenah priporoča

Stefan Strmoli,
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Frančo št. 1,
(zraven čevljarskega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

: Zaradi družinskih razmer :

se prodaja takoj

v večjem industrijskem kraju na Sp. Stajerskem

trgovina z meš. blagom

in

gostilna

z 10 sobami za tuje in z vso potrebno opremo in gospodarskimi poslopiji. Promet jako velik. 3543

Ponudbe pod „Stajersko“ na upravnistvo »Slov. Naroda“.

Erzovjavke: Prometna banka Ljubljana.
Telefon šte. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 30. avg. 1912

== K 74,985.480.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Izdelovatelj vozov
Franc Vlsjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
43 novih in že rabljenih
VOZOV.



August Repič
sodar v Ljubljani v Trnovem,
izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naručila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, mo-

nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.**

Triumph
štedilnike, peči,
tečajnogoče vlaže.
(za vzidat v lančene peči)
vratstvena znamka
ceniki zastoj!
Do hvatni naslovi se usakemu naznani jo.
Triumph tovarna
štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
Zorenje Avstrijsko.




PRIHRANITE SI MNOGO DENARJA!
Se! : : Pišite po vzorce ostankov! : :
Danes! sukna volnenega delena,
dobro in modnega pralne
znane : blaga : ostanki svile l. t. d.
tvrde : blaga : ostanki svile l. t. d.
V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady.
Vzorci franko samo kratek čas. 2994
Ravnato razpošiljamo tudi nove zbirke novih modnih barhentov, ilanel in jesenskega blaga. — 1 zavoj 40 metrov krasno izbranih ostankov pralne blaga za 18 kron franko po poštne povzetju. Od teh ne pošiljamo vzorcev. — Samo pri nas pristali!

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)
podeli za šolsko leto 1912/13 visokošolcem:
Iz ustanove Franca Rapoc
9 podpor po 300 K ter še posebej 2 ustanovi po 300 K.

Pravico do teh podpor imajo dijaki slovenske narodnosti (za podpore iz Rapocve ustanove posebno iz mariborskega in štajerskega okraja), ki dokažejo, da so v pretečenem letu vsaki semester kolokvirali iz dveh predmetov po tri ure ali iz enega najmanj šest ur.

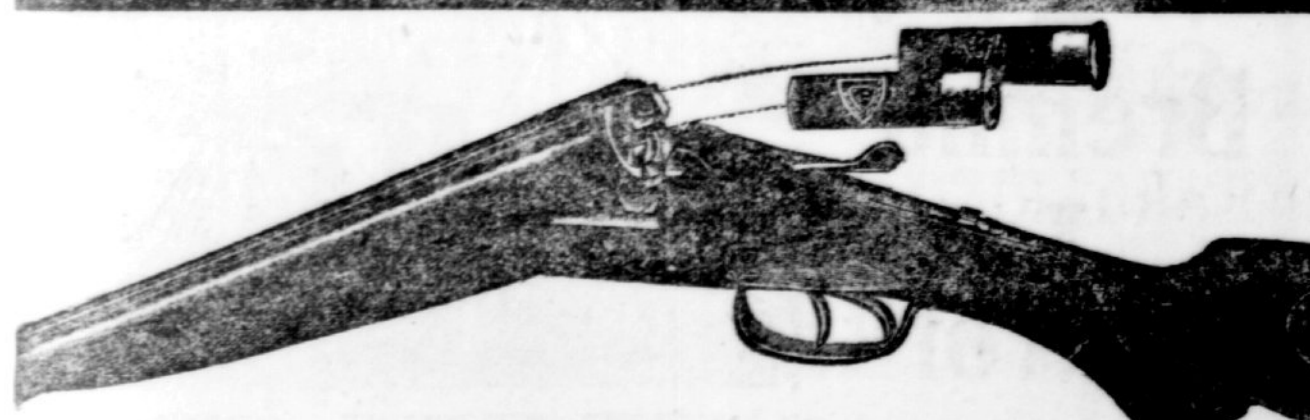
Prošnje, obložene s krstnimi, oziroma domovinskimi listi, spričeval uboštva in izpiti ter z indeksi je vložiti pri

posojilnici v Mariboru (Narodni dom) do 20. vinotoka t. l.

V prošnji je tudi omeniti, uživa li prošnik že drugod kako podporo in v katerem znesku ter se naj tudi navede študijski semester.

V Mariboru, dne 28. septembra 1912.

3573 **Ravnateljstvo.**



Ljubljana **Fr. Ševčik** židovska ul. 7.
puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

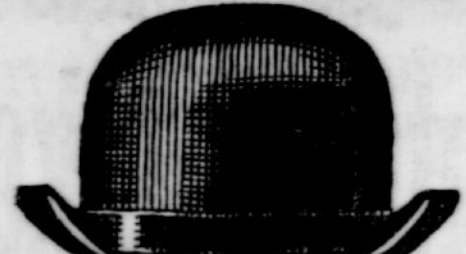
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravlja in naroče se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne preste.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejša fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne preste.



Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.
Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov



Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.
Najboljši in najcenejši nakup!

Predno se obrnete drugam, oglejte si mojo bogato zalogo pravih, najfinejših švicarskih ur iz zlata in srebra, ure za dame z diamanti in briljanti, zapestnice, uhane, vratne verize, poročne in druge prstane, krasne nastavke iz kina srebra, namizna orodja itd. Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj!
Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno.



Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalce strelodvodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hartschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljična posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize . . . 90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 90
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov . . . 40
Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah
Keil-ova pasta za čevlje . . . 30

3070 Dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.

Skofja Loka: Matej Žigon.

Idrija: Valentin Lapajne.

Crnomelj: Anton Zirc.

Radovljica: Oton Homan.

Kemnik: I. Petek.

Kranj: Franc Dolenz.

Novo mesto: Ivan Picek.

Kočevje: Franc Loy.

**Združeni čevljarji**

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo.

Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev

lastnega in tujega izdelka.

Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd.

vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovske čevlje.

Izdelujejo se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.



C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavnica K 8.000.000.

Delniška glavnica. K 6.000.000

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odlašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, prideleke itd.;
- proti požarnim škodam poljske prideleke in klajo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatunskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtna rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šte. 1.

69

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenec.**

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih **Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland**, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez **Kanado v Severno Ameriko** in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica odsej **šte. 26,**

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Najpopolnejše in zjamčeno zanesljivo

motorno kolo

(te konstrukcije prvo na Kranjskem)

1204

je interesantom na ogled in tudi na razpolago za poskusne vožnje pri tvrdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 9—12.

To motorno kolo je izdelek I. vrste, priporočljivo je vsakomur zlasti pa lajikom ali osebam, ki bolehalo in bi jim vožnja z motornim kolesom radi tresenja utegnili škodovati. Sigurna in lahka vožnja ob vsakem vremenu, bodisi dežju, blatu ali na zanemarjenih cestah. Vsled izredno mirnega delovanja stroja je vsaka utrujenost izključena, zato tudi posebno pripravo bodisi za službene namene, kakor zabavne vožnje. Vozi brezhibno s hitrostjo 7—65 km na uro. Izvrsten jemalec klancev. Radi nedosežnega izdelka so defekti kot popravila malodane izključene. — **Zahtevajte cenik!**

Zvepleno
zdravilno
kopališče**VARAŽDINSKE TOPLICE** (Hrvaško)

Železniška postaja, telefonska in brzojavna postaja.

Nov, zdraviliški hotel z električno razsvetljavo.

Staroslavne radiativne žveplene toplice plus 88° C pri-
poročljivo proti

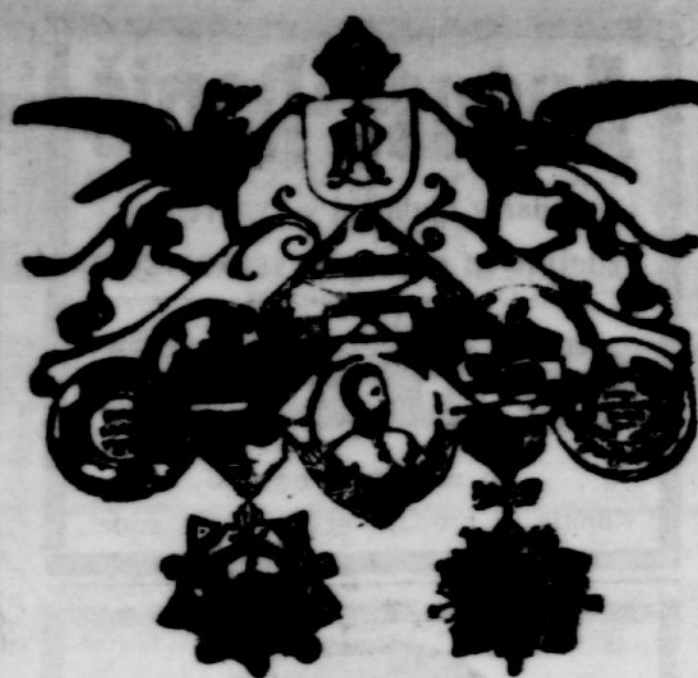
protinu, revmi, ischias i. t. d.

Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsih,
na ledicah, v želodcu in črevesih.

Električni masaža, lužne, oglikovokislinske in solne kopeli.

Vse leto odprto. Moderni komfort. Vojška godba.

Topliški zdravnik dr. J. Lochert. Prospekti zastoj.

**Anton Presker**

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna****Jak. Zalaznik**

Stari trg štev. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

**G. Čadež**

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priporoča

**klobuke
slamnike**čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.**L. MIKUSCH**

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

**Prvi zavod za uniforme, krznar in izdelovatelj čepic
A. Kassig, Ljubljana, Židovska ulica**priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za vo-
jake, uradnike, železničarje, orožnike, gasilce itd.; kakor: čepice, čake,
sablje, rokavice, pasove, egalizirunge itd. itd. — Izdelovanje vsakovrstnih
vojaških, gasilskih, društvenih, civilnih, železničarskih, orožniških čepic itd.

Cene nizke, postrežba točna. 2913 Cene nizke, postrežba točna.

Cenike za gasilske in orožniške uniformske predmete zastoj in pošt. prosto.

Usta-
novljeno
L. 1842.**Tovarna oljnatih barv, laka in firneža**Telefon
številka
154.**Brata****EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica štev. 6.

Električna sila.

Pozor!

Velikanska zaloga! — Oglejte si!

Berite

Alfonz Breznik

zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sod. in učitelj Glasbene Matice.

»Zvezda« nasproti : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti :

: nunske cerkve :

Za šolsko leto kupite na
obroke od 10—15 K naprej
klavir ali harmonij prvih sve-
tovnih vrst — Bösendorfer,
Gzarka, Steinhilber, (nepre-
kosljivi klavirji) H. Heitzmann
(najbolji pianini ali amer. har-
monij) Höpfer (od 90 K naprej).
10letna postavnoveljavna ga-
rancija! Najemnik klavirja po-
stane lastnik istega dočim do-
seže najemnina višino kupnine.
— Uglasevanje in popravila
točno in ceno!Violine, tamburice, strune in vse glasb. orodje po tvorniških cenah. — Solske muzi-
karije kompl. v zalogi! — Zahtevajte specialni cenovnik najboljših harmonik.

Svarim pred nakupom event. falsifikatov in navidezno cenega poselnja!

Največja in najsposobnejša trdnja na avstrijskem jugu! — Prevzema sestave orkestror, tamb., zborov itd.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg štev. 7.

Največja zaloga pohištvaza spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zasterji, modroci na vzmeti
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

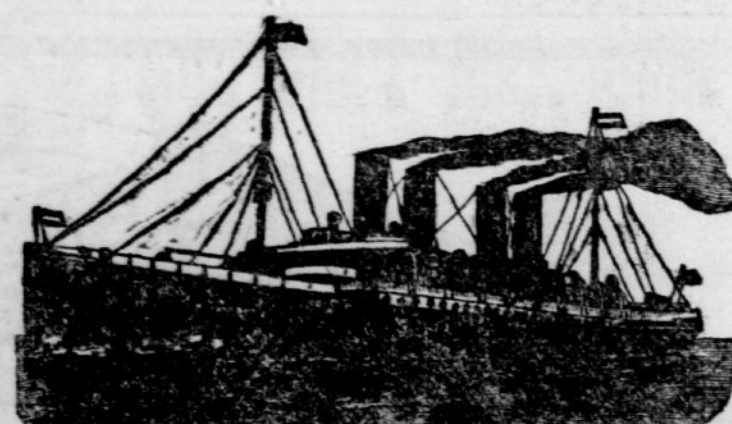
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

3411

Bremna

v

New Yorks cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica štev. 35

nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, rečna in solidna.Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington tudi naša družstvo posebna
ugodno in izredno ceno čez Čalveston. Odhod na tej progi iz Bremn
enkrat mesečno.se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA**

PREJE

**KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**Dinamo stroji in električni motorji. ::
Naprave za električno razsvetljavo in
prevažanje električne sile. :: Električni
obrat vseh vrst. :: Ventilatorji. :: Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. :: Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. :: Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
:: Točna, ceno in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih vrst. :: Vse
potrebe za instaliranje. :: :: :: ::

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovana:

Pariz 1905.

London 1905.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi
vljudno priporočam največjo zalogo krasnih**nagrobnih vencev in trakov
z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

:: Cene brez konkurence. ::

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2—60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere.**FR. IGLIČ**Ljubljana,
Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Tomasova ★ : žlindra :

Znamke zvezde

je najcenejše in skozi desetletja preizkušeno najboljšo fosfornokislo gnojilo za travnike, pašnike in deteljšča, pomnoži dvakrat do trikrat pridelek ter izboljša tudi kakovost rastlin. — Ako se sedaj v jeseni trosi na grudo, učinkuje vidno že pomladi. — Svari se pred manj vrednim nakupom. — Naročila na cele vagone in na drobno sprejema

veletrgovina z železnino „Merkur“, Peter Majdič v Celju
kjer je zaloga in prodaja trdke Thomasphosphatfabriken, Berlin, W 35.

Restavracija Zlatorog

poleg Narodne kavarne. Gosposka ulica.

Slav. občinstvu in rodoljubom z dežele vljudo naznanjava, da sva

otvorila novo, moderno restavracijo.

Točilo se bo pristno vino iz graščine Dornava, dolenijsko in bizelijsko ter budjeviško pivo. Skrbelo se bode tudi za dobro kuhinjo.

3535

Fran in Marija Krapeš.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakevrstnih

Jesenskih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.



Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah,

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezanine se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, oprave za kavo, nogavice in žepni robci.

Glavna zaloga c. kr. priv. tovarnen platna

in vseh platnenih izdelkov Norbert Langer & Söhne znano najboljše izdelki, originalne tovarniške cene.

Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Naročila za
== **visitnice** ==
sprejema
Narodna tiskarna
in
Narodna knjigarna

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše



žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezanimam naročnikom se pošilja s povzajem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi trdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specijaliteta blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kozmetični predmeti za olepšanje polti in telesa so:

Ada mila po 80 h.
: cream po 1 K;
Ada : Menthol :
ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60 h;
za ohranitev in rast las:
Ada lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Cizmár v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica klavirjev
Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK



Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samogralne

za gotov denar, na dolga odplačila ali naposled.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

FERNET-BRANCA

2657

Spécialiteta trdke Fratelli Branca, Milan
je vsled svojih silno dietetskih in odlično želodec
krepečih lastnosti

Najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

Ta inserat

mora zanimati vsakega izobraženega človeka. To morate vedeti, ako polagate važnost na higieno svojega telesa, da je v vaši hliši zanesljivo razkuževalno sredstvo ne-utrpljivo. Bolezni kakor kolera, vročinska bolezen, ošpice, škrlatinka, koze, ranitve, opečenine se zgode pogosto; za desinfekcijo ob bolniški postelji, za antiseptične obveze ran in oteklin, za irigacijo telesa in ubranitev nalezljive pri vseh vrstah desinfekcij in razdušitev je najboljši znanstveno mnogokrat preizkušeni in po vsem svetu za najboljšo desinfekcijo sedanosti pripoznani

LYSOFORM

ker učinkuje hitro in zanesljivo, ker ga skoro vsakdo lahko rabi, prijetno aromatično diši, ne vpliva dražljivo na kožo in je naposled jako cenovno, ga priporočajo skoro vsi zdravniki in povsod radi rabijo. V originalnih steklenicah (zeleno steklo) z navodilom se dobi vsa steklenica po 100 gramov za 80 vinarjev po vseh lekarnah in drogerijah monarhije.

Pomnite, da lysoform zopni duh in pot hitro in zanesljivo odstrani!

Poučno in odličnega zdravnika spisano brošuro »Zdravje in desinfekcija« dobite zastoj od kemika C. A. Hubmann, referent »Lysoformwerke«, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Poizkusite enkrat!

: Pazite na ime :

LYSOFORM

in na original. zavoj.

Moderne krasne bluže

iz svile, gaza, čipk, etamina, volne in barheta, vrhnja in spodnja krila, ple-tene jope, vse v največji izbiri po zelo ugodnih cenah v modni in športni trgovini

3163

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Senzacionalno ceno
sezijaške novosti.

Damski čevlji na trakovah, usnje, ve-
lomoderni in solidni 8.50

Damski čevlji na trakovah, usnje, Chevreau,
prav elegantni : : 9.50



Prve vrste, elegantni in cenó

so naši

čevlji.

Alfred Fränkel kom. dr.

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji.

Prodajalnica:

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Moški čevlji na trakovah,
American-Style : : 12
elegančni in zelo solidni

130 letnih prodajalnic.
Katalog gratis in franko.

Moški čevlji na trakovah,
boxho usnje, moderni in
solidni : : 10

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir 20
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. Hauptmann-a nasledniki A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Olnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve



Marljn trg št. 1.

Vse vrste:
 „ firnežev, „
 „ čopičev, „
 „ lakov, „

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

171

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Suhe jedilne gobe in med

kupuje in sprojema ponudbe

HYNEK SNEJDAREK

pošta Krk (Istra). 3528

Močni salon.

Castilim damam priporoča

klobuke

le najzgodnejšega okusa

Joša Skot-Vaneč

26 Joša Franco.

Šatni klobuki vedno pri-
 pravljem. Jaho tudi venci
 o trakov in razne cvetlice
 .. doma izdelovane. ..

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatnina,
 srebrnina ter razne ure.



Popravila in
 nova dela po
 najnižji ceni.

Edina zaloga ur
 z znamko

„TUP“

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
 seženi sodni cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Ceniki zastonj in poštnine prosti.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

Moët & Chandon



je šampanjec ::
 :: najvišjega ::
 :: dvora ::
 in aristokracije.
 Ustanovljeno ::
 1743

Glavno zastopstvo: J. Weidman-Dunaj. III.

J. C. MAYER, Ljubljana.

Velika izbira jesenskih in zimskih novosti!

Volneno blago za gospode in dame.

Svilnato blago.

Žameti in pliši.

Barhenti.

Damsko perilo storjeno in po meri.

Opreme za neveste.

Bluze in spalni plašči.

Damske nogavice.

3600

Tuzemske in **pristne** perzijske preproge, kozličine,

— zastorji, stori v bogati izbiri! —